

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Koliko denarja sploh imamo

Predsedstvo skupščine gorenjskih občin: dolgove, ki jih z novo organiziranostjo prevzemajo občinske samoupravne interesne skupnosti za ceste, naj plačajo tisti, ki so gradili.

Radovljica – Ta teden naj bi se na prvi seji sestali novoustanovljeni koordinacijski svet občinskih skupnosti za ceste na Gorenjskem. Le-ta naj bi v prihodnje usklajeval vsa skupna vprašanja, ki jih z novo organiziranostjo cestnega gospodarstva v Sloveniji prevzemajo novo-

ustanovljene občinske samoupravne skupnosti za ceste. Tako naj bi med drugim obravnavali vzdrževanje, planiranje, varstvo in rekonstrukcijo cest na Gorenjskem ter usklajeval tovrstne odnose tudi med regijama. Na seji predsedstva skupščine gorenjskih občin minuli ponedeljek v

Radovljici pa so razpravljali tudi o trenutnem stanju na tem področju. Ugotovili so, da so v vseh gorenjskih občinah občinske skupnosti za ceste bile pravočasno ustanovljene, vendar pa ne morejo še prav zaživeti, ker se še ni sestala republiška skupnost. Vendar pa so že znana nekatera vprašanja, ki jih bo treba čimprej razrešiti. Eno takšnih je predlog za prenos pravic in obveznosti na občinske skupnosti za ceste, ki ga je konec februarja obravnavala skupščina republiške skupnosti za ceste še v stari sestavi.

Gre za to, da mora Slovenija od letos do 1997. leta odplačati 2,83 milijarde (novih) dinarjev dolgov (večina zapade v odplačilo do 1985. oziroma 1987. leta), pri čemer odpade na Gorenjsko glede na kilometre cest 279 milijonov (novih) dinarjev dolgov. Ta, nič kaj rožnata zapiščina, ki naj bi jo prevzele novoustanovljene občinske skupnosti za ceste, pa po tem predlogu in ključu izgleda na Gorenjskem takole: na jeseniško občino odpade 30 milijonov dinarjev, na kranjsko 53, na radovljiško 99,393 milijona dinarjev, na škofjeloško 86,907 milijona in na tržiško 9,96 milijona (novih) dinarjev. Večina pa je treba odplačati do 1985. leta.

Na seji predsedstva skupščine gorenjskih občin so bili precej presenečeni nad takšnim predlogom oziroma ključem za porazdelitev na občinske skupnosti za ceste. Zato so vztrajali, da je glede tega najprej treba dobiti bilanco sredstev in virov (ki bo menda kmalu znana), šele potem pa bi se pogovarjali o prevzemu obveznosti. Pri tem pa je bilo slišati tudi opozorilo, naj bi dolgove odplačali tisti, ki so tudi gradili. Tako je bilo slišati predlog, naj bi se obveznosti razdelile na tiste občine, kjer so bila sredstva porabljena, pri čemer pa bi bilo treba za devizne kredite upoštevati revalorizirane stopnje. Za tiste objekte, pri katerih pa ne bi bilo moč ugotoviti porabe sredstev, naj se kot obremenitev upošteva sedanja vrednost ceste.

A. Zalar

33. evropskega prvenstva v kegljanju na ledu v Wetzikonu v Švici so se udeležili tudi jugoslovanski kegljači. Letos prvič so bili v naši reprezentanci kegljači ekipe Krivec z Jesenic, ki so nas dokaj uspešno zastopali, saj so na evropskem prvenstvu zasedli 12. mesto. Posamezno je bil najboljši Lado Sodja iz ekipe Murka, ki je postal evropski prvak. Pred odhodom na evropsko prvenstvo so letos prvič enotno opremili našo reprezentanco iz Topra in Universale Domažale. Na sliki: Milan Krivec, Ivan Čelik, Franc Čampa, Bogo Solar in Zlato Radanič. – Foto: F. Perdan

Prej v pokoj

Do 30. aprila bo trajala javna razprava o osnutku zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Osnutek republiškega zakona bodo v poldrugem mesecu pretresli delovni ljudje v združenem delu, krajevnih skupnostih, temeljnih delegacijah za to interesno skupnost in družbenopolitični zbor, dotaknili se ga bodo na tematskih posvetih, sekcijah in obravnavah v socialističnih zvezi in še kje. Razprava, ki se je minuli teden začela s sklicem vseh nosilcev v združenem delu in krajevnih skupnostih, bo v prvi vrsti predstavila novi sistem pokojninskega zavarovanja v Jugoslaviji in Sloveniji ter ljudem omogočila, da izrazijo k osnutku svoje mnenje in pripombe.

Dvoje temeljnih novosti zajema v novem zakonu invalidsko zavarovanje in obvezno zavarovanje kmetov, nova pa je še vrsta podrobnejših določb, o katerih bo verjetno beseda ob razgovorih o posameznih segmentih zakonskega osnutka. Socialistična zveza in sindikat, nosilca razprave, ki sta prejšnji teden zbiralala prve vtise prisotnih o osnutku republiškega pokojninskega zakona, ne bosta imela lahkega dela. Pričakuje se namreč odmevno razpravo, saj novi pokojninski zakon korenito posega v dosedanj sistem, ki ga že sedem let zamenjuje.

Med določili novega republiškega zakona, za zdaj še osnutka, je bržkone vredna največje pozornosti novost, ki za ostale jugoslovanske republike že lep čas ni več novost. Gre za predčasno upokojevanje, ki je nekaj časa veljalo tudi v Sloveniji, poldrugo desetletje pa je v republiškem zakonu ni bilo. Razlog, da jo novi zakon znova uveljavlja, ni le v prilagoditvi zvezni pokojninski zakonodaji, čeprav gre kajpak tudi za poenotenje jugoslovanskega pokojninskega sistema. Odločitvi o zakonu uveljavitvi predčasnega odhoda v pokoj je botrovalo tudi dejstvo, da v zadnjih letih delovne dobe močan pritisk na invalidsko upokojevanje, zlasti na delih, ki se posebej izpostavljajo. Ko ljudje spoznajo, da niso več sposobni prenašati naporov urnega delovnika, se invalidsko upokojujejo, čeprav od tega niso nujno upravičeni. Poslej bo z možnostjo predčasnega upokojevanja pritisk na invalidsko upokojevanje popustil.

Pričakujejo, da bodo delavci v združenem delu novosti naklonjeni. Ta dodatna pravica pa predvideva tudi nekakšno destimulacijo. Delavec, ki se bo kako leto prej upokojil, preden bo dosegel potrebno delovno dobo, seveda ne bo deležen tolikšne pokojnine kot če bi delal do konca. Osnutek zakona predlaga dve možnosti. Za vsako leto predčasnega odhoda v pokoj naj bi veljala odbitna postavka od pokojninske osnove, bodisi 2 bodisi odstotek in pol. Ko bi predčasni upokojenec dosegel popolna leta, se mu pokojninska osnova znova izravna.

Spričo takih in podobnih novosti (kot že omenjeno jih je cela kopica) v zakonu, zaradi katerih bo pokojninsko in invalidsko zavarovanje poslej dražje, bo treba misliti tudi na nove vire napajanja pokojninskih skladov. Tudi to dejstvo, ne le zbir več pravic, bo vodilo javno razpravo.

D. Z. Zlebir

Kobla: nova samopostrežna restavracija – Temeljna organizacija Gostinstvo Jesenice je lani na Kobli zgradila novo samopostrežno restavracijo v vrednosti 15 milijonov dinarjev. V njej je 126 sedežev, ob konicah pa se lahko naenkrat krepča tudi 160 smučarjev. V kletnih prostorih ima Planumova temeljna organizacija Smučarski center Kobla garaže za teptalce. Restavracija stoji na mestu, kjer je bila nekdanja brunarica Snežnika; ta je zdaj prestavljena v bližino vlečnice. Novogradnja je vsaj delno zapolnila vrzel v gostinski ponudbi, ki je bila pred tem skromna in omejena le na Snežinko. Razmišljati bi veljalo tudi o novih prenočitvenih zmogljivostih na smučišču ali tik ob njem. (cz) – Foto: F. Perdan

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Skupna seja predsedstev
SZDL in ZS

Enotno za vso Slovenijo

Ker se je poskusni prehod na novi delovni čas v škofjeloških delovnih organizacijah izjalovil in večina spet dela po starem, naj bi počakali na enotna, strokovno pripravljena merila, ki naj bi veljala za vso Slovenijo – Priporočilo delovnim organizacijam, da ob prehodu na poletni čas premaknejo začetek na 7. uro

Škofja Loka – Slovenija mora pripraviti enotna strokovna izhodišča za prehod na novi delovni čas. Izkazalo se je namreč, da tega vprašanja ne more reševati vsaka občina ali celo delovna organizacija posebej, so poudarili na četrtkovi skupni seji predsedstva občinske konference SZDL in predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov v Škofji Loki, ko so obravnavali predlog družbenega dogovora o prehodu na novi delovni čas. Hkrati sta predsedstvi priporočili delovnim organizacijam, da ob prehodu na poletni čas premaknejo začetek na sedmo uro, ker bi sicer delavci, ki se vozijo na delo iz obeh dolin, teh pa je skoraj polovica, morali vstajati že sredi noči.

V Škofji Loki so se lansko jesen dogovarjali za tako upeljavno novega delovnega časa, ki bi zmanjšala gnečo na avtobusih, vendar se je poskus izjalovil. V nekaterih delovnih organizacijah so sicer začeli delati uro kasneje, vendar so zaradi neusklajenosti med drugimi delovnimi organizacijami, šolami in avtobusnimi zvezami v večini kmalu spet začeli delati po starem. Hkrati je premaknitev delovnega časa povečala stroške in znižala produktivnost. Nemože je tudi zagotoviti kasnejši prevoz iz oddaljenih predelov občine, saj bi bili stroški prevoza preveliki, če bi zjutraj moral avtobus dvakrat po delavce.

Zaradi tega v Žireh, Gorenji vasi, Poljanah in v Železnikih niso spreminjali delovnega časa v podjetjih. V Škofji Loki so se na stari delovni čas vrnili v večini tovarnah že po enem ali dveh mesecih. Ker pa je le treba zagotoviti kulturnejši prevoz delavcev, naj bi v tovarnah na Trati uvedli stopničasti delovni čas. O tem se bodo seveda morali dogovoriti kolektivi sami.

L. B.

V Kranju so se srečale
gorenjske zapornice in interniranke

Žena enakopravna v boju

Kranj – Blizu dvesto nekdanjih zapornic Aichacha ter internirank Ravensbrücka in Auschwitza se je v soboto dopoldne zbralo v domu JLA v Kranju. Skupaj naj bi proslavile dan žena, predvsem pa naj bi se spet srečale, se pogovorile, obudile spomine. Skupaj so prebile dolga leta trpljenja in najhujših preizkušenj, potem pa jih je življenje razdružilo. Redkokdaj se snidejo. Le na organiziranih srečanjih in prireditvah, navadno velikih, republiških, kjer pa za pogovor ni priložnosti. Gorenjsko srečanje naj bi jim dalo torej priložnost, da se pogovore, zapojejo kot nekoč.

Najprej jih je prisrčno pozdravila Danila Grilova, nekdanja zapornica iz Aichacha in tokrat glavna organizatorka srečanja. Za njo je povzel besedo predsednik občinskega odbora ZB NOV Kranj Franc Puhar-Aci, ki je poudaril, da je največje breme borbe nosila prav naša žena. Zaupala je vase, v sebi je nosila junaško vero v svobodo in boljše življenje. In kdor danes, ko se nam obeta malo slabši časi, koleba, naj se zgleduje po njej. Čas tudi danes od naše žene terja ogromno. Žena zagotavlja naš dosti ugoden življenjski standard, nosi breme delavke, matere, gospodinjice in še družbenopolitične delavke. Vse trpljenje in težko življenje v preteklosti naj bo za mlade vzor, kako je treba prenašati tegobe življenja.

Na srečanje v Kranju so prišle nekdanje zapornice in interniranke tudi iz Kamnika, Domažl, Litije in iz Šiške, do koder so v času vojne vodile gorenjske obveščevalne in aktivistične poti, do koder je tedaj segala Gorenjska.

Večina zapornic in internirank je šla tudi skozi begunjske zapore. Do leta 1985 nameravamo na Gorenjskem izdati zbornik o begunjski kaznilnici in tako ohraniti bodočim generacijam pisna in predmetna pričevanja o trpljenju ljudi za našo svobodo, je v svojem govoru poudarila

tovarišica Grilova. Pozvala je žene, naj pohite s pisanjem svojih spominov, da bo zbornik pokazal kar najpopolnejšo sliko o trpljenju za graščinskimi zidovi.

Žene je pozdravil tudi Lojze Bukovec, predsednik komisije za bivanje politične zapornike, interniranice in izgnance pri republiškem odboru zveze borcev. Opozoril je na letošnje proslave: 11. junija bo srečanje na Ljubelju, septembra, ob 40-letnici kapitulacije Italije in ukinitvi italijanskih zaporov pa septembra na Rabu in v Gornarsu.

Lepo je bilo na sobotnem srečanju v Kranju. V kulturnem programu so sodelovali folkloristi Save, kvartet Zvonček in recitatorka Ivana Šorli. Morda se bo kdo obregnil, da v takih časih organiziramo srečanja in proslave, kajti vse veliko stane. Naj povemo, da ta proslava ni stala veliko. Dom JLA je dal brezplačno na voljo prostor in osebje, savski folkloristi in kvartet Zvonček so peli in plesali brezplačno, udeležence srečanja pa so svoje kosilo plačale iz lastnega žepa.

D. Dolenc

PO JUGOSLAVIJI

ŠESTA SEJA CK ZKJ

V veliki dvorani skupščine SFRJ je bila včeraj šesta seja centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije. V prvem delu so počastili stoto obletnico smrti Karla Marxa. O veličini, pomenu in daljnosežnosti Marksovega dela je govoril predsednik predsedstva CK ZKJ Mitja Ribičič. Potem so spregovorili o aktualnih vprašanjih javnega obveščanja in nalogah zveze komunistov. Uvodni govor o teh prastarih je pripravil CK ZKJ Dimče Belovski.

MANJKA 200 TISOČ TON GNOJIL

Do konca spomladanske seve bo enajst tovarov umetnih gnojil poslalo kmetom vsak mesec 250.000 ton vseh vrst mineralnih gnojil. Če upoštevamo že poslano količino, bo kmetijstvo dobilo letos skupaj najmanj 1,7 milijona ton umetnih gnojil. To je še vedno 200.000 ton manj, kot bi jih potrebovali, da bi se zaustajala za lanske leto.

V SLOVENIJI ZA ZDRAVSTVO MANJ DENARJA

Uredili smo si razmeroma visok standard zdravstvenih storitev. Na 1000 prebivalcev pride sedem postelj v bolnišnicah in sedem desetink postelje v zdraviliščih, imamo 3300 zdravnikov in 1000 zobozdravnikov. Letno porabimo za zdravstvo 28 milijard dinarjev. Vendar pa je denarja vedno manj. S 5,6 odstotka družbenega proizvoda, ki ga porabimo za zdravstvo smo prišli na 4,4 odstotka.

Priprave na delovne akcije

Radovljica — Že oktobra je radovljiški center za mladinske delovne akcije sprejel delovni program, ki poleg informativno-propagandne dejavnosti za zbiranje brigadirjev obsega tudi številne lokalne delovne akcije. S samoupravnimi, komunalno skupnostjo, komunalnim gospodarstvom in zvezo vodnih skupnosti so se tedaj mladi dogovorili, da bodo pomagali pri izgradnji vodovoda na Pokljuki, v Gorjušah in Kropi. Akcij se bodo udeležili tudi mladi iz pobratenih občin Buje, Brus in Svila jnac. Pionirji bodo vključeni v skupno gorenjsko brigado Dr. Franceta Prešerna.

Največ pozornosti bodo radovljiški mladinci namenili pripravam za mladinsko delovno brigado Staneta Žagarja, ki bo delala julija v Suhi Krajini. Prijavilo se je že znatno število mladih, vendar so pretežno delavci, medtem ko manjka dijakov in študentov. Propagandna akcija (predavanja, diapositivi, razgovori s starši, plakati, obveščanje prek sredstev javnega obveščanja) bo zato namenjena prav slednjim.

Brane Grohar

Sklic programskih konferenc

Radovljica — Na šesti redni seji predsedstva občinske konference Zveze rezervnih vojaških starešin v Radovljici na začetku tega meseca so se dogovorili za sklic skupnega sestanka predsednikov krajevnih odborov ZRVS v radovljiški občini. Poleg tega, da so se domenili za sodelovanje rezervnih vojaških starešin pri izvedbi akcije »Kurirčkova pošta«, je predsednik konference seznanil predsedstvo o znanstveno raziskovalnem delu na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite v SR Sloveniji ter aktivnostih za vojaško usposabljanje žensk. Ob koncu seje so zadolžili komisijo za organizacijsko kadrovske zadeve, da do naslednje seje predsedstva pripravi navodila za podeljevanje plaket, zlatih značk, občinskih priznanj ter drugih odlikovanj za najbolj aktivne rezervne vojaške starešine, nakar bodo navodila poslali vsem krajevnim odborom ZRVS v občini.

Na skupnem sestanku predsednikov KO ZRVS, ki je bil 10. marca, so se dogovorili za sklic programskih konferenc. Le-te bodo po krajevnih organizacijah izvedli v drugi polovici meseca marca in aprila. Predsednike so seznanili tudi s programom dela predsedstva in komisij pri njem v letošnjem letu. Razen tega so priporočili, katerim vprašanjem naj v razpravah na konferencah posvetijo pozornost in o čem naj informirajo članstvo.

Ciril Rozman

Domicil naj bo politično priznanje

Na začetku, ko smo začeli podeljevati domicile posameznim partizanskim enotam, so se občine kar kosale, katera bo prva podelila domicil enoti, ki je operirala na njenem področju, in katera jih bo imela več. Za vsako občino je bila to posebna čast. Več domicilov je bilo podeljenih, večja čast je bila zanje. Toda domicil ne pomeni le domovanje, bivališče, temveč v latinščini pomeni tudi »kraj plačila menice«. Vsak domicil vsake partizanske enote v občini zahteva tudi določena finančna sredstva, ki jih te enote potrebujejo v glavnem za organizacijo svojih proslav, srečanj, za svoja spominska obeležja in podobno. Če imajo domicile v več občinah, se jim nateče več sredstev. Zato nič čudnega, da se je obrnilo in so odbori posameznih enot pričeli z zbiranjem občin, kjer naj bi imeli domicile. In ker so bile naše partizanske enote silno gibljive, lahko rečemo, da so prav vse enote, ki so partizanile na Gorenjskem, v času vojne obredle prav vse naše občine. V vsaki so pustile nekaj svojega: bile so posamezne bitke, organizirale akcije, padli so njihovi tovariši, ustanovljali so nove enote in podobno. V glavnem bi lahko vsaka gorenjska občina dala vrsto domicilov. Toda denarne težave, ki danes pester prav vse gorenjske občine, so se počasi pričele temu zbiranju domicilov upirati. Posebno še, ko je republiški odbor zveze borcev odločil, naj ima vsaka partizanska enota domicil le v eni občini in nič več.

Vendar so želje velike. Res je tudi, da v kakšni občini nimajo domicila prav enote, ki so največ žrtvovala za osvoboditev njenih krajev. Tako nima Prešernova brigada svojega do-

micila v Škofji Loki, čeprav je bila ustanovljena na škofjeloškem področju, v Davči, čeprav je avgusta 1943 skoraj izkpravela v Žirovskem vrhu. In nima domicila Gorenjski odred v Kranju, čeprav je to vodil vse akcije od junija 1942 do srede avgusta 1944.

Občine so dale že vrsto domicilov. Pogledimo na primer samo Škofjo Loko. Pri njej imajo domicil Gorenjsko vojno področje, Škofjeloški odred, 31. divizija, Cankarjev bataljon, Gorenjski odred, kurirji in vezisti, koroške partizanske enote, Udarni bataljon 31. divizije in zdaj še partizanski tehniki in tiskarji, ki so bili razmetani po vsem škofjeloškem hribovju. Podobno je po vseh ostalih gorenjskih občinah. Vsak domicil zahteva tudi svoja sredstva. Tako je lani Škofja Loka v ta namen izdala 75.000 dinarjev, za letoš pa jih planira dobrih 83.000 dinarjev. Porazdeljena po enotah so ta sredstva v bistvu prav majhna, toda če se jih takole zbira iz več občin, se že nekaj nabere, za občino pa je to zadosti velik strošek. Posebno v teh časih, ki nam ne obetajo nič dobrega.

Razprava na seji občinskega odbora zveze borcev v Škofji Loki je dala zanimivo misel: zakaj naj bi se ne dogovorili tako, da daje domicilu sredstva le po ena občina, vse, kjer ima enota domicil, pa naj dajo trakove, ki bodo krasili bojne zastave enote. Naj trakovi govorijo, kje vse se je bila, kje vse ima svoje službe in ta brigada, ta in ta enota. Kajti domicil naj ne pomeni le zbiranje finančnih sredstev, temveč naj bo politično priznanje posamezni enoti.

D. Dolenc

Delegatske vesti

Veliko govorimo in pišemo o delegatskem informiranju, pojavljajo se delegatski obveščevalci in informacije v takšni ali drugačni obliki. Prav je, kajti če želimo razvijati delegatski sistem, brez ustreznega informiranja nikakor ne gre, le vsestransko dobro obveščeni delegati — in ne le samo oni — bodo lahko tudi najboljše odločali o vseh vprašanjih družbenega življenja in dela.

V posameznih krajevnih skupnostih so poskušali in še vedno poskušajo obveščati delovne ljudi in krajanje z občasnimi krajevnimi informacijami in izkazalo se je, da so jih ljudje dobro sprejeli. Ne bomo govorili o težavah, ki jih imajo posamezni odbori pri sestavi takšnih lokalnih glasil, vendar je razveseljivo, da kljub vsemu prihajajo vesti o delu družbenih organizacij in društev med krajanje. Takšna glasila niso poceni, povezana so s precejšnjimi stroški, zato je razumljivo, da izhajajo le občasno.

V vseh občinskih skupščinah pa si že nekaj časa prizadevajo, da bi poskusi tiste poti obveščanja, ki bi bile za vse delovne ljudi in občane ter delegate najbolj koristne. Bilo je že veliko poskusov, dobrih in slabih, a zdaj se, kot da si še vedno niso povsod na jasnem, kakšne oblike obveščanja bi bile resnično kar najbolj učinkovite.

Po gorenjskih občinah se od časa do časa ogrevajo za občinska glasila ali občinske delegatske obveščevalce, ki naj bi redno prihajali med vse delovne ljudi in občane. Pohvalno, če ne bi v času stabilizacije varčevali na vseh ravneh in če ne bi morali za takšne publikacije odšteti na milijone in milijone dinarjev — samo za papir in tiskarske stroške, da ne omenjamo kar visokih zneskov, ki jih ob obilnejši vsebini terja ne nazadnje tudi pošta. Naslednje vprašanje je samo posredovanje informacije: kako spraviti obvestila in alternativne odločitve v kar najbolj privlačno vsebino in obliko in ne v pušto in dokaj neprijetno papirnato ali težko razumljivo politično govorico. Le redkokdo — pri tem si lahko kar mirno položimo roko na srce — si bo vzel toliko časa, da bo temeljito in zbrano prebral vse informacije, ki so izšle na dolgočasnih desetih straneh.

Programska seja

Radovljica — V sredo, 16. marca, ob 14. uri se bodo v prostorih Kazine na Bledu na programski seji zbrali delegati občinske konference ZK Radovljica. Poslušali bodo poročilo predsednika komiteja, razpravljali o uresničevanju svojih nalog ter o dejavnosti občinske konference in njenih organov, ob koncu pa sprejeli programske usmeritve. Poročilo o preteklem delu se nanaša na obdobje od lanskega do letošnjega februarja, predlagane programske usmeritve pa na letošnje in prihodnje leto.

Informiranja, ki je samo sebi namen, ne potrebujemo in najbrž smo si edini, da si nikakor ne želimo publikacij, ki bi bile samo za to, da pomahamo pred delegatskimi očmi, češ, saj smo informirali. Delegatski sistem je pač terjal svoje in četudi večkrat ponavljamo, da še hudo šepa, moramo obenem priznati, da so danes delegati veliko bolj odprti oči, veliko bolj osveščeni in da ne vzdigujejo več plašno rok. Njihov glas je čuti vedno bolj, kar pomeni, da jim nikakor ni vseeno, kako se bo obračal njihov in družbeni dinar.

Ponuditi kar najbolj učinkovito rešitev je pravzaprav zelo težko. A nekako se vendarle zdi, da bi tudi na tem področju morali združiti sile in izkoristiti sedanje oblike informiranja samo za to, da bi kar najceneje, najbolj varčno speljali tudi delegatsko obveščanje. Naj bo še toliko novih poskusov in novih publikacij, usojeno jim je kratko življenje, če ne bodo zares kvalitetne, zares prebrane ter poslano pred delegatske oči s kar najmanjšimi stroški...

D. Sedej

Enoten dogovor o delovnem času

Predsedstvo skupščine gorenjskih občin je na zadnji seji razpravljalo o delovnem in obratovalnem času. Ugotovili so, da je bil dosedanj dogovor za organizacije združenega dela premalo jasn, kdaj naj začnejo z delom. Nejasnosti so bile tudi glede prevoznih na železnici in avto-prevoznikov. Glede na to, da bomo 27. marca prešli na poletni čas, pa iz organizacij združenega dela prihajajo pobude, da bi tiste organizacije združenega dela, ki imajo enoznačno delo in začenjajo zdaj ob 6. uri, poslej začenjale ob 7. uri. Prav tako naj bi ob 7. uri začenjali z delom v delovnih organizacijah z večim delom. Javne in druge službe, ki zdaj začenjajo do 8. ure, pa naj bi tako začenjale tudi poslej. Temu primerno naj bi obratovalni čas prilagodile tudi trgovske delovne organizacije.

Na seji so ugotovili, da so že dosedanje spremembe obratovalnega oziroma delovnega časa ponekod povzročile precej težav. Marsikje je bilo zato precej odpora ob prehodu na drugačen obratovalni oziroma delovni čas. Trenutno potekajo razprave o delovnem času, ki jih organizirata na Gorenjskem socialistična zveza in zveza sindikatov. Predsedstvo je menilo, da bi bilo treba na Gorenjskem urediti delovni čas enotno.

A. Ž.

Egon Žumer:

Znanje odlika komunista

Dobrih sekretarjev ZK je zadosti, manjka nam dobrih, za delo pripravljenih članov — Kritičnost mladih komunistov, ki jo prinesejo iz političnih šol, v osnovni organizaciji zbledi — Mlačnosti krivi slabi zgledi, okorelo delovanje, nedotakljiva hierarhija...

Kranj — Egon Žumer, mladinski aktivist iz kranjske Save, se je letos udeležil občinske politične šole ZK. Poln svežih, kritičnih misli o tem, kako je treba delovati v osnovnih partijskih celicah, svoje znanje skuša prenesti tudi v mladinsko organizacijo. Letos so ga mladi izvolili za podpredsednika sveta konference ZSMS v Savi.

»Članstvo osnovnih organizacij ZK je danes dokaj oportunistično,« razmišlja Egon Žumer. »Imamo kopico problemov, vendar hodimo mimo njih in se nismo pripravljeni boriti proti slabostim. Razlogi za to so v neselektivni kadrovske politiki, ki nas je doslej vodila h krepitvi naših vrst. Sprejemali smo ljudi, ki so v ZK videli kdove kakšne koristi, namesto da bi pri sprejemu v ZK upoštevali njihovo predhodno dejavnost. Toda tožiti o neprimerni kadrovske politiki ni dovolj. Pasivno večino moramo razgibati, da bo vsaj dejavna, če že ne revolucionarna. Pri nas namreč velja praksa, da zadolžitve dajemo le nosilec funkcij, že aktivnim članom, medtem ko večina ostaja brez odgovornih nalog. Ne vem, zakaj ne bi kdaj pa kdaj naložili kakega dela tudi pasivnemu članu. Zanesljiveje je kajpak, da z delom bremenimo vedno le tiste, na katere se zanesemo, v tem pa je tudi napaka.«

Podobno je z mladimi. Nekdaj so bili v osnovnih organizacijah aktivni mladih komunistov, ki so silili k delu mlade člane. V Savi, kjer je zaposlenih 1260 mladih delavcev, jih je v ZK le slaba desetina. Redki so aktivni, še redkejši taki, ki bi v kritični razpravi »nosili zastavo«.

»Mlad komunist mora biti aktiven predvsem v mladinski organizaciji. Ko bi jih bilo vseh 114 resnično dejavnih, bi lahko v ZSMS veliko naredili in verjetno ne bi tožili, da smo le formalno zastopani v delegacijah, samoupravnih organih ali drugje, kjer se odloča. V mladinski organizaciji dobijo mladi ljudi bogate izkušnje, ki jim pomagajo pri delu v drugih organizacijah in organih. Redki so tudi mladi, ki bi s kritično besedo spreminjali odnose v tovarni, čeprav z raznih političnih šol prihajajo polni zamisli, kako bi se dalo pravičnejše, bolj samoupravno urediti delovno okolje. Če se mlad človek oglašuje h kritični besedi in ne uspe takoj, kmalu izgubi pogum in se utopi v množici povprečnejšev. Komunisti bi se morali boriti proti okorelim navadam in miselnosti, ki mladim branijo do besede. Starejši, bolj izkušeni, uglednejši sodelavci, ki so jim znana vsa stranpota odločanja, se prav gotovo glasnejši in vplivnejši od mladih, ki nastopajo le s čutom za pravičnost, z zagnanostjo in kritiko, pa morda s premalo znanja in izkušnje.«

Zveza komunistov je morda zadnje čase izgubila nekaj ugleda in zaupanja delavcev, kar je tudi vzrok za osip članstva in njihovo otopest. Zlasti občutljivi so delavci v neposredni proizvodnji, najstarejši člani, pa tudi mladi ljudje, ki so razočarani v svojih prizadevanjih in izgubljajo zanimanje za politično delo.

»Aktivnost članstva je tudi eden od kazalcev ugleda ZK. Med delavci je ZK izgubila zaupanje tudi zato, ker so mnogi odgovorni komunisti krivi za stanje, v kakršnem smo, na odgovornost pa jih nismo klicali. Revolucionarnost je tudi v tem, da sankcioniramo delo neodgovornih, čeprav so na visokem položaju v tovarniški hierarhiji. Konfrontacija z ljudmi, ki so doslej veljali za imune, je seveda težka. Za to je treba dobršno mero znanja, argumentov, odločnosti, revolucionarnosti. Mladi smo morda res odločni in revolucionarni, manjka pa nam informacij in za vnašanje več pravičnosti in samoupravne besede v delo ZK nismo dovolj razgledani.«

D. Z. Ziebir

Srednje šole pod skupno streho

Na Jesenicah so z večino glasov delavcev v srednjih šolah ustanovili center usmerjenega izobraževanja — Za zdaj v začasni prostorih

Jesenice — V jeseniški občini so se odločili, da ustanovijo center usmerjenega izobraževanja metalurške, kovinarske, družboslovne in zdravstvene usmeritve. O združitvi vseh srednjih šol so se opredelili v široki javni razpravi in tako so se tudi delavci šol odločili za združitve v enovito delovno organizacijo. V vsaki izmed šol srednjega usmerjenega izobraževanja je samoupravni sporazum o združitvi sprejela večina delavcev in sicer v Zdravstveni šoli Jesenice vsi, v centru srednjih šol Jesenice 79 odstotkov in v Železarskoizobraževalnem centru Jesenice 50 odstotkov. Samoupravni sporazum o združitvi vseh treh šol v enovito delovno organizacijo je postal veljaven 4. marca.

Ob novi ustanovitvi je potreben tudi ustanovitveni akt, po katerem imajo vsi učenci, ki so se vpisali v srednje šole pred uvedbo novih programov možnost, da se izobražujejo in končajo izobraževanje po starih programih, najkasneje do 31. avgusta prihodnjega leta. Vsi učenci, ki pa izobraževanja do tega roka ne bodo uspešno zaključili pa bodo končali izobraževanje po starih programih kot občani s samoizobraže-

vanjem in opravljali izpite najkasneje do 31. avgusta leta 1986.

Center usmerjenega izobraževanja bo imel prostor začasno v ulici bratov Rutar, dokler ne bodo zgradili skupnih prostorov. Srednje izobraževanje bo potekalo v dveh stavbah in sicer v prostorih srednjega železarskega izobraževalnega centra za metalurško, kovinsko-predelovalno, elektro-tehniško in naravoslovno-matematično usmeritev v prostorih centra srednjih šol pa v družboslovno in zdravstveno usmeritev.

Sredstva bo center dobival kot doslej na osnovi svobodne menjave dela z izobraževalno skupnostjo za metalurško in kovinarsko usmeritev, izobraževalno skupnostjo za družboslovno usmeritev, izobraževalno skupnostjo za zdravstveno usmeritev. Preko gimnazija Kranj in Solskega centra Iskra pa z republiško izobraževalno skupnostjo za elektro-tehniško usmeritev, preko gimnazija Kranj pa z republiško izobraževalno skupnostjo za naravoslovno usmeritev. Programi rednega izobraževanja v dislociranih enotah naravoslovno-matematične in elektrotehniške usmeritve.

D. S.

GLAS Ustanovitelji Glasla občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Jože Košnjek — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Seja, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Ziebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavka 7K kot poltednik, tisk ZP Ljudske pravice Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Piljeda 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka Gorenjski tisk, tisk ZP Ljudske pravice Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Piljeda 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 21-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, naročnina 421-1/72 — Polletna naročnina ganda, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Polletna naročnina 350,-- din.

Zahteven izvozni načrt

V leški Verigi ocenjujejo, da je bil lanski poslovni rezultat povprečen — Januarja proizvodnja zaostala za načrtovano — Zaradi niza razlogov je bil lanski izvoz skromen, zato bodo morali letos z večjo zavzetostjo uresničevati izvozni načrt, ki je zelo zahteven

Lesce — V leški tovarni Veriga ocenjujejo, da je bil lanski rezultat poslovanja povprečen in se bistveno ne razlikuje od preteklih let. Doseženi dohodek je zadoščal za kritje potreb za splošno in skupno porabo, obresti, zavarovanje, članarine, v celoti so pokrili akontacije osebnih dohodkov, obveznosti za oblikovanje rezervnega sklada ter sklad skupne porabe v potrebni višini. Za poslovni sklad so namenili 2,5 milijona dinarjev, kar je glede na obseg

poslovanja premalo. Ostanek čistega dohodka je za 2 odstotka večji od načrtovanega, vendar so razlike po posameznih temeljnih organizacijah bistvene. Večji od načrtovanega je bil le v vijakarni in sicer za 29 odstotkov, v vseh ostalih je bil pod načrtovanim. Posebej to velja za TIO, ki je lansko leto zaključil s 3 milijoni dinarjev izgube. S sanacijskim programom so pričakovali, da ob koncu leta ne bo več izgubi, kar pa ni v celoti uspelo. Razmere se

vendarle izboljšujejo, saj se je izguba v zadnjem trimesečju zmanjšala za 5,8 milijonov dinarjev.

Ostanek čistega dohodka ni zadoščal, da bi lahko pokrili vse naložbe, ki jih financirajo iz poslovnega sklada, saj bi potrebovali dodatnih 45 milijonov dinarjev čistega dohodka. Že med letom so jih akontirali, zato gredo seveda v breme obratnih sredstev, ki jih v Verigi vse bolj primanjkuje. Žalostno visokih obrestnih mer je seveda denar vse dražji in edini izhod je povečanje akumulativnosti proizvodnje, kar pa bo seveda posebej v sedanjih gospodarskih razmerah težko doseči. Primerjalni kazalci v panogi kažejo, da je Veriga po dohodku v primerjavi z uporabljenimi poslovnimi sredstvi v spodnji polovici. Če izboljšanje stanja ne bo možno doseči z večjo akumulativnostjo, bodo morali poseči v amortizacijska sredstva. Ta so sicer namenjena odplačevanju anuitet od investicijskih kreditov in zagotovitvi lastne udeležbe pri naložbah, vendar bodo morali del teh sredstev nameniti pokritju naložb iz poslovnega sklada.

Januarja letos so v leški Verigi izdelali 1.838 ton izdelkov, od tega za prodajo na trgu 890 ton, s čimer so pri skupni proizvodnji za načrtom zaostali za 1 odstotek, pri proizvodnji za prodajo za 19 odstotkov, za 23 odstotkov več pa so izdelali pri tako imenovani interni proizvodnji. V skupni proizvodnji so za 5 odstotkov zaostali za načrtom tudi vrednostno, pri proizvodnji za prodajo za 18 odstotkov. Največji zaostanek, kar 42-odstoten, beleži temeljna organizacija TIO. Razlogi so pomanjkanje materialov, opreme pa tudi naročil.

Lanski izvozni rezultati Verige so bili daleč pod pričakovanji, saj so izvozili za manj kot 5 milijonov dolarjev blaga in tako za 32 indeksnih točk zaostali za zelo zahtevno zastavljenim načrtom. Recesija na svetovnem trgu se je lani še bolj zaostila, vzhodnoevropske države so zaradi težav pri odplačevanju tujih dolgov omejevale uvoz, leška Veriga pa skoraj dve tretjini konvertibilnega izvoza uresniči prav tam. Ker so bili pri nas pogoji zunanjetrgovinskega poslovanja definirani dokaj pozno, so v Verigi izgubili prvo trimesečje, saj so pozno zaključili pogodbe z glavnimi kupci.

Tudi letos so si v Verigi zadali zahteven izvozni načrt, saj morajo v primerjavi z lani doseženim izvozom povečati za 25 odstotkov, od tega na konvertibilno tržišče za 20 odstotkov. Načrt bo težko uresničiti, saj so lanske težave še vedno prisotne, težave pa se nakazujejo pri izvozu snežnih verig in lesnih vijakov, ki jim dolarske cene padajo. Vendar je izvoz tudi za Verigo vse večja nujnost, saj brez njega ni uvoza izdelanih materialov, opreme in rezervnih delov, minili pa so seveda tudi časi, ko so lahko doma prodali vse, ne glede na ceno. Izvoz bo seveda z realnejšo politiko tečaja dinarja postal dohodkovno zanimivejši, saj že zdaj v Verigi ne dosegajo pri izvozu nič slabših cen kot doma.

Odprli novo trgovino — V četrtek so na Prešernovi cesti v Kranju odprli novo Elitino trgovino z moškim perilom, pleteninami in srajcami. Prodajalna, imenovana Jošt, je dobro založena z izdelki najvidnejših jugoslovanskih proizvajalcev, med njimi Laboda, Mure in Rudnika, medtem ko je odslej vsa ponudba zagrebške tovarne DTR zbrana v stari Elitini prodajalni Klub. Prodajalno Jošt so preuredili delavci škojfelškega Obrtnika. — Foto: D. Ž.

Kmetijska zemljiška politika v radovljiški občini Brez izsiljenih odločitev

Gradnja se je preselila na zemljišča slabše kakovosti — 20 hektarov slabše obdelane zemlje — Več zanimanja kot za zlozbo je za izboljševanje plodnosti (agromelioracije) in za izsuševanje (hidromelioracije) zemlje

Radovljica — V občini, zadržujejo na kmetijski zemljiški skupnosti, so doslej uspešno varovali kmetijsko zemljo. Nobena odločitev ni bila izsiljena in sprejeta brez soglasja skupnosti. Le-ta je delovala povsem samostojno. Njeni predlogi so tudi pri ostalih občinskih organih dobili podporo, kar je ob drugačni praksi v nekaterih okoljih vsekakor razveseljivo. Letno pozidajo v občini od 8 do 10 hektarov kmetijske zemlje. Ob tem pa velja poudariti, da se je gradnja »preselila« z bolj kakovostne zemlje na slabše površine. Zato so ostali »kmetijski« kompleksi okrog Bleda in Radovljice, čeprav so bili zaradi močne cenene komunale ureditve mikavni za urbaniste in graditelje.

Kmetijska zemljiška skupnost se je podobno kot vse ostale gorenjske lani vključila v slovensko akcijo ugotavljanja stopnje obdelanosti ali izkoriščenosti kmetijskih zemljišč. V občini ob pregledu niso opazili neobdelane zemlje oziroma površin, s katerih niti enkrat letno ne bi bil spravljen pridelek. Približno 20 hektarov obdelovalne zemlje pa je bilo slabo obdelane. Gre za manjše parcele v okolici mesta, za zemljo ostarelih kmetov in za kmetije, ki nimajo urejenega dedovanja. V kmetijski zemljiški skupnosti ocenjujejo, da je bila lani zemlja celo boljše obdelana kot leta pred tem. K temu so delno pripomogle tudi govorice, da lahko malomarni gospodarji po 18. členu zakona o kmetijskih zemljiščih izgubijo obdelovalno pravico. Boljše obdelovanje in uporaba agrotehničnih ukrepov otežujeta razdrobljenost parcel (v povprečju meri vsaka le 20 arov) in precejšnja ostarelost radovljiških kmetov. 74 odstotkov vseh gospodarjev je starejših od 50 let. V občini se je v zadnjih letih močno povečalo zanimanje za nakup zemlje. Kmetje so nabavili stroje in zgradili ter povečali hleve in zlahka bi obdelali znatno več zemlje, kot jo ima v povprečju vsak od njih — 5,4 hektara.

Na stopnjo obdelanosti zemlje kaže tudi podatek, da je v hribovskem in višinskem svetu četrtina kmetij »neaktivnih«. To so posestva z enim ali več hektari kmetijske zemlje ali z najmanj štirimi hektari gozda, ki pa ne redijo živine. Spet drugi podatki govorijo, da je v občini 30 odstotkov usmerjenih kmetij, na katerih je zemlja enako obdelana kot na družbenih posestvih. Na ostalih kmetijah pa bi bilo možno pridelati še znatno več hrane.

V občini letos ne načrtujejo nobene zlozbe. Menijo, da mora pobuda priti od kmetov in da ni mogoče nasilno posegati v kmetijsko prostor. Predvidevajo izsušitev 50 hektarov zemlje na Blatah pri Bledu, ureditev planin Javornik, Mežaklja in Prevala, agromelioracijska dela na zasebnih površinah v Gorjušah, Spodnjem Gorenju, na Senožetih, v Nomnju, na Ljubenskem polju in v Hrašah, nadaljnje urejanje nižinskih in višinskih pašnikov. Približno 5500 hektarov višinskih pašnikov je tretje kategorije, vanje se ne splača vlagati in so prepuščeni zaraščanju. Urejanje hribovskih pašnikov ima namreč smisel le v primeru, če nimajo kmetje za svojo živino dovolj osnovne krme v nižinskem predelu. C. Zaplotnik

Kmetijski nasvet Za večji pridelek pšenice

Po zimskem mirovanju se bo kmalu spet pričelo delo na polju, v prvi vrsti skrb za zdrav razvoj pšenice. Posevke, ki smo jih ob setvi pognojili s celotnim odmerkom fosforja in kalija, dognujemo ob koncu zime v času razraščanja le z dušikom (30 do 60 kilogramov na hektar). Večje odmerke dušičnega gnojila damo posevkom, ki so slabše prezimili ali predvidevamo večji pridelek. Pšenico, ki jeseni ni bila zadostno gnojena s fosforjem (80 do 120 kilogramov na hektar) in kalijem (120 do 160 kilogramov na hektar) ali sploh ni bila gnojena, pognojimo ob koncu zime z dušikom in manjkajočim deležem fosforja in kalija.

V času kolenčenja pšenice, ko v spodnjem delu bili otipamo prvi kolenci, priporočamo odmere od 30 do 50 kilogramov dušika na hektar. Gnojenje v tem času vpliva na bujnejšo rast bili in listov, predvsem pa na to, da se v zasnovi klaskov razvije več zrnja.

Dognojevanje v času klase nje priporočamo za visokorodne sorte pšenice na zelo rodovitnih tleh, kjer predvidevamo pridelek okoli 60 stotov na hektar. Zadoštuje 40 do 60 kilogramov dušika, dognujemo pa lahko tudi z raztopino uree (20 do 30 kilogramov uree v 400 do 600 litrih vode na hektar). Pri tem moramo paziti,

da ne ožgemo posevkov. Škropimo zato v večernih urah ali zgodaj zjutraj.

Drugo pomembno opravilo je zatiranje plevelov in varovanje pšenice pred boleznimi in škodljivci. Proti travnim plevelom škropimo v času razraščanja nja z dicuranom 500 (2,5 do 3 kilograma na hektar) ali s pripravkom faneron combi (2 kilograma na hektar). Za zatiranje širokolistnih plevelov uporabljamo v času razraščanja aniten DS (2,5 do 3 litre na hektar) ali dicofluid MP combi (4 do 6 litre na hektar).

Proti pepelasti plesni in rji priporočamo v začetku kolenčenja bayleton WP 25 (0,5 do 0,6 kilograma na hektar); proti škodljivcem, strgači in listnim ušem, pa lebaycid (ko na rastlini opazimo več kot pet strgačev) ali metasytox (če je na klasu 5 do 10 ali na vsej rastlini od 10 do 20 listnih uš).

Proti poleganju uporabljamo v času razraščanja pripravka stabilan ali cycocal (oba v količinah 2 do 4 litre na hektar), toda le, če škropimo tudi proti boleznim.

Pri uporabi vseh kemičnih pripravkov se moramo ravnati po navodilih proizvajalca.

Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske

Izgube naraščajo

Lani 10 milijard izgub, od tega dve tretjini nekritih

Glavni vzroki lanskih izgub so cenovna nesorazmerja, slaba oskrba z materiali za proizvodnjo, visoki stroški proizvodnje, slaba izbira proizvodnih programov — Možnost za pokrivanje je treba iskati znotraj reprovrig — Kdor ne pokrije primanjkljaja do konca leta, mora v stečaj

Že peto leto v slovenskem gospodarstvu izgube naraščajo. Po prvih podatkih SDK je lani poslovalo z izgubo 219 organizacij združenega dela v gospodarstvu in 21 v družbenih dejavnostih. V gospodarstvu je bilo dobrih 10 milijard izgub, od tega več kot dve tretjini nekritih, v družbenih dejavnostih pa so »pridelali« 33 milijonov dinarjev izgub; nekritih je za 13,7 milijona dinarjev. Lanske izgube so za 122 odstotkov višje kot leta 1981, ko so se v primerjavi z letom 1980 tudi skoraj podvojile. Kar 60 odstotkov izgube sta pridelala Gorenje in IMV. V izgubo Gorenja je z 1,6 milijarde dinarjev vključen tudi Körtling, vendar številka še ni dokončna. IMV ima 1,5 milijarde din izgube, od katere je nekrite 1,4 milijarde dinarjev.

Drugi veliki izgubarji v Sloveniji so še delovna organizacija Zemeljski plin s 340 milijoni din, JE Krško (306 milijonov din), TE Šoštanj II (235 milijonov din), Jugotekstil Yulon (140 milijonov din), TE Šoštanj I (120 milijonov din), Špolska plova Piran (113 milijonov din), Iskra, Elektrozveze TTS (109 milijonov din) itd. Na petnajstem mestu po višini izgube je jeseniška Železarna z 92 milijoni.

Ko je v Sloveniji prenehal veljati zakon o združevanju sredstev v sklad skupnih rezerv, so v republiku razmišljali, ali bi sprejeli novo zakonsko besedilo ali pa bi problematiko solidarnosti in vzajemnosti med delovnimi organizacijami združevali po samoupravni poti. Odločili so se za slednjo. Tako so predlog samoupravnega sporazuma, po katerem naj bi združevali v republiški sklad skupnih rezerv pet odstotkov sredstev, poslali sredi januarja v tri tisoč organizacij združenega dela. Letos bi se v njem nabralo okoli 2,6 milijarde dinarjev, kar seveda ni dovolj za pokritje vseh nekritih izgub v slovenskem gospodarstvu, čeprav bi se hkrati tudi v občinskih skladih zbrala dobra milijarda dinarjev. Od vsega tega denarja bo mogoče za pokritje izgub porabiti 2,7 milijarde dinarjev. To pomeni, da organizacije združenega dela, ki so si pridelale izgube, ne morejo računati, da bo širša družbena skupnost pokrila njihove neplačane račune. Edina možnost pokrivanja izgub je dohodkovno povezovanje znotraj reprovrig. Kjer tega ne bodo znali ali mogli uresničiti, jih bodo udarila določila zakona o sanaciji, ki predvideva stečaj za vse delovne organizacije, ki do decembra ne pokrijejo izgub.

Glavni vzroki za izgube so cenovna nesorazmerja, ki že nekaj let jemljejo slovenski predelovalni industriji v korist surovinašev, slaba oskrba z materiali za proizvodnjo, zlasti z domačimi, visoki stroški proizvodnje, ki jih svetovni trg ne prizna, neizkoriščene zmogljivosti, slabi proizvodni programi, zgrešene naložbe in še drugi vzroki.

L. B.

Konkretna raziskovalna naloga

Radovljiška raziskovalna skupnost je letos dodobra zaživela, zadal si je povsem konkretne raziskovalne naloge — Toplotna črpalka na stanovanjskem bloku, naprava za dosuševanje sena s sončno energijo, modelna kmetija za vzrejo ovac, najboljše lokacije za male vodne elektrarne, raziskava zalag jezerske krede v Radovni

Radovljica — Čeprav je bila tudi v radovljiški občini raziskovalna skupnost osnovana že pred leti, lahko rečemo, da je šele letos doblila zaživel. Njen program dela ni več nekaj papirnatih, posplošenih načrtov, temveč povsem natančno določene naloge, zato je radovljiška raziskovalna skupnost lahko zgled drugim. Za razdobje dveh let razpolaga s 4 milijoni dinarjev. Nekaj tega denarja je njena skupščina, ki jo vodi Jurij Hočevar, že namenila za sofinanciranje posameznih raziskovalnih nalog, ki jih je vključila v načrt na podlagi razpisa. Prav zdaj zbira odgovore drugih slovenskih raziskovalnih skupnosti glede sofinanciranja poskusne toplotne črpalke za stanovanjski blok. Hišni svet Cankarjeve 31 v Radovljici se je namreč zaradi vse težje oskrbe s kurilnim oljem odločil, da namestijo toplotno črpalko, saj se na kurjenje s trdimi gorivi ne morejo preusmeriti. Toplotno črpalko, ki naj bi imela zasnaj poskusne naprave za vso Slovenijo, bodo razvili v Zavodu LTH v Škofji Loki.

Na Gorenjskem iznajdljivi kmet Zaplotnik na Letenah dosušuje seno s pomočjo sončne energije. Med kmeti v radovljiški občini je za napravo veliko zanimanja, saj jim pri sušenju sena često zagode slabo vreme. Raziskovalna skupnost se je zato odločila, da s 320 tisoč dinarji pospeši uvajanje dosuševalnih naprav. Žal je akcija malce zastala, ker se je zataknilo pri seminarju za kmete, ko predavatelja ni bilo in so se kmetje iz vse občine zbrali zaman.

Vendar pa lahko rečemo, da je uvajanje dosuševalnih naprav za gorenjske kmetije zelo smotno. V sednji Avstriji, posebej pa v Švici, so se že doblila uveljavila.

Raziskovalna skupnost je med svoje naloge zapisala tudi pospeševanje reje ovac, zato lahko rečemo, da kmetijstvu posveča izdatno pozornost. V radovljiški občini imajo danes 1.260 ovac, toda število bi se lahko podvojilo. Žal tekoči občinski srednjeročni načrt pospeševanja vzreje ovac ni zajel, čeprav je po-

membna zavoljo prireje mesa, mleka ter posebej volne, za kar se zanimajo Almira, Sukno in Utok. Raziskovalna skupnost se je zato odločila, da s 300 tisoč dinarji podpre »modelno kmetijo za vzrejo ovac«, akcijo ljubljanske biotehniške fakultete, ki bo dala podrobna navodila, kako se uvajajo črede ovac, kakšni morajo biti hlevi, pašniki, kakšen je najboljši način prireje. Zanimivo je, da se danes tudi lovci navdušujejo nad uvajanjem ovčevre in poudarjajo, da je ovca kultivator pašnikov.

Male vodne elektrarne postajajo zavoljo energetske krize vse bolj aktualne. Veliko bi jih lahko gnali potoki v radovljiški občini. Inženirski biro iz Ljubljane bo izdelal študijo, kje bi jih bilo najbolje postaviti, da bo vodna moč izkoriščena. Radovljiška raziskovalna skupnost je študijo podprla s 300 tisoč dinarji. Popisali bodo vse vodotoke, obstoječe in opuščene male elektrarne, mline in žage in izdelali načrt najprimernejših lokacij.

Zelo zanimiva je raziskava, ki jo bo v dolini Radovne opravil Geološki zavod iz Ljubljane. Pregledali bodo zaloge jezerske krede, izredno kakovostne in na trgu iskane surovine, ki jo uporabljajo za izdelavo barvil, polnil in steklarskih klejev. Zdal je namreč raziskan le obstoječi odkop. Radovljiška raziskovalna skupnost je namenila 400 tisoč dinarjev, povedati pa velja, da je raziskavo podprla tudi republiška raziskovalna skupnost.

V svoj program je radovljiška raziskovalna skupnost vključila še dva raziskovalna projekta organizacij združenega dela, ki imata širši pomen. V begunjskem Elanu pripravljajo uvedbo mokrega postopka izdelave laminatov, s čimer jim laminatov ne bo treba več uvažati, smuči pa bodo kakovostnejše. Podprla je še uvedbo čiščenja odpadnih vod v galvaniki s postopkom jonske izmenjave v leški tovarni Veriga. S tem bo iz tovarne otekalo manj odpadnih vod, razbremenjen pa bo seveda tudi krajevni vodovod.

M. Volčjak

Kmetijstvo v občini Kranj napreduje

Ali so intervencijska sredstva koristno naložena?

V Kranjčanu, delegatskem glasilu občine Kranj z dne 19. januarja 1983 najdemo na strani 13 naloge pri povečanju kmetijske proizvodnje v občini Kranj v letu 1983. Pričakuje se 4 % rast (gl. stran 24). Na straneh 35 do 39 pa prinaša Kranjčan gradivo v zvezi z odlokom o posebnem občinskem davku za zagotavljanje sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v občini Kranj ter program samoupravnega sklada za izvajanje intervencij v kmetijstvu in porabi hrane v občini Kranj za leto 1983.

(Glej predlog str. 16-19). K temu pa je treba dodati še, da usmerjajo tržno proizvodnjo kmetijskih pridelkov v občini še republiški setveni plan, republiški sklad za intervencije v kmetijstvu z republiškim programom za pospeševanje proizvodnje hrane v letu 1983 ter samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih v tržni proizvodnji mleka in mesa v proizvodnem letu 1983 na Gorenjskem ter še nekateri drugi sporazumi in dogovori. Predvsem je treba omeniti republiški plan za obdobje 1981-85, ki daje kmetijstvu odgovorne naloge pri pridelavi hrane z zahtevo po 85 % samooskrbi. Omeniti je treba tudi zakonodajo, ki je v zadnjih letih zaostala o odnos do rabe in varovanja kmetijskih zemljišč, hkrati pa naložila kmetijskim proizvajalcem konkretne naloge. Izmed teh nalog bi jih omenili nekaj, npr. povečanje pridelave tržnih viškov in družbeno organizirane proizvodnje, povečanje proizvodnosti, izraba vseh razpoložljivih obdelovalnih površin, izboljšanje zemlje (agro- in hidromelioracije), izboljšanje pogojev za povečanje proizvodnje (komasacija zemlje, investicije idr.), kakor tudi večja skrb za razvoj kmetijstva v hribovskem območju itn. Vse to pa pomeni korenito usmeritev v krepitev kmetijstva in večjo pridelavo hrane doma, v skladu s potrebami družbenega razvoja in zagotavljanjem pogojev za stabilno in

neodvisno rast. V novih pogojih gospodarjenja mora tudi kmetijstvo prispevati k stabilizaciji zunanjetrgovinskega primanjkljaja z izvozom, za kar pa je potrebna visoka kvaliteta pridelkov in intenzivna proizvodnost. Zato moramo v primarno kmetijsko proizvodnjo vlagati ne le v obliki investicij in proizvodnih stimulacij, marveč tudi v obliki novega znanja. Potreben je torej kompleksen in strokovno utemeljen program pospeševanja proizvodnje zdrave in kvalitetne hrane. Pri tem pa se moramo vendarle tudi zamisliti nad našo še ne tako oddaljeno miselnostjo in tudi praksami zametavanja vrednosti doma pridelane hrane. Utvara o cenenem uvozu hrane iz ZDA, Argentine, Madžarske in drugod se je razblinila. Danes se na vsi moč trudimo kako zagotoviti devize za uvoz surovin za izdelavo gnojil in močnih krmil, da bi nato doma pridelali visoko vredno hrano, v kateri je akumulirano tudi lastno znanje. Pridelava hrane ima danes tudi prioriteto pri koriščenju razpoložljive nafte ipd.

Občinski program pospeševanja primarne kmetijske proizvodnje ima v sebi vse prej naštetih elemente. Z njim se pospešuje intenzivnejša pridelava hrane, povečanje proizvodnje in predvsem tržno usmerja pridelke. Prav tako program prispeva k oblikovanju primernih pogojev za proizvodnjo v hribovskem svetu.

Izmed pomembnejših rezultatov sklada v preteklem obdobju bi omenili najprej odkup pšenice, ki mu nismo posvečali posebne pozornosti do leta 1980. Tako je bila v tem letu odkupljena v glavnem pšenica KŽK, medtem ko je GKZ prispevala le 60 ton. V naslednjih letih se je odkup pri GKZ skokovito večal na 166 ton v letu 1981 in 367 ton v letu 1982. Povečal pa se je tudi pridelek pšenice pri KŽK, ki je znašal leta 1982 522 ton. Čeprav v občini pridelana pšenica pokriva le neznaten del potreb po pšenici oziroma pšenični moki je v letu

1983 predvideni odkup 1532 ton pšenice že količina, ki si je pred nekaj leti ne bi mogli zamisliti. Pri tem pa je treba dodati, da je odkup pšenice v letu 1982 presežek predvideni plan, kljub veliki škodi, ki jo je napravila toča. Zato je z regresiranjem semenske pšenice potrebno nadaljevati tudi v prihodnje.

Vredno je prav tako omeniti, da je v občini razmeroma visoka proizvodnja krompirja.

V preteklem obdobju se je pomembno izboljševalo tudi pridelovanje lastne krme za živino. Zadostne količine kvalitetne doma pridelane krme so prvi pogoj za dvig živinoreje. Predvsem je bil storjen pomemben premik pri pridelku kormu za siliranje, vse intenzivneje pa se izkoriščajo tudi travne površine (košnje za seno, siliranje, trave, paša). Samo načrtna razširitev izkušenj pospeševalne službe GKZ in ŽVZG iz dela na vzorcu okrog 80 kmetij na druge proizvodno usmerjene kmetije bo v prihodnje zagotovilo tiste rejske cilje v govedoreji in prašičerji, ki jih plansko predvidevamo. To je še toliko pomembnejše zaradi skromnih možnosti široke uporabe močnih krmil in raznih dodatkov osnovnemu krmnemu obroku, ki so potrebni za zdravje in ohranjanje visoke proizvodnosti živine. Kajti že majhne napake v prehrani živine povzročajo padec npr. v izločanju mleka ali priraščanju mesa, kakor tudi motnje v reprodukciji živali.

V občini Kranj je predvsem dobro razvita govedoreja. V zadnjih treh letih se je gibala proizvodnja mleka nad 18 milijonov litrov letno. Pričakovana je bila sicer nekoliko večja rast od dosežene, vendar pa je treba upoštevati, da so motnje nastale zaradi izpada močnih krmil, pa tudi zaradi obveznega priveza telet so se zmanjšale količine oddanega mleka. Opaža se tudi nadaljevanje upravljanja tržne proizvodnje mleka pri rejcih z eno do nekaj krav.

(se nadaljuje)

Črtomir Zorec

POPOTNI UTRINKI

IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

(5. zapis)

ZAČETEK PRIPOVEDI

Sedaj pa je res že čas, da steče pogovor o vtisih in spominih s poti po loški deželici — začel bom kar s spominom, kako sem se iz Ljubljane pripeljal do Vrhnike, od tod pa jo mahnil peš čez Podlipo in Smrečje ob Račevi do Dobrave pri Zireh.

Sopotnik mi je bil sošolec in prijatelj Maksim Sedej, pozneje tako sloveč slikar — poet. Bila sva takrat nekako šestnajstletnika. Povabil me je v svoj dom — na Dobravo. Ostal sem pri njem kake tri tedne, na počitnicah. Bilo je v juliju leta 1926 ali leto prej.

Takrat sem spoznal Ziri in okolico, oblezla sva kar precej bregov, le v bližino jugoslovansko-italijanske meje nisva hotela. Saj bi naju zaradi nahrbtnikov imeli za tihotapce.

Ogledala pa sva si vse cerkve, tudi one, ki so se že spreminjale v ruševine. Je pač na naju vplivala šolska likovna vzgoja, da sva bila tako radovedna.

Meni je bila ljuba tudi mehka žirovska govornica. Saj celo knjigi pravijo »knjiha«, gabi pa »hoba«. In pa seve prijazni domačini, ki se jih še vedno spominjam (Strliče, Ovsenke, Žaklje idr.).

MAKSIM SEDEJ

Slikar — resničen umetnik. Slikar — lirik. Srčno dober človek. Vzoren družinski oče. Čuteč prijatelj, zvest tovariš.

Res, lapidarna karakteristika slikarja Maksima Sedeja, rojenega leta 1909 na Dobravi, umrlega leta 1974 v Ljubljani.

Kot grafik (lesorez, linorez, peroris) se je posvečal socialnim motivom. Znan je njegova mapa linorezov »Predmestje«, oprema Mrzelovega »Boga v Trbovljah«, ilustracije mladinskih povesti. Zanesljiva, čista, poetična poteza dleta ali peresa — to je bila njegova odlika.

Seveda pa je bilo težišče njegove umetnosti v barvnem magičnem realizmu, v duhu sodobnih, zlasti zahodnih kolorističnih teženj. Slikar se je v izjemno veliki meri posvečal intimnim družinskim prizorom, ki so izdelani s prefinjenim okusom za mero. Ljubi pa so bili Sedeju še

drugi motivi, predvsem cirkuški klovn, konji, pieroti in skupinski prizori v naravi. Tudi v portretiranju se je Sedej večkrat izkazal.

Njegovi portreti so nežni, krhki, zamišljeni in izrazito lirčni, skoraj nezemski. Najraje je uporabljal pastelne barve, največkrat zelene in rdeče v podtonih. — Sedaj se je kot izreden freskant lotil tudi večjih del. Tako je n. pr. naslikal prizor iz bajke o Zlatorogu in Kresovanju v bivši Čečevi vili ob Grubarjevem prekopu v Ljubljani. — Le kakšna je sedaj usoda teh čudovitih fresk, skoraj v soncu in ognju žarečih?

ZIRI — SLOVENSKE HLEBINE

Najbrž primerjava ne bo povsem držala. Saj v Zireh ni bilo slikarja, ki bi zavestno organiziral in vodil kmečko »slikarsko šolo«, kot jo je hrvaški slikar Krsto Hegedušić v obdobju Hlebinah. Njegova »šola« je odkrila vrsto izrazitih slikarskih talentov med preprostimi ljudmi. S prikaz življenja na vasi je obogatila likovno predstavitev naše dežele in skoraj povzročila pravcato revolucijo v svetu umetnosti — s svojo »naivno«, ki ni bila obremenjena s šolsko učenostjo in spakljivo samovšečstvom malih in celo nekaterih velikih akademskih mojstrov.

Kaže, da so stvari v Zireh nastajale bolj spontano, samorastniško. Tudi podatek, da je žirovska »naivna« slikarska generacija pritegovala v svoj krog delavce, ne kmetov — pomeni odmik od Hegedušičev oblikovanj. Tudi individualnost žirovcev je bila (in je še) izrazitejša. Vsak vé za svojo pot!

Tak je predvsem resnobni Janez Sedej (mlajši brat akademskega slikarja Maksima Sedeja z Dobrave). Njegove precizne zrisane pokrajine so barvno skope, a slikar z močno čustveno izraznostjo. Otožne, hladne, temne — četudi v snegu ali v pozni jeseni.

Drugi žirovski slikarji samorastniki so bolj živahni, veseli, celo šegavi v svoji motiviki. Sončne, tople, svetle barve kažejo na značaj teh umetnikov. Kaj niso to čisti preprosti, veseli ljudje, ki imajo svoje slikarsko izražanje radi — nekatere slike kar vriskajo s prešernostjo. In prisrčnostjo.

Maksim Sedej: Družinska podoba. (deček v sredini — v beli srajci — je slikarjev najstarejši sin, sedaj umetnostni zgodovinar in kritik dr. Ivan Sedej)

ELITA KRANJ

je odprla novo
**MOŠKO TRGOVINO
JOŠT**

v Prešernovi ulici 11 v Kranju.

Vedno vam nudimo veliko izbiro

**MOŠKIH SRAJC, PERILA, PLETENIN IN
KRAVAT.**

Izbrali boste lahko kvalitetno in moderno blago.

Obiščite nas!

**KMETIJSKO ŽIVILSKO
KOMBINAT
GORENJSKE KRANJ
JLA 2**

TOZD Komercialni servis
Kranj
oglašča
na osnovi sklepa Komisije
za delovna razmerja
prosta dela in naloge

**PRODAJALKE
(ponovna objava)**

Prijave sprejema Splošno kadrovskega sektorja KŽK Kranj,
JLA 2, v 8 dneh po objavi.

Edo Torkar ● popotna povest

Plovba

Skočil sem k našemu kuharju še po en nož in se ročno lotil trebljenja solate. Še nikoli v življenju nisem nobenega dela opravljal z večjim veseljem; trebil sem solato, kot da bi roziče sadil. Ženske, ki so delale z njo, so se muzele in suvale s komolci, češ, poglejte, kakšen par... Solata je bila otrebljena, kot bi mignil, niti pivo se nama ni utegnilo segreti v steklenicah.

Pod pipo na krmi sva si umila roke in sedla.

»Kako ti je ime?»

»Dang. Ali kadiš?»

»Včasih.«

»Jaz pa zmeraj.«

»V kabini imam cigarete.«

»Prinesi mi jih.«

»Pojdi z mano.«

Z nasmeškom me je pogledala. »Dobro,« je rekla nazadnje.

In sva šla. Spremljali so naju nevoščljivi pogledi oficirjev z mosta in mornarjev s palu-

be, ki so že prej dekletke požirali z očmi bolj, kot pa jim je to dopuščalo delo, ki jim je bilo naloženo. Počutil sem se kot jelen, ki je svojim tekmečem prevzel najlepšo košuto v gozdu. — A to moje zmoglost je bilo preuranjeno. Komaj sva zaprla vrata za seboj, je za nama pritekel kuštrav fant sedemnajst let, ki je pomagal ženski pri kuhi in strežbi.

»Si jo prišel stražiti?« sem se nejevoljno obregnil obenj.

»Moja sestra je.«

»In kaj potem? Dovolj je stara, da sama skrbi zase.«

Premeteno me je pogledal in mi šepnil na uho: »Bi jo rad kavalal?»

»Koliko pa hočeš zanj?« sem rekel, ne da bi trenil z očesom.

»Ne, ne, ona ni za denar,« je bil užaljen fant.

»Kako naj jaz to vem?»

»Še preden si prišel ti, jo je hotel tvoj kapitan. Pa tudi drugi bi jo radi — a z nikomer ni šla.«

»Ne verjamem.«

»Vprašaj jih, če hočeš. Petdeset dolarjev so ji ponujali, za eno samo noč petdeset dolarjev.«

»Koliko pa hoče od mene?»

»Nič. Ona ni za denar. Ona gre samo s tistim, ki ji je všeč.«

»In jaz da sem ji všeč? Zakaj pa ravno jaz?»

»Ne sprašuj. Šla je s tabo v kabino. Lahko jo kavalal, če jo hočeš.«

»Kaj pa ti?»

»Jaz sem njen brat.«

»In kaj potem?»

»Nič. Ona kuha in streže. Ona ima svoje delo na ladji. Če povem očetu, da kavalal z mornarji, je ne bo pustil na nobeno ladjo več.«

»In?»

»Če je ne bo več pustil na delo, ne bo imela od česa živeti.«

Torej, priložnostna kurba, se mi je posvetilo. Odprl sem denarnico in vrgel pred fantiča tri desetdolarske bankovce.

»Dovolj?»

»Dovolj za eno noč. Če bi dal več, bi ostala s tabo do konca.«

»Nimam več. Nisem kapitan, navaden wiper sem. Razumeš?»

Rekel je, da razume — a mislim, da je razumel šele potem, ko sem ga vrgel čez prag in zaklenil za njim.

Ko sva ostala sama, se je Dang zlovoljno zabolščala v Luijeve in Playboyeve fotografije golih lepotic na stenah kabine.

»Zakaj imaš to?»

»To je nalepil moj prijatelj.«

»Kaj nisi sam v kabini?»

»Danes sem. Prijatelj bo šel spat drugam.«

»Pa bo hotel?»

»Obljubil je.«

»Niso mi všeč te slike,« je spet dala duška svojemu nezadovoljstvu nad polepljenimi stenami.

»Tudi meni ne,« sem rekel.

»Nobena od teh?»

»O pač — tale,« sem s prstom pokazal na edino oblečeno dekletko v celi garnituri — mlado Japonko v modrem krilu, z modro ruto okoli vratu, ki je pozirala na reklamnem koledarju firme Sanyo.

Pogledala me je in rekla: »Sem ti tudi všeč?»

»Zelo,« sem priznal.

»Kaj ti je na meni všeč?»

»Vse, čisto vse — samo tvoj brat mi ni všeč. Zakaj imajo vse lepe in prijazne deklice tako grde in neprijazne brate?»

»Ne misli več nanj,« je rekla in mi ovila roke okoli vratu.

Potem sva se ljubila. Delal sem z njo, kar sem hotel in nič se ni branila — celo pomagala mi je. Na koncu pa me je vendarle neprijetno zadela nestvarnost, s katero se ji je mudilo izpod mene pod tuš. Torej je vendarle kurba, sem si rekel. Vsem kurbam se izpod postelje mudi pod tuš.

Brž pa, ko je prišla iz kopalnice, se mi je še enkrat vdala — še bolj vroče in neučakano kot prvič. To me je spet zbegalo: »Mogoče po le ni...« Zakaj, kurbe poznajo svoj posel. Prele ni... Zakaj, kurbe poznajo, da bi se za denar, ki ga več dobro ga poznajo, da bi se za denar, ki ga dobijo, razdajale bolj kot je neizogibno potrebno. Tega, kar je znala Dang, kurbe ne znajo; ne znajo biti strastne, niti sramežljive. Včasih zaigrajo sramežljivost in strast — to pa je tudi vse, kar zmorejo na tem področju. A potem spet — spet se ji je tako vroče mudilo v kopalnici.

Galerija v likovni delavnici

V likovnem centru v kranjskem Delavskem domu bodo poslej prirejali razstave, ki bodo informativno-študijskega značaja — Letos so prvič organizirali tečaj za srednješolce, ki je doživel velik obisk

Kranj — Že vrsto let v Kranju deluje likovna šola, ki jo pedagoško vodi akademski slikar Herman Gvardjančič. Prostor lokovne šole, ki jo obiskujejo cicibani in mladinci, so v Delavskem domu.

Prostore so letos preuredili in kupili novo opremo. V ta namen je bilo vloženo tudi veliko osebnega truda Hermana Gvardjančiča in Vinka Tuška, saj sta precej del, ki so bila potrebna za notranjo opremo ateljeja, opravila sama. Herman Gvardjančič je pedagoški, Vinko Tušek pa strokovni vodja centra. Sedanji prostori omogočajo organizirano in kvalitetno delo likovne šole.

Letos je likovni center prvič organiziral tečaj za srednješolce usmerjenega izobraževanja, ki združuje po šest ur risanja, slikanja,

kiparjenja, grafike in arhitekture. Selo obiskujejo predvsem srednješolci, ki jih veseli risanje in tisti, ki mislijo nadaljevati študij na likovni akademiji; ob pomoči Hermana Gvardjančiča se pripravljajo za sprejemne izpite.

Zamisel o likovnem centru je stara že štiri leta, je povedal Herman Gvardjančič. V teh prostorih se odvijajo različne oblike likovne dejavnosti in sicer galerija, atelje in delavnice. Likovna šola v taki obliki je bila njegova dolgoletna želja, vendar zaradi pomanjkanja denarja to ni bilo izvedljivo vse do lanskega leta, ko je kulturna skupnost namenila denar za opremo prostorov.

Letos so prvič organizirali tečaj risanja, slikanja, kiparjenja, grafike in arhitekture, ki je namenjen srednješolcem, saj je opaziti po-

manjkanje tovrstne izobrazbe v usmerjenem izobraževanju. Prijavilo se je več kot 50 tečajnikov, zato so jih razdelili v dve skupini. Prva ima tečaj ob torkih, druga ob četrkih. Nadaljevalni tečaj študijskega risanja tako kot prejšnja leta poteka tudi letos, prijavljenih je 16 dijakov in študentov. Imajo tudi grafično delavnico, ki pa zaradi pomanjkanja materialov še ni začela delati.

Druga Gvardjančičeva želja je, da bi osnovali atelje za keramiko, kajti peč za keramične izdelke imajo že dolgo. V Kranju ne manjka dobrih keramičarjev, ki bi atelje lahko pedagoško vodili. Poleg tečaja študijskega risanja vodi še tečaj za otroke, ker ga delo z otroki veseli in z zadovoljstvom opazuje njihovo napredovanje.

Likovni center bo na leto pripravil sedem razstav, ki bodo predvsem informativno-študijskega značaja.

V četrtek, 10. marca, so odprli prvo razstavo v galeriji likovnega centra. Imenuje se Nova galerija in likovna šola, razstavlja pa akademski slikar Franc Vozel iz Kranja, ki je svobodni umetnik od leta 1981. Razstava je odprta vsak dan od 15. do 18. ure, ob ponedeljkih in petkih je zaprta.

D. Matič

Godbeniki dobili pokrovitelje

Nezavidljiv finančni položaj pihalnega orkestra Tržič, zaradi katerega se je že porajalo vprašanje nadaljnega obstoja, so občutno omilili delavci tržiške kovinskopredelovalne industrije, ki so postali pokrovitelji orkestra

Tržič — Verjetno ni nobene pomembnejše prireditve v tržiški občini, na kateri v kulturnem delu ne bi sodeloval tudi pihalni orkester Tržič. Če seštejemo okroglo trideset nastopov na proslavah in koncertih doma in v drugih gorenjskih krajih, kolikor so jih imeli lani, redne vaje dvakrat na teden, da pogrebov niti ne omenjamo, skoraj ni dneva, ko ne bi prišli skupaj.

V pihalnem orkestru Tržič je 37 članov, ki jih po strokovni plati vodi kapelnik Andrej Puhar. Negujejo vse zvrsti, od zabavne, narodnozabavne, borbene do klasične glasbe. Med sorodnimi skupinami dosegajo dokaj kvaliteten vrh. Na zadnjem tekmovalju pihalnih orkestru Slovenije so v drugi »jakostni« skupini osvojili tretje mesto.

»Smo pretežno delavci, nekaj je tudi študentov«, je povedal predsednik orkestra Marjan Sajovic, ki je pri godbi že blizu dvajset let in je lani ko je orkester slavil 55-letnico dobil srebrno Gallusovo značko.

»Nekaj težav imamo s podmladkom. Z glasbeno šolo v Tržiču sicer zelo tesno sodelujemo, vendar je malo učencev, ki se odločajo za pihala. Razen tega nam tudi manjkajo nekateri instrumenti, predvsem flavte in trobente. V zadnjem obdobju smo se sploh znašli v precejšnji denarni zagati. Od zveze kulturnih organizacij dobimo le 60 do 70 tisoč dinarjev dotacije na leto, to pa je komaj dovolj za popravila instrumentov. Tudi nastopi nam ne prinesejo toliko denarja, da bi lahko pokrili vse stroške; nakupe oblek, instrumentov, not, prevoze, delo kapelnika in podobno. Zato je lani postal obstoj pihalnega orkestra resno vprašanje. Predlagali smo, da bi bili delavci tržiške kovinskopredelovalne industrije naši pokrovitelji. Pred kratkim smo sklenili sporazum, ki nam namesto prvotnih 560

tisoč dinarjev zagotavlja za letošnji pomoč v višini 250 tisoč dinarjev. Razumevanja delavcev za naše težave smo zelo veseli in upamo, da bomo ob skrajnem varčevanju uspeli pokriti vse stroške.«

Marjan Sajovic, predsednik pihalnega orkestra Tržič

Lani so godbeniki dobili nove uniforme, ki so jih kupili s pomočjo obrtnikov, nekaterih delovnih organizacij, občinskega sveta zveze sindikatov in izvršnega sveta. Prav tako so obnovili dvorano, v kateri vadijo: streho, pročelje, tla. Denar so porabili samo za material, delali so sami.

»Vemo, da denarnih težav najbrž nikoli ne bomo docela premostili in da bo tudi naprej potrebno še veliko ljubiteljskega dela, ne samo na glasbenem, marveč tudi organizacijskem področju«, je dejal Marjan Sajovic. »Prav zato bi se rad še enkrat zahvalil delavcem Tika, Tokosa, Metalke in Roga, ki so rešili vprašanje našega obstoja. Upamo, da jim bomo razumevanje vsaj delno lahko povrnil z glasbenimi nastopi.«

H. Jelovčan

Kroparski kovači — V petek, 11. marca so v Kovaškem muzeju v Kropi odprli stalno etnološko zbirko, ki so jo namestili v preurejeni prostor. Slovesno otvoritev zbirke, ki bo obogatila kroparsko muzejsko ponudbo in obiskovalcem prikazala življenje nekdanjih kroparskih kovačev, so združili s predvajanjem filma Milke in Metoda Badjura »Kroparski kovači«. Kroparsko turistično društvo pa je priredilo tradicionalno kroparsko prireditev spuščanje barčic. Foto: F. Perdan

Samostojen koncert za kantato Ravensbrück

Kranj — Taboriščnice iz Ravensbrücka in Auschwitza ter zapornice iz Aichacha, zbrane na sobotnem srečanju v Kranju, so predlagale, naj bi kantato Ravensbrück skladatelj Alojza Ajdiča, ki je zanj dobil Prešernovo nagrado Gorenjske, predvajali na samostojnem koncertu v Cankarjevem domu. Veliko jih je, ki dela še ne poznajo in so o njem le brale. Glede na to, da izvajanje zahteva velik prostor, saj v delu nastopajo kar dva zbora in orkester ter recitatorji, je za izvajanje primeren edinole Cankarjev dom. Taboriščnice in zapornice je v Sloveniji več tisoč in brez dvoma bi napolnile dvorano. Obljubljeno je sicer, da bodo kantato predvajali za 29. november, toda ta dan je še daleč, žene pa bi to skladbo, ki je posvečena prav njim, rade doživljale kmalu. 40 minut, kolikor traja izvedba, je ravno primerno za samostojen koncert. Upamo, da bo velika želja nekdanjih taboriščnic in zapornic pri odgovornih naletela na odziv.

D. D.

Sejem rabljenih plošč

Kranj — Klub ljubiteljev glasbe iz Kranja bo v soboto, 19. marca, organiziral izmenjavo in prodajo rabljenih plošč. Podobne akcije so v ožjem klubskem krogu že nekajkrat uspešno organizirali, tokrat pa želijo akcijo zaradi velikega zanimanja razširiti. Sejem bodo priredili v sejni dvorani Delavskega doma v Kranju, predvidoma bo trajal od 15. do 18. ure. Vstopnina bo 10 dinarjev.

Klub ljubiteljev glasbe želi, da bi sejem postal redna oblika izmenjave plošč, saj se tako mnogi lahko znebijo plošč, ki jih ne poslušajo več, drugi pa dobe tiste, ki jih iščejo.

Srečanje gledaliških skupin radovljiške občine Smeh, smeh za občinstvo

Radovljica — V petek zvečer se je prikratk dvignila odrska zavesa na letošnjem srečanju gledaliških skupin radovljiške občine. Dramski odsek Gasilskega društva Česnjica je v Bohinjski Bistrici zaigral sprosčujočo Labiche-Petanovo komedijo GOSPOD EVSTAHIJ IZ ŠIŠKE. Srečanje zaradi precejšnjega števila predstav poteka sočasno kar na treh odrih in tako se občinstvu v Bohinjski Bistrici, na Bohinjski Beli in v Ribnem obetajo vedri konci tedna tja do konca marca. Kulturno društvo z Brezjij je v soboto gostovalo na Bohinjski Beli s francosko bulvarno Pierre Barilleta in Jeana Gredyja 40 KARATOV, v Ribnem pa so bili deležni komičnih zapletov v Nestrojevih UTOPLJENCIH v izvedbi igralske skupine DPD Svoboda Tomaž Godec iz Bohinjske Bistrice.

V petek, 19. marca, ob 20. uri bodo ljubitelji DPD Svoboda Rudi Jedretič iz Ribnega zaigrali v Bohinjski Bistrici dve starejši slovenski enodejanki, PODLAGO ZAKONSKE SREČE Jakoba Aleševca in RENDEZ-VOUS Antona Medveda. Na njihovem, ribenskem odru pa se bodo v soboto, 19. marca ob 19.30 oglasili svobodni z Bohinjske Bele s stoletja staro uspešnico Dubrovčana

Razstava v Šivčevi hiši v Radovljici

Portreti in krajine Alenke Kham-Pičman

V Šivčevi hiši v Radovljici so ob dnevu žena odprli razstavo likovnih del slikarke, grafičarke in arhitektke Alenke Kham-Pičman iz Kranja — Razstavo njenih portretov in krajin si lahko ogledate do 23. marca

Alenka Kham-Pičman se s portreti in krajinami predstavlja kot samonikla, raznolika in likovno disciplinirana umetnica.

Razstavljeni dela so izseki iz nekaj razvojnih obdobij avtorice, ki se je slikarstvu zapisala šele potem, ko se je dodobra uveljavila kot arhitektka in spoznala, da ji oblikovanje prostora ne zadošča, da bi se zares celostno izrazila.

Še v študijski čas sodi portret očeta, ki z razprostrtimi rokami in z izrazom stiske pred grozečo slepoto stopa pred gledalca. Slika govori o slikarkini sposobnosti psihološke interpretacije upodobljenca, kjer barva ozadja igra zelo pomembno vlogo. Vse v očetovi podobi nakazuje slikarske kvalitete je Alenka Kham-Pičman v naslednjih portretih ohranila in poglobljala. Roke so zanj vsaj toliko zanimive kot obraz, o čemer zgovorno priča tudi portret tašče. Njena lastna podoba se nam zdi po izrazu stroga in raziskujoča, napeto zre v gledalca iz temnega zelenega ozadja, ki ga na desnem robu dopolnjuje ozka rdeča ploskev. Slikarkin avtoportret je primer študijsko obarvanega portreta, ki zelo zadržano, a vseeno zgovorno razkriva tudi slikarkino notranjo podobo.

Tonsko uglasene krajine z vključeno figuro so kot izsanjane sugestivne nadrealistične podobe. Prostor, ki ga ustvarjajo različne tonske ploskve, učinkujejo hkrati mirno in dramatično. Subtilno vkomponirana figura z zakritim obrazom in v prostor segajočimi rokami ustvarja neke vrste romantično fantastično videnje. Podobno kot figura živi v slikarkinih zelenih krajinah drevo: deblo lebdi nad tlemi, rumeno-zeleno listje ali jabolka niso zrasla z vejami, temveč vise v zraku od njih. Slikarski svet Alenke Kham-Pičman je poln simbolov.

Kot vmesna stopnja med realističnimi krajinami in lahkotnimi krokijskimi risbami, v katere je zajela podobe Kokrškega loga, se pojavljajo barvite, stilizirane krajine, v katerih figuro včasih zamenja predmet, ki se v njej pojavlja. Značilna za te slike je skladnost in čistost oblik, ob katerih pa razumljivo izgine nekaj tiste sugestivne sile, ki je tako značilna za našo slikarko.

Likovne igre na temo Kokrški log vidimo v grafični izvedbi. V njih je slikarka sproščena in neposredna. Risba se nekajkrat zazdi kot zapis encefalograma, hkrati pa komplementarna barvitost deluje direktno na čutila. Zanimiva je ločenost risbe od barve. Slikarka lovi asociacije na krajino v hitre risbe, ki kdaj pa kdaj nehoti dobivajo antropomorfne oblike in nekaj podobnega se dogaja z barvo. Realizacija skic v olju, akvarelu in grafiki nas prepričujejo, da jim je grafična izvedba najbližja in da ciklus variacij Spomin na Kokrški log, ki je najdlje od realizma in hkrati najbolj intimen, kar kliče po grafični izvedbi.

Prerez skozi več kot sedemletno slikarsko ustvarjanje Alenke Kham-Pičman kaže, da avtorica z izrednim občutkom za urejenost slikarskega prostora sledi svojemu notranjemu ustvarjalnemu impulzu in brez občutka tekme s časom izbira motive in jim daje tisto likovno podobo, ki spontano raste iz njenega poglobljenega doživljanja sveta in umetnosti.

Maruša Avguštin

Mladi glasbeniki bodo tekmovali

Kranj — Od torka, 15. marca do sobote, 19. marca, se bo na Gorenjskem odvijalo XII. tekmovalje učencev in študentov glasbe Slovenije. Prirejeno bo v počastitev 40-letnice II. zasedanja Avnoja.

Prejšnja glasbena tekmovalja so se odvijala v glavnem v Ljubljani oziroma v Mariboru. Tokrat bo tekmovalje prvič v gosteh na Gorenjskem in prvič bo na več krajih. Tako bomo v Kranju poslušali pihala in trobila, v Škofji Loki godala, v Kamniku pa kitare. Organizacija tekmovalja v več krajih hkrati je sicer težavna, zato pa toliko zanimivejša. Kamnik bo s tekmovaljem počastil tudi svojo 30-letnico glasbene šole, Škofja Loka sicer nima obletnice, je pa tukaj glasbeno življenje dokaj živo, Kranj pa je glavni organizator.

Tekmovalje pihal in trobil v Kranju ima določen namen. Radi bi poživili to vrsto glasbe, kajti kranjsko godbo na pihala je treba sproti pomlajevati. In da bi privabili čim več mladit, naj pripomore tudi republiško tekmovalje.

Tretja posebnost tekmovalja mladih glasbenikov je ta, da bo tokrat prvič sodelovala tudi glasbena šola iz avstrijske Koroške. Tržačani pa so že naši stari znanci. Prva revija mladih slovenskih glasbenikov treh dežel, ki bo sledila tekmovalju, bo torej samo logično nadaljevanje naporov Zveze društev glasbenih pedagogov Slovenije za sodelovanje slovenskih glasbenih šol iz treh sosednjih dežel.

Jože Humer, namestnik predsednika republiškega komiteja za kulturo: »Tole ni tekmovalje glasbenika z glasbeniki, pedagog s pedagogi; predvsem je tekmovalje glasbenika z glasbo. Spopad, v katerem je mnogo porazov in dosti drobnih, trdo priborjenih zmag, končne zmage pa nikoli. Zato je tudi tako vznemirljiv.«

In kako bo vse skupaj potekalo? Tekmovalje pihal bo v Kranju na glasbeni šoli od 15. do 19. marca, tekmovalje godal bo v četrtek, 17. marca, v puštalski kapeli, trobil v petek, 18., in v soboto, 19. marca, v Prešernovem gledališču v Kranju. Tekmovalje kitar pa v četrtek, 17. marca, na glasbeni šoli v Kamniku. V torek, 15. marca, se bo v Kranju sestal častni odbor tekmovalja, v katerem so vidni družbenopolitični delavci Kranja in Gorenjske ter seveda tudi znani slovenski glasbeniki.

Tekmovalje je organizirano za najboljše učence slovenskih glasbenih šol. Pomerili se bodo torej najuspešnejši med najuspešnejšimi, da preverijo znanje, kvaliteto, rezultate dela. Takšne tekmovalje tudi zbliza učence in učitelje, predvsem pa spodbudi k še boljšemu delu, še višji kvaliteti.

Zaključek tekmovalja bo v soboto ob 18. uri v Prešernovem gledališču v Kranju. Če torej ne boste imeli časa med tednom, dragi bralci, obiščite vsaj ta zaključni koncert, ki bo predstavil najboljše mlade glasbenike Slovenije. Zagotovo nas čakajo lepo doživljaje.

D. Doler

Mi smo pa Tržičani ...

Dvorana Cankarjevega doma v Tržiču je bila v petek spet premajhna za vse, ki so želeli videti in slišati nastop slavnih rojakov: pevcev, glasbenikov in plesalk — Zato že prihodnja prireditelji Tržičani Tržiču v zunanem okolju?

Tržič — Številni tržički pevci in glasbeniki so že zdavnaj prerasli ozke domače okvire. Privabil jih je svet, ki jih je prav tako želel slišati in nekateri med njimi se vračajo v rodni kraj samo še ob redkih prilikah. Saj bi se večkrat, tu so njihove korenine, a kaj, ko je premalo časa in obveznosti preveč.

Tudi Tržičani so veseli uspehov svojih rojakov. Ne zamerijo jim, da so odšli, nasprotno, če se le pokaže priložnost, jih radi vidijo in slišijo, jim izkažejo pristržno naklonjenost in priznanje.

Pred dvema letoma se je v ozkem krogu kulturne skupine Pobratenje — Miro Vrhovnik, Marina Bohinec, in Edo Roblek — porodila misel, da bi znane Tržičane povabili domov, pa naj pokažejo, kaj znajo, zakaj jim ljudje po svetu ploskajo. Zanesli so se na njihovo navezanost na rodni kraj in prav so imeli.

Prvič je bila prireditev Tržičani Tržiču lani, drugič zadnji petek. Spet je bila dvorana Cankarjevega doma, čeprav sta bili dve predstavi, premajhna, da bi lahko sprejela vse, ki so želeli slišati in videti slavne rojake. Vstopnice so bile prodane takorekoč v petih minutah, tisti, ki so ostali pred vrati, pa so se razburjali in celo kritizirali nemočne organizatorje. Žal dvorana sprejme naenkrat le 280 ljudi. Zato v kulturni skupini pobratenje že razmišljajo, da bi naslednje prireditve predstavili na poletje, v zunanje okolje, kjer bi bilo prostora za več obiskovalcev.

Na odru Cankarjevega doma so se v petek popoldne in zvečer najprej predstavili člani narodnozabavnega ansambla Triglav, ki so zaigrali in zapeli pesmi vodje Pavleta Gartnerja: valček V zvezdah je vse zapisano in polko Veseli možje.

Tako kot vsi za njimi so v spomin na neplačan nastop dobili miniaturne smučiči, delo Matevža Lukanca, enega največjih legend tržičskega smučanja.

Za ansambлом Triglav je nastopil ljudski pevec Marjan Perko, avtor znanih pesmi Od triglavskega veter gorovja. Tam, kjer visoke so planine, Mladi Alpinisti, Storžič, Zelenica in drugih, ki so prišle v zakladnico slovenskih ponarodelih pesmi. Tudi Gornjesavski kvintet pod vodstvom Marjana Reharja, ki jo je ubral v narodnozabavni slogu, so poslušalci z navdušenjem pozdravili. Harmonikar Andrej Pivk iz Bristrice je zaigral dve Avenikovi prav nič manj dognano kot Avenik sam. Kako ne, saj je letošnji najboljši gorenjski harmonikar, ki hkrati brani tudi zlato plaketo iz Italije.

Krepak 80-letnik Jože Gorican je že 1933. leta prav z istega odra zapel šaljivo Spominčico ter pesmico o Adamu in Evi. Pol stoletja kasneje sta se enako dobro slišali. Sin Franci je podedoval očetovo ljubezen do glasbe. S profesorico Inge Baner gostuje po svetu in v bogatem sporedu pesmi različnih narodov še posebej gojita slovensko pesem. Tokrat sta predstavila štiri: Ta naš Tržič, Zelenica, Sneg je pobelil in Mladi alpinisti.

Iz narodnozabavnega melosa, vpetega v tržičski planinski in smučarski svet, so se poslušalci preselili tudi na druga področja. Tenoristu Radu Pančurju, članu ljubljanske opere, je sledila znana skupina Sedmina v zasedbi Veno Dolenc, Cena Žnidaršič in Slavko Meglič. Predstavili so se z dvema starejšima pesmima Jutro in Svatba ter z novejšo Barska pesem.

Baletke Mladinskega gledališča, ki so se preimenovala v plesno skupino Lena, so pogoste znanke tržičskega odra. Pod vodstvom Alenke Dolenc negujejo moderni izrazni ples. Znova so navdušile in popestrile tudi popevkarski nastop Romane Ogrin.

Zvoki harmonike Vitala Ahačiča in žametni glas Janka Ropreta so se v petek zlili v duet, ki so mu poslušalci še dolgo potem, ko je utihnil zadnji ton, ploskali. Za dober konec je nato poskrbel nepogrešljiv pihalni orkester pod dirigentsko palico Andreja Puharja. Ob pesmi Mi smo pa Tržičani, ki so jo zaigrali v slovo, se je pevsko dvignila tudi dvorana. Bilo je zares nepozabno doživetje, kakršnih Tržičani še želijo.

H. Jelovčan

Franci Gorican je bolj poznan v tujini kot doma. V bogatem sporedu pesmi različnih narodov skupaj z Inge Baner še posebej neguje slovensko. Z njo sta se umetnika predstavila tudi Tržičanom. — Foto: F. Perdan

Vladimir Bitenc:

Rad dam kaj lepega iz rok

Cisto majhen napis visi na vratih hiše na Trubarjevem trgu številka 9 v Kranju. Tako majhen, da moraš stopiti tesno k vratom, da ga lahko prebereš. Pove ti, da je tu pri Bitencjih, kjer se ukvarjajo z izdelovanjem predmetov iz lesa in papirja. In potem so tu še uradne ure. Tale človek zares ne išče reklame!

Vsaj zaenkrat se ne. Šele junija lani je začel s novim poklicem Vladimir Bitenc, sicer specialni pedagog v kranjskem zdravstvenem domu. Pedagoško akademijo ima in je absolvent defektološke fakultete v Zagrebu. V službi ima polne roke dela. Med drugim je tudi član komisije za razvrščanje otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. Strokovno se udeležuje na vseh področjih svojega dela; občasno tudi predava za učitelje po šolah o specifičnih učnih težavah, objavil je že okrog štirideset strokovnih člankov, napisal dvoje skript itd. Naporno, zahtevno delo in vsak bi pričakoval, da bo iskal sprostitev v športu, zabavi...

Toda pri Vladimirju Bitencu je drugače. Od malega je vaje trdo delati. Oče svojih fantov v trgovini s kolesi in v delavnici ni »šparal«. Delo pride v kri in tudi Vladimir najde svoj mir le ob ustvarjanju. Zda ko si je uredil staro hišo, je treba početi kaj drugega. Vleče ga k papirju, lesu. Nekaj let je na Vzgojnem zavodu Janeza Levca v Ljubljani vodil poklicne razrede. Tu so prizadete otroke učili knjigoveškega dela, uokvirjanja slik in podobnega. Tu je vžljubil papir, les in vse, kar je z njima v zvezi. In ko je pred leta imel priložnost, da v tujini pobiže spozna tudi zahtevnejše uokvirjanje slik, ogledal in podobno, si je potihem zaželel, da bi kdaj poleg svojega naporega dela tudi sam ustvarjal kaj podobnega.

Lani si je v hiši uredil majhno delavnico, kjer lahko v miru dela.

Navdušil je že s prvimi izdelki. Največ zanimanja je za njegovo posebnost — sestavljive »ga-bie« okvirje. Tu so slike le pod steklom, s paspartujem okrog slike, steklo in lepko zadaj pa čvrsto držijo raztegljiva gumirana žica in sponke, ki so obenem tudi obešalniki. Odlični okvir za razne grafike, fotografije in podobno.

Dela pa tudi drugačne okvirje. Take, ki jih zahtevajo umetnine, kot jih slikarji iščejo za svoja olja, akvarele, gvaše in podobno. Toda ti okvirji zahtevajo tudi kvaliteten les, barvo, papir. Zunaj je Vladimir videl veliko lepega. In dokler je bil možen uvoz, je še šlo. Sedaj pa kaže, da si je v nepravem času omislil to svojo malo obrt. Ne dobiš okvirjev, ne barv, še belega

papirja ne, kaj šele barvnega! Pa bi tako rad dal kaj lepega iz rok. Vsak njegov izdelek je čisto ročno delo. Kupi letve, steklo, papir, le oblikovanje je njegovo. To naj bi bilo nekaj posebnega, ne standardnega.

»Ne mislim postati konkurent kranjskim steklarjem,« pravi, »le kaj novega, lepega bi rad dal iz rok. Če fotografija je videti čisto drugačna, če ima ustrezen okvir. Danes je fotografija draga. Posebno barvna. In lepo barvno fotografijo je prav greh dati v navaden okvir.«

Prav na začetku je s svojim delom Vladimir Bitenc. Lotil se ga je iz čiste želje po ustvarjalnem delu doma. Ne intelektualnem. Tega ima dovolj v službi. Hoče sprostitve v naravnih materialih in vesel je, če s svojim delom nekemu lahko naredi veselje. Le po naročilu dela. Popoldne ga je dobiti doma, ob četrtkih pa dopoldne. Po malem bo delal, pravi, ker naj bo to delo le bolj za sprostitev, ne pa za služkarstvo. Če bi bilo dela preveč, da bi se dušil v njem bi gane maral.

D. Dolenc

Uspešni poznavalci gob

Kranj — Gobarska družina Kranj združuje 244 članov; od teh je 50 vključenih v tržičsko sekcijo, ki se bo letos osamosvojila in organizirala v družino. Med kranjskimi gobarji je delavna predvsem komisija za določevanje gob, ki je lani kar 19-krat v prostorih na Tomšičevi spoznavala in razvrščala nabrane primerke. Skupaj z ostalimi komisijami je pripravila več gobarskih razstav — v Ravnah na Koroškem, na Jezerškem, v Tržiču, na osnovni šoli v Cerkljah in trikrat v Škofji Loki. Največjo in najpomembnejšo razstavo pa so kranjski gobarji lani pripravili na Gorenjskem sejmu v Kranju. Na sedmih javnih razstavah so dolo-

Jesenice — Na Plavžu na Jesenicah je izredno delavna in prizadevna več kot stočlanska sekcija za družbenoekonomski položaj žensk, ki jo neutrudno vodi Gizela Velikonja. Ženske so ljubiteljsko poučevale ročna dela na osnovni šoli Toneta Čufarja, pripravile so več poučnih izletov, imele dve zdravstveni predavanji, skrbale za ostarele in onemogle in bile aktivne tudi v balinarskem klubu na Jesenicah. Na letni skupščini so se pogovorile o svoji nadaljnji aktivnosti, predvsem bodo po svojih močeh pomagale v šoli, tako da bi bila vzgoja otrok čim bolj uspešna. — Foto B. Blenkuš

25 let turističnega društva Lesce

Osnovanje leskega turističnega društva je bilo povezano z ureditvijo kampa Šobec, za katerega že vsa leta skrbi — Lani so kamp bolje opremili, zato je letos uvrščen v prvo kategorijo — Pohvala Murki zavoljo dobre oskrbljenosti prodajalne v kampu

Lesce — Letos bo 10. maja minilo 25 let, odkar se je pri Šobcu zbralo 62 krajanov, turistično zagnanih ljudi, na ustanovnem občnem zboru turističnega društva Lesce. Začetki tovrstne dejavnosti v Lescah seveda segajo daleč nazaj, v leto 1855, ko so imeli priznani hotel Legat. Tedaj je bil turistični promet dokaj živahen, saj je bila železniška postaja v Lescah tudi za Bled in Bohinj. Prva turistična propaganda Lesce pa se je pojavila leta 1907 v vodiču »Po zdraviliščih in letoviščih«, ki je izšel v Kranjski gori.

Osnovanje leskega turističnega društva je povezano z začetki kampa Šobec. Z več kot sto tisoč udarniški urami so ga uredili na prostoru, kjer je bila poprej goščava. Se danes je delo leskega turističnega društva tesno povezano z vodenjem kampa Šobec, drugo delo ostaja kar nekako v senci. Vendar je prav tako pomembno, saj se nanaša na lepšo urejenost naselja Lesce. Tako pripravljajo vsako leto očistevalne akcije in spodbujajo gojitev cvetja. Doslej so podelili posameznim hišam že 130 priznanj, letos 10. Že leta 1960 so osnovali turistični podmladek. Skrbeli so za pridobivanje zasebnih turističnih sob in organizirali informativno službo. Skupaj s trgovsko organizacijo Murka iz Lesce so leta 1967 dogradili turistični biro in restavracijo Texas. Turistična pisarna porabi 80 odstotkov delovnega časa za brezplačno dajanje turističnih informacij. Leta 1968 so dogradili ob Blejski cesti svetlobni opozorilni napis za kamp Šobec, leta 1969 osnovali podmladek na osnovni šoli v Lescah, leta 1970 zgradili dovod telefonskega omrežja do kampa Šobec, leta 1971 obnovili in dogradili vodovod in ozvočenje kampa. V Lescah je začela delati restavracija Tulipan. Seveda pa bi lahko našli še veliko stvari v zvezi z nadaljnjo dograditvijo kampa Šobec in družbeno dejavnostjo turističnega društva Lesce.

Nekaj števk je posebnost zgovornih. V petindvajsetih letih je na območju turističnega društva prenočilo 192.195 domačin in 1.395.937 tujih gostov. Prevladujejo torej tuji gostje. Številke se seveda nanašajo le na kamp Šobec in zasebne turistične sobe v Lescah. V tem času je bilo po nekaterih podatkih 200 tisoč taborniških nočitev. Število članov leskega turističnega društva je od 62 ustanovnih članov poraslo na 1.111 članov.

Lani so začeli z obnovo obrobe jezera na Šobcu, kar bodo končali do letošnje poletne sezone. Poglobili so

odvodno kanalizacijo ter jezero temeljito očistili. Dokončno so uredili recepcijo, ki ima zdaj dve telefonski govorilnici, ter postorili marsikaj za boljšo opremo kampa, kot so počivalne klopi, pokrito otroško igrišče, pomivalna korita s toplo vodo in drugo. Zgradili so most čez Savo ter gostom odprli pot v naravo. Kamp Šobec bo zavoljo boljše opremljenosti letos v prvi kategoriji.

Lani so imeli 18.898 gostov, ki so ustvarili 74.256 nočitev. Od tega jih je bilo 16.598 tujih, ki so imeli 63.956 nočitev. Gostov je bilo manj, kot se načrtovali, čemur seveda botrujejo splošna turistična gibanja pri nas. Pravijo, da bo letos delo restavracije, ki jo turistično društvo daje v najem, boljše, saj lani ni bilo vse tako, kot bi moralo biti. Gostje pa niso imeli pripomb na delo recepcije. Pohvala gre vsekakor trgovski organizaciji Murka iz Lesce, ki je dobro skrbela za založenost trgovine v kampu, saj je bilo moč kupiti vse, kar so gostje potrebovali. Pohvala gre tudi Speceriji, ki je skrbela za založenost z mesom.

Preteklo leto je pokazalo, da morali več storiti za turistično reklamo in letos je turistično društvo Lesce to nalogo postavilo na prvo mesto. Velik problem Šobca je odvoz smeti. Dolga leta so imeli organiziran odvoz na posebno odlagališče, zdaj je odlagališče bolj urejeno. Toda pojavil se je problem dogovora s komunalno službo, ki zahteva nesprejemljivo visoke cene poleg tega pa ne »razume«, da je treba iz kampa voziti smeti tudi ob sobotah in nedeljah.

M. Volčjak

POROČILI SO SE

V Kranju sta sklenila zakonsko zvezo Čedo Dukanović in Zorica Stajić iz Kranja.

Na Jesenicah so sklenili zakonsko zvezo: Svarun Mencinger in Helena Berce z Jesenic; Matija Nučič in Tatjana Kerštanj iz Kranjske gore; Janeta Zlebir in Renata Uršič z Jesenic.

V Radovljici — so sklenili zakonsko zvezo: Janko Petrovič in Bernarda Kmet iz Nove vasi pri Lescah; Leon Markovič in Irena Tičar iz Hlebe; Borut Kralj in Mada Cilensek iz Radovljice; Slavko Pretnar in Marija Brejc iz Begunj; Franc Potočnik in Irena Derlink z Bleda; Damjan Potočnik in Olga Resman iz Radovljice; Janko Kokalj in Jana Muhovec iz Ljubnega; Darjo Mezek in Nada Vasiljevič iz Hlebe; Stojan Bertonec in Vesna Klemenc iz Kroke; Andrej Varl in Tatjana Dežman iz Češnjice pri Kropi; Zdravko Pipan in Irena Ropret iz Kranja; Matej Pivec in Marjetka Potočnik iz Medvod; Dalibor Vlašič in Sanda Lenac iz Radovljice; Dušan Krnel in Bem Krnel iz Radovljice.

V Škofji Loki so sklenili zakonsko zvezo: Bogomir Zgaga in Marija Debeljak iz Podlubnika; Marjan Golja in Martina Kemperle iz Zeleznikov; Srečko Bertonec in Vladimir Teršeglav iz Zeleznikov; Metod Kos in Irena Levak iz Škofje Loke.

Vladimir Bitenc: »Uokvirjanje slik je zame le sprostitev po delu, ne pa za služkarstvo.« — Foto: D. Dolenc

S SODIŠČA

Tri leta in pol za grabež

Pred temeljnim sodiščem v Kranju je bil na 3 leta in pol zapora obsojen Friderik Lazar, zaposlen kot direktor KŽK, tozdr Agromehanika Kranj, zaradi kaznivga dejanja grabeža

Ko so se v tozdu Komercialni servis pri KŽK v letu 1975 dogovorili, da bi za potrebe sejma v Kranju in Novem Sadu kupili dve brunarici, za takšen nakup sploh niso imeli potrebnih investicijskih sredstev. Pogodba je bila sklenjena z obrtnikom Pavlo Sršen, predajem v višini 67.000 din pa je bil nakazan iz sredstev investicijskega vzdrževanja. In tema kontrola je kasneje ugotovila, da sredstva niso bila pravilno izplačana in da je treba pogodbo za brunarici v višini 161.603,50 din razveljaviti, saj Friderik Lazar tudi ni imel pooblastila, da podpiše takšno pogodbo. Vendar obrtnica ni pristala na razveljavitev pogodbe, saj bi bila ob tem preveč oškodovana. Lazar ji je zato ponudil znesek 130.000 din, obenem pa je predlagal, naj bi KŽK plačal kupnino z navidezno najemnino za obe brunarici. Najemnino so iz kasneje ustanovljenega tozdr Agromehanika v letih 1976, 1977, 1978 ter 1979 obrtnici nakazovali, ta pa je vračala spet Lazarju. Tako je bila z najemnino izplačana kupnina za obe brunarici, v dokumentih pa seveda ni bilo podatka, da sta zdaj lasti last KŽK. Zato je leta 1978 Lazar sklenil z obrtnico dve fiktivni pogodbi in sicer sporazum o uporabi brunaric in dogovor, v katerem je lažno navedeno, da je Lazar posodil obrtnici 100.000 din, ki naj jih vrne do konca leta 1979, sicer postanejo obe brunarici Lazarjeva last. Še pred potekom tega roka pa je Lazar brunarico v Novem Sadu prodal za 40.000 din, kar je lahko pomenilo, da se je imel za lastnika še pred potekom pogodbe, za drugo pa je iskal kupca v Kranju. Sodišče se je prebrčalo na podlagi pričevanja prič in pregleda listin, da je KŽK z navidezno najemnino v petih obrokih v bistvu plačala kupnino za obe brunarici in s tem postala tudi lastnik, ne glede na to, da zakon ne pozna pridobitve osnovnih sredstev s plačevanjem najemnine. Prav to pa je Lazar izkoristil in si brunarici pri lastil, pri tem pa je izbral svoj položaj najprej kot vodja domače prodaje in kooperacije, nato pa kot v.d. direktor in direktor.

Pred sodiščem se je Friderik Lazar zagovarjal tudi zaradi prodaje dveh viličarjev, ki sta bila last Agromehanike. Oba stroja sta imela izrabljene baterije, novih pa ni bilo moč dobiti. Na predlog popisne komisije je bila imenovana za oceno obeh strojev strokovna komisija, v kateri je bil tudi direktor Lazar. Komisija je ugotovila, da sta oba viličarja praktično brez vrednosti in naj se odprodasta kot staro železo v vrednosti 2665 din, kupil pa ju je kooperant J. D. Viličarja sta bila prodana kot staro železo kljub temu, da je že poprej nekdo zanj ponujal 50.000 din, sodni izvedenec pa je ugotovil, da je bila njuna najmanjša vrednost še po treh letih 11.138,10 din. Sodišče je ocenilo, da je komisija, v bistvu pa Lazar sam, namerno ocenila viličarja na tako nizko ceno s tem zavedla delavski svet tozdr Agromehanike. S tem je Lazar kot odgovorna oseba ravnal v nasprotju s svojimi dolžnostmi, saj je kooperantu omogočil pridobitev 69.735 din protipravnih pridobljenih premoženjske koristi.

Za kaznivo dejanje grabeža, za katerega je bil Friderik Lazar obsojen, je zagrožena kazen najmanj pet let zapora, senat temeljnega sodišča pa se je odločil za kazen treh let in pol zapora. Pri tem je sodišče upoštevalo med olajšilnimi okolnostmi, da Lazar doslej še ni bil kaznovan.

da je bil sicer dober delavec in da je z osebnim delom veliko storil za razvoj temeljne organizacije. Vendar pa so obtežilne okolnosti tega dejanja prevagale, saj je šlo za kaznivo dejanje, storjeno na škodo tozdr Agromehanike, premoženjska korist ob tem pa je bila pridobljena iz pohlepa, medtem ko motiv prodaje viličarjev ni bil ugotovljen. Sodišče se je odločilo tudi za varnostni ukrep prepovedi opravljanja dolžnosti, s katerimi je zvezano razpolaganje, uporaba in ravnanje z družbenim premoženjem za dobo treh let. Sodba še ni pravomočna.

Prekupčevanje z železom

Železo so kupci dobili, če so odšteli višjo ceno — Korist od takšne zasebne trgovine v okviru družbene je sodišče v Radovljici zaseglo

Aprila lani so v Nišu prijeli več oseb, ki so preprodajale betonsko železo. Izkoriščali so pomanjkanje na trgu ter zato železu, ki je v trgovini veljalo 21,85 din za kg, navili ceno za dvakrat in več, tako da je kupec odštél od 30 do 50 din za kg betonskega železa. Preiskovalci so prišli tudi do tovarnih listov, iz katerih je bilo razvidno, da so kar precej ton železa naložili na železniški postaji v Lescah. Odkrilo se je, da niti te »železne« zveze vodijo tudi v Radovljico in na Jesenice. V začetku tega meseca so bili pred temeljnim sodiščem v Radovljici obsojeni štirje udeleženci te trgovine, ki je pomenila korist za žepne zasebnikov.

Donosna kupčija je začela cveteti poleti 1981, ko je železa vseh dimenzij začelo primanjkovati v trgovinah z gradbenim materialom. Toda če je bil kupec pripravljen plačati višjo ceno, je dobil tudi železo. Trgovina je imela promet, izkupiček »za truda« ob tem pa se je razdelil med organizatorje. Zlatko Sedej iz Radovljice, ki je bil zaposlen kot komercialist pri Merkurju Kranj, je naročil v jeseniški železarni za Merkurja, vendar je železo s tovarnjakom potovalo na železniško postajo v Lesce in potem proti Nišu, kjer so ga že čakali kupci. Le-te je našel Edvard Reš iz Radovljice, zaposlen kot trgovski poslovođa v Merkurjevi trgovini v Radovljici. Kupcem ni bilo treba prestopiti praga trgovine in imeti opravka z računi in blagajno, saj so denar izročali Rešu. Ta je potem, ko je odštél »provizijo«, ki je znašala najmanj 3 din pri kg železa, odnesel denar v Merkur in napisal račune po uradni ceni. Na ta način je potovalo prek obeh posred-

nikov po 22, 24 ton železa, včasih tudi 40 ton. Obtožnica jima je očitala, da sta tako prodala 104,6 ton železa ter se pri tem okoristila z najmanj 313.908 din. Seveda so kupci plačali tudi prevoz s tovarnjakom iz jeseniške železarne na postajo v Lesce. Železo je s tovarnjakom nekajkrat prepeljal Franc Ažman, šofer pri Merkurju, ki je za te vožnje prejel 7500 din nagrade, čeprav je vedel, da železo ne prodaja Merkur, pač pa Reš.

Reš je sprejel kupnino tudi v devizah. Za nekaj več kot 17 ton železa je Branko Todorović iz Niša izročil Rešu 139.000 šilingov, to pa pomeni kaznivo dejanje kupčevanja s tujo valuto. Kupnino v šilingih so preiskovalci zasegli.

Sodišče je Zlatka Sedeja zaradi nedovoljene trgovine obsodilo na dve leti zapora, Edvarda Reša pa zaradi enakega dejanja in kupčevanja s tujo valuto na dve leti in pet mesecev zapora. Francu Ažmanu in Branku Todoroviću je odmerilo denarno kazen in sicer prvemu 15.000 din, drugemu pa 20.000 din. Ker pa je pri tej zasebni trgovini v družbenih okvirih šlo tudi za precejšnjo premoženjsko korist, se je sodišče odločilo za odvzem, kar pomeni, da bosta Reš in Sedej morala vrniti vsak polovico ugotovljene premoženjske koristi. Ažman 7500 din, prav tako pa je odvzeta tudi kupnina v šilingih. Pri obravnavanju teh dejanj je sicer sodišče ugotavljalo, da doslej nihče od obsojenih še ni bil kaznovan in da imajo družine, ni pa seveda moglo mimo tega, da gre za vse pogostejša dejanja okoriščanja na slabo založenem domačem trgu.

L. M.

Trgovska in gostinska DO
ŽIVILA KRANJ

Na podlagi 102. člena Statuta Delovne skupnosti skupne službe delavski svet delovne organizacije razpisuje dela in naloge

VODJE SPLOŠNEGA SEKTORJA

Za vodjo splošnega sektorja je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo pravne ali ekonomske smeri,
- da ima štiri leta delovnih izkušenj pri opravljanju odgovornejših del in nalog,
- organizacijske sposobnosti,
- da ima pravičen odnos do samoupravljanja in družbene lastnine

Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev, s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela naj kandidati pošljejo v zaprtih ovojnica najpozneje v 15 dneh po objavi na naslov: Trgovska in gostinska DO Živila, Kranj, n. sol. o., Naklo 252, z oznako »za razpisno komisijo za vodjo splošnega sektorja«.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po odločitvi delavskega sveta.

Za večjo prometno varnost

Zdravila in varna vožnja

Nekateri vozniki morajo uživati različna zdravila, ki lahko vplivajo na njihove psihofizične lastnosti. Nekateri občasno jemljejo razna poživila, bodisi bolj »nedolžna«, kot sta kava in čaj, sem je treba prišteti tudi kajenje, bodisi nevarna, kot so alkohol in mamila.

Vsako samovoljno jemanje zdravil je nevarno za zdravje, če gre za voznika, obstaja nevarnost za druge udeležence v prometu. Zdravnik mora vedeti, če določeno zdravilo zmanjšuje vozne sposobnosti. Na to opozorijo tudi v lekarni, če izdajo zdravilo na recept. Po naših prepisih imamo dve skupini zdravil, katerih uporaba je za voznike motornih vozil omejena, to pa je označeno tudi v navodilu. V prvi skupini so zdravila z močnim učinkom na telesne in duševne sposobnosti. Ovitke je označen s trikotnikom, v navodilu pa je poudarjeno, da zdravilo močno učinkuje na psihofizične sposobnosti uživalca. Navodilo tudi prepoveduje vožnjo motornega vozila, kadar uživamo takšna zdravila.

V drugi skupini so zdravila, ki lahko vplivajo na psihofizične sposobnosti voznika in v navodilu je opozorilo, da se učinek stopnjuje, če voznik hkrati jemlje še pomirjevala ali uživa alkohol.

Res je sicer, da ljudje različno reagirajo na zdravila. V vsakem primeru pa je treba veliko previdnosti posebno takrat, kadar jemljemo več zdravil hkrati in se lahko med vožnjo pojavijo nezaželeni učinki. Prav tako ne sodi za volan človek, ki jemlje močna pomirila, mamila in uživa alkohol.

Mrak

Gorenjska nočna kronika

ZASPAL OB CESTI

Tržičanu, ki so ga našli spečega ob Cankarjevi cesti, se verjetno ne pripeti pogosto, da bi zaspal na prostem. Zadnjič pa se ga je nekoliko preveč nalezl in omočen obležal za cesto. Nežno, da ga ne bi prebudili, so ga odpeljali v zdravstveni dom, od tod pa domov. Zjutraj se je pričel spraveval, kako neki je prišel domov.

PO POMOČ K MILIČNIKOM

Možak iz Žirovnice je zadnjič pritekel na postajo milice, češ da ga doma pretepa. Nadenj sta se spravili žena in hči, nekaj gorkih je priložil tudi hišni prijatelj. Malce zaradi presenečenja, malce pa zaradi očitane premoči na drugi strani se mož ni mogel braniti. Slednjič je le ušel.

NI MU BILO DO IGRE

Občanu, ki se je nedavno ponoči peljal z avtomobilom od Bleda proti Zasipu, očitno ni bilo veliko do zabave. Vsaj ne do take, kakršne so si želeli mladeniči, ki so ga na silo ustavili. Nekaj jih je sedlo na pokrov motorja, drugi pa so se pripravljali, da se z občanom malo poigrajo. Ko je dognal njihove namere, je nemudoma odpeljal. Razočarani so fantje za njim vrgli snežni kol, izruvan ob cesti.

PREZGODAJ IZSTOPIL

V Skofji Loki je Kranjčan za las ujel zadnji avtobus proti domu. Ker se ga je preveč nabral, je v avtobusu zaspal. Zbudil se je na postaji na Trati in misleč, da je že doma, izstopil. Ko je došel, kje je, je zaprosil za pomoč vratarja tovarne LTH, naj pokliče milico, češ da ga bodo peljali domov možje v modrem. Vendar so le-ti menili, da mu

hladen nočni zrak ne bi nič škodil in ga napoliti peš proti Kranju.

OTROČJA IGRA

Štirje odrasli, krepki možaki so se minuli teden, ko je ležalo še nekaj snega, pred poslovalnico Kompas v Kranjski gori kepali. Otroške igre jim ne bi nihče zameril, ko ne bi bila v nevarnosti stekla poslovalnice in mimoidoči, ki so se morali nenehno umikati keparam. Ker starinam nobeno opozorilo ni zaleglo, so klicali miličnike.

OBJESTNI SMUČAR

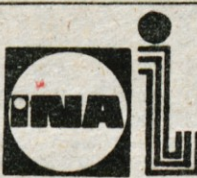
Ob kranjskogorski vlečnici na Vitranc zadnjič neki mladenič kar ni mogel pričakati, da bi prišel na vrsto. Prerival se je, porinil neko smučarko, si na silo utiral pot k vlečnici in mlatil okrog sebe. Žičničar je ustavil vlečnico in nestrpneža odsvolil iz vrste. Izkazalo se je namreč, da je fant nekoliko pregloboko pogledal v kozarec.

ŽENSKI PRETEP

Pa naj še kdo reče, da so ženske šibkejši spol! Primer iz Škofje Loke kaže, da znajo biti prav tako razborite kot moški. Ko sta se sosedbi v Loki začeli pretepati, ju niso mogli razdvojiti zlepa. Pristojni so bili klicati miličnike. Može postavte so odredili, naj spor reši sodnik.

NENEHNO OGROŽENA

Občanka iz Gorenje vasi doma vsak teden kliče na milico, naj pridejo umirit njenega razgrajkega moža. Ker miličniki tamkaj ne morejo nenehno dežurati, si bo morala ženska poslej pomagati sama. Tokrat so ji sicer še priskočili na pomoč in dvjaka odpeljali.

INA — INŽENJERING
Radna zajednica — Zajednički poslovi
ZAGREB, Proleterskih brigada 78

Objavlja prosta dela in naloge

1. UPRAVNIKA

v domu počitka v Bohinju — Ukanc 100

- Pogoji: — SSS/KV ekonomske ali gostinske smeri,
— delovne izkušnje — nad 3 leta v gostinstvu,
— voznik B kategorije,
— delo se združuje za nedoločen čas

Ponudbe pošljite na naslov: Ina Inženjering, 41000 Zagreb, Proleterskih brigada 78, z oznako »za oglas« v roku 8 dni po objavi oglasa.

O rezultatih izbire bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni od dneva izbire.

Miro Dovžan

Javni red in mir (3)

Podatek, da je kar preko 7 odstotkov vseh storilcev prekrškov zoper javni red in mir v času dejanja pod vplivom alkohola, je dovolj govoren. Če k temu dodamo še določeni odstotek občanov, ki so odvisni od različnih vrst narkotikov, potem lahko že govorimo o precejšnjem socialnem problemu. V zadnjem letu, katerega obične že sprejemajo odloke, s katerimi omejujejo obratovalni čas, ko je dovoljeno točiti alkoholne pijače. To je sicer krak dlje, problem alkoholizma pa obstaja še naprej. Zanimivo, da se odstotek vinjenih kršiteljev po občinah niti ne razlikuje veliko, tako je bilo lani v Kranju med kršitelji javnega reda in miru 75 odstotkov vinjenih, v Radovljici 71, na Jesenicah 64, v Trzinu 61, v Spodnji Loki pa 62 odstotkov.

Prav gotovo bodo morale inšpekcijske službe pa tudi organi za notranje zadeve v bodoče še bolj poostri nadzor nad točenjem alkoholnih pijač ter zaostri odgovornost gostinskih organizacij in strežnega osebja. Po zakonu je sicer možno izreči zoper kršitelja, ki je vdan alkoholu ali mamilom, poleg kazni še varnostni ukrep obveznega zdravljenja, vendar je pogoj za takšen ukrep izredno malo.

Nekaj besed je treba povedati še o zakonu o varstvu pred hrupom v naravnem in bivalnem okolju. Po tem zakonu je povzročanje hrupa omejeno na čas, kraj in jakost. Na primer: radijski in televizijski sprejemniki in druge akustične naprave se smejo uporabljati le tako, da ne motijo drugih ljudi v okolju. Med 22. in 6. uro zjutraj je prepovedano

opravljati dela oziroma dejavnosti, ki motijo nočni mir in počitek v naseljih in zaselkih. Z denarno kaznijo od 200 do 1000 din ali z zaporom se kaznuje tudi posameznik, ki na motornem vozilu ne uporablja glušnikov.

Skratka — vsa zaradi hrupa moteča dejanja so prepovedana in so za kršenje predvidene kazni.

PO STORJENEM DEJANJU

Običajno je ves postopek glede prekrška približno tak: občani navadno precej dolgo prenašajo hrupneže, bodisi, da se »boje« pijanega razgrajke ali pa nočejo pred sodnika za prekrške niti kot priča. Kadar komu vendarle poide potrpljenje in hrupa res ni več mogoče prenašati, pokliče miličnike. Prav ti neodločni občani so precej krivi za tolikšno število kršitev javnega reda in miru, saj dolgo dopuščajo nered in hrup, se morda celo sme-

ji, le opazujejo razgrajke, ki vsekakor uživa v svoji mogočnosti, saj mu nihče noče ali pa ne more tega preprečiti. Takšno ravnanje občanov je odraz nizke stopnje družbeno samozaveščenosti. Seveda so naslednji kršitelji nastopi vse bolj samozavestni. Storiec želi postati pomemben, nepremagljiv, končno se skuša postaviti po robu celo delavcem milice. Zato ga je običajno treba ukrotiti s strožimi prijenji — z uporabo fizične sile, gumijevke, pridržanjem do iztrznitve. Dosti bolj učinkovito in bolj pošteno bi bilo, če bi sosedje ali mimoidoči opozorili že ob samem poskusu oziroma začetku rezgrajanja. Omenim naj, da so organi za notranje zadeve v preteklem letu na Gorenjskem pridržali do iztrznitve 553 oseb, leto prej pa jih je bilo za okoli 8 odstotkov manj. Takšno pridržanje doleti občana oziroma razgrajke, kadar na kakršen koli način izrazi, da ne misli prenehati z rezgrajanjem, hrupom, motenjem okolice.

Dolina skakalnic se pripravlja

LJUBLJANA — Tudi letos bo naša dolina skakalnic pod Poncami prizorišče finala svetovnega pokala v smučarskih skokih. Ljubitelji smučarskih skokov bodo vnovič pri nas videli na delu vse najboljše mojstre smučarskih skokov na svetu. Na obeh finalnih tekmah v Planici se bo odločalo kdo bo letos osvojil svetovni pokal. Prav zato bosta obe tekmi sila zanimivi in privlačni.

Letošnji svetovni pokal je za skakalne delavce nedvomno izredno pomemben, saj so pred dvema velikima slavjema, ki jih čaka prihodnje leto. V Sarajevu bodo štirinajste zimske olimpijske igre, Planica pa bo slavila petdeseti jubilej. Planica je kot začetnik nove smučarske discipline — poletov, prav gotovo odraz ustvarjalnih zmožnosti naših ljudi. Ob jubileju v Planici želijo zadržati tradicijo prirejanja največjih tekm v smučarskih skokih. Vnovič bodo kandidirali za finale svetovnega pokala in hkrati tudi sprožili vse akcije, da bi Planica leta 1985 priredila svetovno prvenstvo v smučarskih poletih. Znano je da so se za to lovoriko v Planici že dvakrat potegovali najboljši le-

talci na svetu. Leta 1972 ko je bilo prvo svetovno prvenstvo in nato še leta 1979, leta 1985 pa naj bi bilo v Planici že osmo svetovno prvenstvo.

Planiški skakalnici 90 in 120 metrski bosta od dne 26. do 27. marca gostili ob zaključku svetovnega pokala v smučarskih skokih res vse najboljše skakalce na svetu. Skakalnici bosta vse dočakali pripravljeni kot že mnogo krat doslej. Kot organizatorji velikih športnih prireditev smo se že velikokrat izkazali in tudi tokrat bi radi ostali zvesti tej tradiciji. Sicer snega za tekmovalce še ni dovolj. Zato bodo pripravljali posebne depoje z zadostno količino snega, ki bodo zadoščale da se skakalnici prekrijeta s pol metra snežene odeje. Cene vstopnic bodo za petkov uradni trening po 30 dinarjev za mladino in 50 za odrasle. Kot je že navada bodo cene za osebni avto 400, za avtobuse do 50 oseb 5000, za avtobuse do 30 oseb 2500 in za avtobuse za mladino, ne glede na število sedežev 2500 dinarjev. Kontrola bo v sami Kranjski gori, kjer bo tudi dovolj blagajniških mest.

-dh

V soboto in nedeljo finale alpskega pokala v Planici

Planica — V dolini pod Poncami bo teden dni pred finalom svetovnega pokala v smučarskih skokih zanimiva prireditev. V soboto, 19. marca in nedeljo, 20. marca bo namreč prvič pri nas finale alpskega pokala v smučarskih skokih in klasični kombinaciji za mladince, na katerem sodelujejo najboljši mladi skakalci in kombinatorci iz Avstrije, ZRN, Italije, Francije, Španije, Švice in Jugoslavije. Organizator Smučarski klub Triglav iz Kranja je že prejel poimenske prijave iz vseh sedmih držav in se glede na to obeta zanimiva prireditev z udeležbo več kot 80 skakalcev in kombinatorcev. Na letošnjih tekmovalnih so imeli doslej največ uspeha med skakalci Avstriji in med kombinatorci tekmovalci iz ZRN. Naši tekmovalci so dosegli nekaj odličnih uvrstitev, predvsem kombinatorci Robi Kaštrun, od skakalcev pa so imeli največ uspeha Debelak, Dolar, Kavčič in Peljhan.

V soboto, ob 13.30 uri bodo najprej skoki na 90-m skakalnici v Planici, v nedeljo ob 9. uri pa teki za kombinatorce s startom in ciljem pri poslovalnici Kompa v Ratečah. Prireditev je pod pokroviteljstvom Iskre Delta. Organizator bo poskrbel tudi za dobro počutje gledalcev. Parkirišče bo dovolj, poskrbljeno bo tudi za pijačo in jedajo. Vstopnina bo minimalna, saj bodo plačali le odrasli nad 15 let 30.— din, osebe v enem avtomobilu pa 100.— din skupaj s parkirninom. Mladina do 15 let bo imela prost vstop. Vsi tekmovalci bodo nastajeni v hotelu LEK v Kranjski gori.

J. Javornik

Plavanje

Triglav republiški prvak

KRANJ — Zimski bazen v Kranju je ob odlični organizaciji PK Triglava gostil mlade plavalke in plavalce kategorije B, ki so se potegovali za zimske republiške naslove. V obeh kategorijah je nastopilo nad osmestdeset tekmovalcev in tekmovalk iz enajstih slovenskih plavalnih kolektivov.

V moštveni konkurenci je premočno prvo mesto osvojil kranjski Triglav pred Neptunom iz Celja in Celulozajem iz Krškega. Čeprav tu niso padali novi republiški in državni rekordi, pa so mladi plavalni naraščajniki pokazali, da znajo tekmovali. Videli pa smo tudi vseh kategorijah zanimive in lepe boje.

Moštveni vrstni red — 1. Triglav 14.379, 2. Neptun 10.959, 3. Celulozar 10.522, 4. Titovo Velenje 8.075, 5. Radovljica 6.190.

Rezultati — pionirji — 200 m kravl — 1. J. Rebolj (Triglav) 2:44,17, 2. Radonovič (Neptun) 2:44,36, 3. Vojčič (Triglav) 2:46,05, **200 m prsno** — 1. Vojčič 3:18,84, 2. S. Rus (oba Triglav) 3:27,25, 3. Rajšp (Branik) 3:40,06, **100 m hrbtno** — 1. Torkar (Olimpija) 1:27,86, 2. Kristič (Triglav) 1:28,64, 3. Gruič (Branik) 1:31,40, **4 x 100 m mešano** — 1. Triglav I 6:02,03, 2. Celulozar 6:04,22, 3. Olimpija 6:50,24, **400 m kravl** — 1. Savnik (Celulozar) 5:48,80, 2. Juvan (Olimpija) 5:51,01, 3. Radovanovič (Neptun) 5:54,27, **200 m hrbtno** — 1. Torkar (Olimpija) 3:09,40, 2. Kristič 3:09,94, 3. J. Rebolj (oba Triglav) 3:11,96, **100 m delfin** — 1. Savnik (Celulozar) 1:32,10, 2. Vojčič (Triglav) 1:32,46, 3. Novak (Celulozar) 1:33,06, **4 x 100 m kravl** — 1. Triglav I 5:28,25, 2. Celulozar 5:33,78, 3. Neptun 5:46,81, **100 m kravl** — 1. Juvan (Olimpija) 1:18,83, 2. Savnik (Celulozar) 1:19,31, 3. J. Rebolj (Triglav) 1:19,65, **100 m prsno** — 1. Vojčič 1:32,37, 2. S. Rus (oba Triglav) 1:40,23, 3. Torkar (Olimpija) 1:41,77, **200 m delfin** — 1. Savnik 3:22,33, 2. Novak (oba Celulozar) 3:29,15, 3. Juvan (Olimpija) 3:33,45, **200 m mešano** — 1. Vojčič (Triglav) 3:01,45, 2. Radonovič (Neptun) 3:14,47, 3. Savnik (Celulozar) 3:15,11, **1500 m kravl** — 1. Savnik (Celulozar) 22:34,82, 2. Radonovič (Neptun) 22:52,53, 3. Vojčič (Triglav) 23:11,92.

pionirke — 200 m kravl — 1. Bogataj (Triglav) 2:40,36, 2. Hinič (Ljubljana) 2:44,69, 3. Meling (Rudar) 2:45,70, **200 m prsno** — 1. Fermentin (Neptun) 3:14,60, 2. Semrl (Celulozar) 3:25,19, 3. Bogataj (Triglav) 3:33,18, **100 m hrbtno** — 1. Rob (Radovljica) 1:22,99, 2. Brodnik (Branik) 1:26,68, 3. Fermentin (Neptun) 1:27,76, **4 x 100 m mešano** — 1. Triglav I 6:13,65, 2. Neptun 6:35,96, 3. Radovljica 6:38,20, **400 m kravl** — 1. Bogataj (Triglav) 5:32,00, 2. Fermentin (Neptun) 5:45,14, 3. Hinič (Ljubljana) 5:45,57, **200 m hrtno** — 1. Rob (Radovljica) 2:56,34, 2. Brodnik (Branik) 3:03,82, 3. Praprotnik (Radovljica) 3:06,99, **100 m delfin** — 1. Fermentin (Neptun) 1:27,62, 2. N. Rebolj (Triglav) 1:32,05, 3. Mijoč (Titovo Velenje) 1:32,23, **100 m kravl** — 1. Bogataj (Triglav) 1:15,00, 2. Hinič

(Ljubljana) 1:15,06, 3. Fermentin (Neptun) 1:15,14, **100 m prsno** — 1. Fermentin (Neptun) 1:31,33, 2. Hinič (Ljubljana) 1:37,34, 3. Semrl (Celulozar) 1:39,66, **200 m delfin** — 1. Mijoč (Titovo Velenje) 3:16,63, 2. N. Rebolj 3:17,63, 3. Bogataj (oba Triglav) 3:38,21, **4 x 100 m kravl** — 1. Triglav I 5:46,81, 2. Radovljica 5:47,62, 3. Celulozar 6:04,42, **200 m mešano** — 1. Fermentin (Neptun) 3:02,53, 2. Bogataj (Triglav) 3:09,31, 3. Rob (Radovljica) 3:10,24, **800 m kravl** — 1. Bogataj (Triglav) 1:33,06, 2. Fermentin (Neptun) 1:51,09, 3. Hinič 1:52,56.

-dh

Skrbi sankočev — proge in oprema

Tekmovalno sankanje je v Sloveniji (če izvajamo Idrjo) omejeno le na Gorenjsko. Sankaški klubi so v Železnikih, Trzinu, Bohinju, Begunjah, Sori, Kranju in na Jesenicah. Naši sankočevci vozijo samo na naravnih progah, le peščica je pred nedavnim nastopila na predolimpijskem tekmovalstvu na edini umetni progi v Jugoslaviji, s Trebeviča v Sarajevu.

Letošnja, s snegom pičila zima, je zavrta tudi sankaško dejavnost. Glede na to, da je večina prog speljana po nižinskih predelih, je bila prva večja letošnja tekma šele v Savskih jamah na Jesenicah, zadnjo nedeljo v februarju pa v Dolenji vasi tudi republiško prvenstvo. Sodeč po udeležbi na teh tekmovaljih, razmere v našem sankaškem športu niso ravno rožnate. Na tekmah je nastopilo približno 50 sankočev iz le štirih sankaških klubov. Za primerjavo povejmo, da je pred dobrim desetletjem na meddržtevnihih tekmah sodelovalo več kot 80, včasih tudi čez sto sankočev iz najmanj osmih klubov.

Zakaj manjše zanimanje in tolikšen upad števila tekmovalcev? Razloga sta verjetno vsaj dva. Prvo — pomanjkanje sankaških prog in terenov, na katerih bi občani vozili za razvedrilo, tekmovalci pa bi trenirali. Številne nekdanje »sankaške poti« žrsto let posipajo, da so lažje dostopne z motornimi vozili. Nasprotno pa opuščene gozdne poti ostajajo neizkoriščene, ker pač ni volje, da bi jih usposobili v sankaške namene. Na tekmovalce namreč ne deluje spodbudno, da morajo sami pripravljati proge. Običajno jim to vzame celo več časa, kot ga jim potem ostane za treniranje.

Problem številka dve tekmovalnega sankanja je sankaška oprema. Tekmovalnih sani v naših trgovinah ni dobiti; klubi jih nabavljajo, kot se znajdejo. Skupno s Sankaško zvezo Slovenije pa bi morali tudi doma najti izdelovalca športnih, tekmovalnih sani (s tanjšo drsno oblogo), ki bi tudi po ceni ne predstavljale prevelikega stroška.

V klubih s sankaško tradicijo bi morali pričeti načrtnije delati z mladimi. V Železnikih so to že spoznali, na Jesenicah pa šele letos pospešujo večjo pozornost naraščanju. Sankaške proge v bližini naselij bi veljalo pripraviti s prvim snegom in jih vzdrževati preko cele zime. Za sankočevce-rekreative bi morali prirediti več tekmovalov z navadnimi sanmi. Le iz množičnosti lahko pričakujemo tudi večjo družino sankočev — tekmovalcev in dvig kakovosti slovenskega sankanja. Ne gre prezreti, da je množično sankanje poceni, da proge lahko pripravimo v bližini naselij, da tehnika vožnje ni tako zahtevna, da poškodbe niso pogoste... Vse to kaže, da ima sankanje pri nas dobre možnosti za hitrejši razvoj in razmah.

J. Ulčar

MEDNARODNI ŠAHOVSKI FESTIVAL NA BLEDU — Šahovska zveza Gorenjske je organizator mednarodnega šahovskega festivala. Šahirski so začeli 10. marca, končali pa bodo 20. marca. Igra se v hotelu Park. Na tem turnirju v ženski konkurenci nastopa trideset igralk. Med njimi je tudi desetkratna državna prvakinja velemojstrica Lazarevičeva. V moški konkurenci nastopa sto štirideset igralcev. Med njimi so velemojstri Vukič, Ostojič, Šahovič in Martinovič. Na obeh turnirjih nastopajo igralci iz petih držav in trideset šahistov iz Gorenjske. Igrajo tudi mojstrica Petkova in mojstra Osterman in Mencinger. (-dh) — Foto: F. Perdan

Sporočili ste nam

Občinsko šahovsko prvenstvo za pionirje — 67 pionirjev in pionirk iz domala vseh kranjskih šol je v soboto nastopilo na občinskem šahovskem prvenstvu, ki so ga v osnovni šoli Lucijan Seljak v Stražišču pripravili domači šahisti in šahovsko društvo Gumar iz Save. Najbolj številna je bila udeležba pri mlajših in starejših pionirjih, medtem ko je v obeh starostnih skupinah pionirk nastopilo le 12 šahistk. Najboljši so se uvrstili na gorenjsko prvenstvo, ki bo v začetku aprila v Škofji Loki. Rezultati — starejši pionirji: 1. Matej Sušnik (OŠ Lucijan Seljak Stražišče), 2. Uroš Bučan (Stanko in Janko Mlakar Senčur), 3. Iztok Belec (Lucijan Seljak Stražišče); starejši pionirke: 1. Mira Cencelj (Simon Jenko Kranj), 2. Jolanda Ravlič, 3. Jasmina Jančič (oba Stane Žagar Kranj); mlajši pionirji: 1. Andrej Gazvoda (Lucijan Seljak Orehek), 2. Dragan Stančič, 3. Sebastijan Bunič (oba Bratstvo — enotnost Planina); mlajše pionirke: 1. do 2. Irena Beneš (Bratstvo — enotnost Planina) in Natalija Režun (Lucijan Seljak Orehek), 3. Mateja Bertonec (Stane Žagar Kranj) — cz.

Toni Humar prvi — Judoista kranjskega Triglava Humar in Martinčič sta na tekmovalstvu pionirjev in mlajših mladincev v Kopru dosegla lep uspeh. Toni Humar je v kategoriji do 68 kilogramov premagal vse tekmece in osvojil prvo mesto, medtem ko je Martinčič v isti skupini izpadel iz nadaljnje tekmovalstva v polfinalu. — M. Benedik

Smučarsko tekmovalstvo pod Kravcem — Smučarski klub Komenda in mladinska organizacija Šenturška gora sta v nedeljo na smučišču pod Kravcem pripravila tekmovalstvo v veleslalomu. Proga je bila speljana pod Ambrožem mimo Lenarta na Rebi po dolini Poljana. Nastopilo je 121 tekmovalcev iz krajev pod Kravcem ter iz Komende in okolice. Pred nedavnim sta ista prireditelja pripravila na progi Šenturška gora — Sidraž tudi tekmovalstvo v smuku. Rezultati veleslalom — pionirji: 1. Bogo Činžar, 2. Milan Sinkovec, 3. Ivan Kern; pionirke: 1. Nataša Mežek, 2. Jadranka Mežek, 3. Martinka Frantar; članice 30 let: 1. Olga Lanšek, 2. Breda Mlakar, 3. Mojca Prelec; članice nad 30 let: 1. Bernarda Gradšek, 2. Angelca Krivic; člani do 30 let: 1. Miro Lanšek, 2. Andrej Koželj, 3. Marko Kotnik; člani nad 30 let: 1. Franc Zarnik, 2. Ciril Virjent, 3. Anton Brelih; veterani (nad 40 let): 1. Franc Dolinar, 2. Franc Zadrgal, 3. Slavko Kern — an.

42 sankočev v Kropi — 42 tekmovalcev iz Kroke, Sele in Železnikov je v soboto nastopilo na meddržtevnihih tekmovaljih z navadnimi in samotežnimi sanmi, ki ga je pripravilo domače športno društvo Plamen Kropa. Rezultati — ženske do 20 let: 1. Tončka Stalc (Selca), 2. Nevenka Kordež (Kropa); ženske nad 20 let: 1. Marija Mohorič, 2. Marina Galič, 3. Ana Nikolič (vse Kropa); moški

do 20 let: 1. Iztok Železnik (Kropa), Rudi Bernik (Selca), 3. Joško Jukič (Kropa); moški nad 20 let: 1. Aljo Kordež, 2. Peter Turza, 3. Joško Bernik (vsi Kropa); samotežne sani: 1. Emma Jelenc, 2. Rozman — Potočnik, 3. Sinkovec — C. Sinkovec (vsi Kropa). M. Butorac

Rant občinski prvak — Škofječan namiznotenški igralci so se v telovadnici osnovne šole v Gorenji vasi pomerili za naslov občinskega članskega prvaka. Zmagal je Jano Rant, član športnega društva Kondor, ki je v finalu premagal Janeza Starmana. Tretji je Franc Rant (Alpes) in četrti Prevodnik (Jelovica). Tekmovanje je pešno izvedel odbor za namizni šah Škofjeleške telesnokulturne skupnosti. J. Starman

Veleslalom za »AS« — Športno društvo Mojstrana je pod pokroviteljstvom Kolinske iz Ljubljane pripravilo prvenstvo v veleslalomu za »AS« pokal, so se ga udeležili nekategorizirani smučarji. Rezultati — ženske — 4. skupina: Podrekar, 2. Resman, 3. Košir; 3. skupina: 1. Zorman, 2. Kotnik, 3. Smolec; skupina: 1. Benedič, 2. Kofler, 3. Ožek; 1. skupina: 1. Štular, 2. Mlekuž, 3. K. Moški — 4. skupina: 1. Petermel, Mlekuž, 3. Brojan; 3. skupina: 1. Vovč, Pogačnik, 3. Smit; 2. skupina: 1. Rekar, 2. Legat, 3. Razinger; 1. skupina: Ravnik, 2. Rabič, 3. Knific. — J. Rabič

Erojada na Jezerskem

Delavci Iskre ERO iz Kranja 15. marca pripravili tradicionalno smučarsko tekmovalstvo na Jezerskem. Tekmovanje so odlično izpeljali pomoči domačih turističnih delavcev. Po tekmovalstvu so v hotelu Kazina pripravili družabno srečanje s podelitvijo priznanj najboljšim smučarjem. Posebno so bili zadovoljni zaradi izredne prijavnosti osebja v hotelu kot tudi drugih gostov in mačinov.

J. Zupan

Dežman najhitrejši

POREČ — V petek, 4. marca, je državno prvenstvo v ciklokrosu. V kategoriji veteranov A je bil 1. Alojz Kunaver, v B kategoriji je bil 1. Bo Dežman (Rog Franek), C kategorija Miro Dolinšek (Jakob Stucin), D kategorija 1. Srečko Kobek (Branik), E kategorija 1. Alojz Fajdiga (Branik). Dežman, ki je imel najboljši čas.

Ivan Jelovčan: Zimski šport včeraj, danes, jutri — 2

V pričakovanju olimpijskih iger

Kranj — Razvoj množičnega in kakovostnega zimskega športa so spremljale tudi organizacijske spremembe. Pred vojno je Zimska športna zveza Jugoslavije imela svoj sedež v Ljubljani, gorenjska podzveza pa na Jesenicah — torej v krajih, kjer je bil zimski šport najbolj razširjen. Zveza je združevala vse zimske športne vrste — hokej, drsanje, alpsko smučanje, teke in skakanje. Pregled nad delom, članstvom in dosežki je bil takrat boljši kot sedaj, ko imamo za vsako športno vrsto posebno republiko in državno zvezo. Pozneje se je sedež jugoslovanske smučarske organizacije preselil v Beograd. Pred tremi desetletji so skušali slovenski delegati, ki so bili glede na številčno zastopanost slovenskih športnikov v njej v večini, prenesti sedež zveze spet v Ljubljano. To jim zaradi nasprotovanja ostalih ni uspelo, čeprav je slovenska zveza že takrat nosila glavno breme v zimskih športih.

Žensko smučanje je napredovalo počasneje kot moško. Ledino tekmovalnega alpskega smučanja so

orale Lojzka Praček, Vida Kotnik, Silva Pobar, Darinka Lukanc, njim so sledile Slava Zupančič, Majda Ankele in ostale. Tej generaciji pa se že pridružuje sedanja reprezentančna ekipa, ki po lanskem izjemno uspešni sezoni letos slabše nadaljuje.

Pri spremljanju tekmovalstva za svetovni pokal ne smemo biti pretirano zahtevni do naših mojstrov. Vedeti moramo, da so rezultati odvisni tudi od trenutnega razpoloženja in od številnih ostalih dejavnikov, ki vplivajo na udeležence »belega cirka«. Mnogi hočejo na vsaki tekmi od Krizaja, Strela, Zavadlavove, Leskovškove in ostalih vrhunske rezultate. So pri tem kdaj pomislili, če so tudi sami vsak in prav vsak dan sposobni na delovnem mestu (v šoli) dosegati izjemne dosežke? Smučarji so tako kot drugi ljudje (in ne roboti), ki delajo tudi napake. Spodrslija pa pomeni morda že odstop, diskvalifikacijo, slab rezultat, mesto pri dnu razpredelnice...

Manj kot 365 dni nas loči do največje športne prireditve v Jugoslaviji, do zimskih olimpijskih iger

v Sarajevu, na katerih naj bi naše smučanje doseglo vrhunec. Toda — bomo dosegli vse, kar načrtujemo in si potihem želimo?

Tekmovalce za bob in sankanje je organizacijski odbor iger iskal z razpisom. Pogoj je bil tudi vozniki izpit, čeprav bi bilo verjetno pametneje, ko bi za bob navdušili tekmovalce avto-moto športa. Za njihovo usposobitev in priprave je odbor namenil toliko denarja, kot ga nimajo vsi sankaški klubi v Sloveniji. Ob tem pozabljajo, da ima sankanje v naši republiki že 30-letno tradicijo. Odnos do sankaškega športa se kaže tudi v tem, da leto pred olimpijskimi igrami nimamo državne zveze za bob in sankanje. Slovenski sankači ustanovitev jugoslovanske organizacije za ti športni vrsti težko pričakujejo. Zveza naj bi namreč s smotno razdelitvijo sredstev prispevala k razvoju sankaškega športa v vsej Jugoslaviji in omogočila enakovredne priprave vsem kandidatom za olimpijske igre.

Slovenski sankači so prvič tekmovali na umetni progi, kakršna je tudi olimpijska s Trebeviča, pred

26 leti na drugem svetovnem prvenstvu v šmuknem Davosu. Po hudem padcu Staneta Horvata treningu je tehnični vodja avstrijske ekipe priprave za vse naše tekmovalce tečaj, na katerem jih seznanil s tehniko vožnje. Na drugem treningu sankači vozili že občutno bolje, na tekmovalstvu so se uvrstili celo v prvo polovico. Teden dni pozneje pa je nekoliko okrepljena jugoslovanska ekipa v enako močni mednarodni konkurenci avstrijskem državnom prvenstvu zasedla dve sedmi mesti.

V hokeju bomo reprezentanco za olimpijske sestavili iz prvih štirih ekip državnega prvenstva. Jesenic, Olimpije, Medveščaka in Cinkarja. Izkušnje kažejo, da so najboljše priprave srečanja z močnejšimi ekipami in klubi iz Sovjetske zveze, Češke, Švedske, Finske in Nemčije. Rezultat pri tem ni pomemben, takšne tekme naj bi bile del hokejske šole. V umetnostnem drsanju ima Jugoslavija dve tekmovalci, od katerih si lahko obetamo boljšo uvrstitev: Dubravčičevo pri ženskah in Begovičev pri moških.

Nadaljnji napredek zimskih športov v Jugoslaviji in predvsem na Gorenjskem lahko pričakujemo ob še boljšem strokovnem delu, v katero bi morali obvezno vključiti tudi psihologa, ob še večji množičnosti in pravilnem izboru obetavnih tekmovalcev.

Skupščina kranjskih plavalcev

Vzoren športni kolektiv

KRANJ — Pred dnevi je bila skupščina plavalnega kluba Triglav iz Kranja. Velika dvorana doma JLA je bila nabito polna z mladimi plavalci ter njihovimi starši. Prijetno je bilo slišati poročilo predsednika PK Triglav Kristine Kobal, ki je navedla vse uspehe, ki so jih tekmovalci dosegli v tem dvoletnem obdobju od zadnje skupščine. Eden od najboljših športnih kolektivov zadnjih let na Gorenjskem in Sloveniji se ima res ponosati s takimi uspehi kot malokdo. V njihovih vrstah sta naša najboljša plavalca brata Darjan in Borut Petrič. Ta dva plavalca sta v zadnjih letih dosegla uspehe, ki so jih pripeljali v svetovni plavalni vrh.

V vrstah Triglava so tudi že plavalci, ki že dosegajo mednarodno veljavo, saj je veliko med njimi balkanskih prvakov v mladinski in članski konkurenci. V naši, jugoslovanski, plavalni sredini vsi ti že nekaj let nimajo prave konkurence, saj so državni in jugoslovanski pokalni prvaki. Vendar so tudi sedaj v plavalnem kolektivu številni problemi, ki se porajajo iz leta v leto. Te pa sproti rešujejo. Veliko so naredili pri vzgoji mladih plavalcev, saj imajo stalno sodelovanje s šolami. Šole gredo na roko vsem plavalcem in plavalcem in kljub dvakrat dnevni trenitvi ne trpi učni uspeh kljub veliki odsotnosti. V klubu imajo dva poklicna trenerja, treba pa bo najti trenerja eksperimentalne šole. Iz te šole, ki jo plačuje klub, vsako leto prihajajo številni tekmovalci in tekmovalke. Veliko del je bilo narejenega pri pokritju letnega bazena, saj je novi petdeset metriski olimpijski bazen v Kranju na vrsti šele v drugem srednjeročnem programu. V klubu so še vedno problem vrhunski športniki. Njihov status še vedno ni rešen. Novi izvršni odbor, ki ga vodi Ada Kalan, si je zadal nove

smernice za delo. Prepričani so, da bodo njihovi plavalci in plavalke dosegli še take uvrstitve kot doslej.

Podeljena so bila priznanja kluba. Zlati znak PK Triglava so dobili Venčeslav Kapus, Kristina Kobal, Dragiša Mrkač, Emil Praprotnik, Andrej Prisljan in Vene Marija ter plavalke in plavalci posmrtno Špela Rebolj, Borut in Darjan Petrič ter Vesna Praprotnik. Srebrno listino kluba so prejeli Stane Pintar, Tilka Praprotnik, Jože Rozman, DO Sava in Rašica, plavalci: Karmen Berložnik, Bojan Bešter, Marko Celar, Biserka Cvek,

Marko Giacomeli, Aram in Stojan Jocič, Lea Jugovic, Mitja Kadoič, Zala Kalan, Mateja Kosirnik, Boštjan in Andrej Marenčič, Miloš Prisljan, Ajda Savinšek, Simon Solar in Igor Veličkovič. Posebne nagrade kluba so dobili za odhod iz plavalnih bazenov in od dela kluba Dragiša Markač, Vesna Praprotnik, Alenka Bertonec, Marko Brinovec, Andrej Knap, Matjaž Kozelj, Gorazd Marn, Marjeta Mohorič, Mišo Mrkač, Peter Brinovec in Gorazd Rus. Vsi trije Petriči pa so dobili za svoje uspehe še posebna priznanja kluba.

D. Humer

Skromna udeležba na Zelenici

KRANJ — Z veleslalomom na Zelenici so se končale letošnje šestnajste zimsko športne igre občinskega sveta zveze sindikata Kranja. V lepem in sončnem vremenu in dobro pripravljenem smučišču je bila udeležba skromna. Nastopilo je le tristoštirideset tekmovalcev, od tega je bilo le petinšestdeset žensk. To skupno število nastopajočih je res skromno.

Rezultati — ženske do 25 let — 1. Suštaršič (Gradbince) 38,42, 2. Režonja (JAT) 38,85, 3. A. Suštaršič (Merkur) 39,57; **od 25 do 30 let —** 1. Trček (Sava) 38,34, 2. Lavrič (Planika) 39,26, 3. Križnar (Domplan) 41,53; **od 35 do 45 let —** 1. Tevž (VVZ Kranj) 38,01, 2. Jerman (Sava) 40,38, 3. Tepina (Gorenjska oblačila) 41,49; **nad 45 let —** 1. Toplak (Zivila) 44,70, 2. Trefalt (Gradbince) 45,28, 3. Vidic (Telematika) 49,07; **moški do 25 let —** 1. Tepina (Ikos) 28,39, 2. A. Križnar (Zivila) 28,71, 3. Suhadolnik (Kiberne-

tika) 31,19; **od 25 do 30 let —** 1. L. Križnar (OS Predoslje) 27,81, 2. Kosmač (Servis OV) 31,63, 3. Rozman (Zavarovalnica) 34,56; **od 30 do 35 let —** 1. Nadižar (Telematika) 27,91, 2. I. Karičar (vodno gospodarstvo) 28,28, 3. Potočnik (SO Kranj) 28,95; **od 35 do 40 let —** 1. Ponikvar (Gradbince) 33,73, 2. Hafnar (Tekstilindus) 35,51, 3. Teran (OS F. Prešeren) 36,52; **od 45 do 50 let —** 1. Andrejašič (Sava) 38,30, 2. Jaklič (SC Iskra) 38,74, 3. Jerman (Planika) 38,89; **od 50 do 55 let —** 1. Črnilec (Zivila) 39,77, 2. Šarabon (Telematika) 40,12, 3. Zavri (Domplan) 40,55; **nad 55 let —** 1. Bajželj (Tekstilindus) 42,22, 2. Bešter (Zavarovalnica) 43,54, 3. Bernik (KOGP) 44,58.

Razglasitev rezultatov in podelitev priznanj, diplom, kolajn in pokalov bo v sredo, 23. marca ob 18. uri v konferenčni dvorani Delavskega doma.

-dh

Jubilejno mednarodno prvenstvo gorskih reševalcev

Tekmovanje in izmenjava izkušenj

Češkoslovaška gorska reševalna služba deset let gosti udeležence mednarodnih prvenstev — Na letošnjem tekmovanju so Jugoslovanci zastopali kranjski reševalci — Preizkus pripravljenosti za reševanje na snegu

na smučiščih in v zasneženih gorah, je prav gotovo pripravljanje gorskih reševalcev za spretnosti na smučeh, nudenje prve medicinske pomoči in ohranjanje telesne vzdržljivosti. Nič manj pomembni od športnih dosežkov pa niso drugi smotri mednarodnih srečanj gorskih reševalcev.

»Udeležba na takih prvenstvih,« pojasnjuje Tomaž Jamnik, »je koristna tudi zaradi spoznavanja organiziranosti in delovanja gorskih reševalnih služb drugod po svetu. Tekmovalci se

ob tem seznanjajo z novostmi v opremljenosti, si izmenjujejo izkušnje, v sproščenem srečanju pa navezujejo tovariške stike.

Čeprav ne gre le za doseganje tekmovalnih rezultatov, pa bi se bilo v bodoče vseeno dobro načrtneje pripravljati za udeležbo na prvenstvih. Tudi slovenski reševalci smo namreč pred leti prirejali podobna tekmovanja doma. Mislim, da bi jih kazalo obnoviti, saj omogočajo pregled telesne in tehnične pripravljenosti reševalcev, razen tega pa so priložnost za medsebojno spoznavanje in tesnejše povezovanje članstva v postajah GRS po Sloveniji.

S. Saje

Ugodna sezona na Zelenici

Čeprav toplo vreme in sneg vidno načenjata tudi sneg na »mrzli« Zelenici, je smuka trenutno še ugodna — Za nadaljnji razvoj Zelenice bi moralo oblikovati denar celotno tržiško združeno delo

Tržič — Lanska smučarska sezona je bila v zgodovini Zelenice najuspešnejša, saj je trajala kar do 3. maja, naprave pa so neprekinjeno obratovalle celih 105 dni. Tudi letos so njena smučišča zelo dobro obiskana, veliko tudi zaradi pomanjkanja snega v drugih slovenskih zimskošportnih središčih. Januarja je bila domala edina, na kateri so smučarji, tekmovalci in rekreativci, lahko preizkušali svoje moči.

Zelenica je bila letos prizorišče številnih tekmovalcev, od sindikalnih do mednarodnih. V začetku marca so prizadevni tržiški smučarski delavci uspešno speljali tekmo za evropski moški pokal v slalomu in veleslalomu ter tekmo za memorial Zdravka Križarja.

Za Zelenico velja, da je precej mrzla in da je na njej najlepša smuka spomladi. Žal nenavadno skromna snežna plast letos najbrž ne bo dopustila razpotegniti smučarsko sezono v prve majske dni. Čeprav je trenutno še ugodna, toplo vreme in sonce vidno pobirata sneg.

Zelenica, s katero upravljajo delavci Kompasove temeljne organizacije Turistični in gostinski obrati Ljubelj, v tej sezoni ni doživela bistvenih novosti. Dela z vzdrževanjem in posodabljanjem se-

dežnic ter z izboljšanjem sestopov z vrha Zelenice po plazovih je bilo sicer veliko, vendar pa je zmogljivost naprav ostala nespremenjena. Obe sedežnici zmoreta prepeljati v eni uri po štiristo smučarjev. Ozko grlo predstavlja spodnja sedežnica, ki se zaradi preobremenitve reduktorja lahko vrtili le s prvo hitrostjo, razen nje pa ni povsem usposobljena tudi še vlečnica Triangel.

Razvojni programi za Zelenico obstajajo že nekaj let. Kompasova temeljna organizacija sama nima dovolj denarja, da bi jih uresničila, saj ga ima komaj za redno vzdrževanje naprav in smučišč. Predvideni novi vlečnici na vrhu Zelenice bosta zato po vsej verjetnosti morali še nekaj časa počakati, podobno kot načrt za nakup novega teptalnega stroja, ki naj bi se pridružil štirinajst let staremu.

Vsekakor bi morali v tržiški občini znova oživiti nekaj let staro zamisel o ustanovitvi interesne skupnosti za izgradnjo in vzdrževanje Zelenice. Javno je, da so projekti za Kompasovo temeljno organizacijo prevelik zalogaj, na drugi strani pa dobre izkušnje zadnjih let kažejo, da bi bila naložba potrebna.

H. Jelovčan

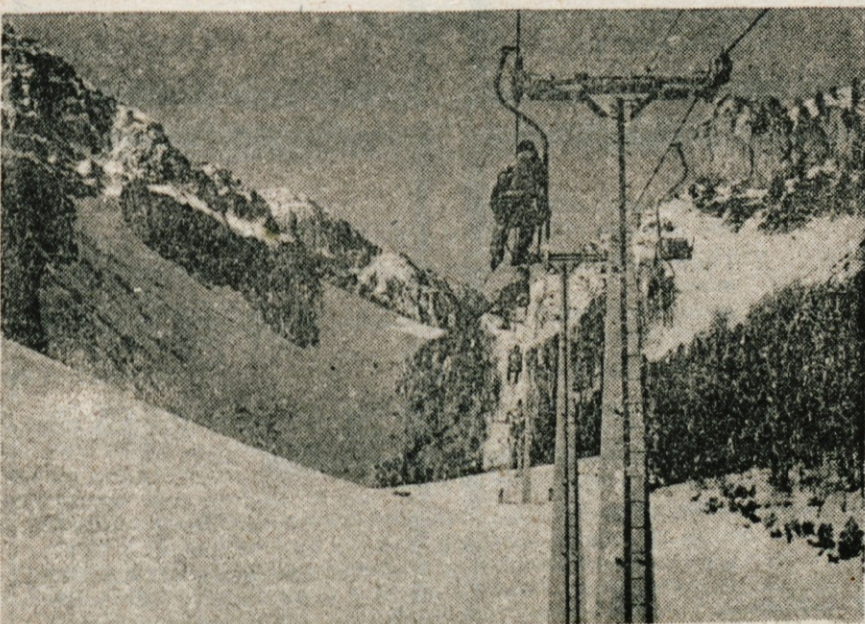
Kranj — Pred desetimi leti so se v češkoslovaški gorski reševalni službi odločili za organizacijo mednarodnega prvenstva gorskih reševalcev, s katerim se spominjajo dveh premisljenih kolegov. Gre za športno tekmovanje, ki se ga udeležujejo predvsem reševalci iz vzhodnih držav; doslej so na njem sodelovali tudi Zahodni Nemci in Jugoslovani, prvič leto pa še Avstrijci.

Letošnjega prvenstva, ki je bilo konec februarja v Špindlerovem Mlynu, se je udeležilo 30 moštev. Med njimi je bilo 18 domačih, drugih moštev pa so sestavljali reševalci Avstrije, obeh Nemčij, Poljske, Bolgarije, Sovjetske zveze in Jugoslavije. Našo gorsko reševalno službo je zastopalo moštvo postaje GRS Kranja, v katerem so bili Marko Rozman, Matej Kranjc, Slavko Marjan in Tomaž Jamnik kot vodja.

»Namen tekmovanja,« pripoveduje vodja našega moštva Tomaž Jamnik, »je prikazati pripravljenost reševalcev za premagovanje tehničnih nalog in telesnih naporov. Tako je pri tehničnem preizkusu morala vsaka ekipa prevoziti 1200 metrov dolg veleslalom in na polovici iste proge opraviti hitro vožnjo s praznim reševalnim čolnom, oskrbeti ponesrečenca ter na drugi polovici do cilja izvesti hiter in varen transport. Telesno pripravlenost smo preizkušali na teku s smučmi po 22 kilometrov dolgi progi, kjer je bilo poleg velikega vzpona in spusta zahtevno tudi nošenje težke reševalne opreme.«

Reševalci iz Kranja so se v starostni skupini do 36 let uvrstili na četrto mesto, med vsemi nastopajočimi moštvi pa so bili 15. Čeprav so šele nekaj dni pred odhodom na prvenstvo dobili vabilo za nastop in se na tekmovanje niso mogli posebej pripravljati kod druga, predvsem uspešnejša češkoslovaška moštva, so računali na boljše uvrstitve. Zgodovina bi jo tudi dosegli, če eden njihovih tekmovalcev ne bi imel nagle pri veleslalomu.

Končni cilj prvenstev, kjer preizkušajo veščine za reševanje zlasti

Zelenica je bila v letošnji zimi tudi prizorišče bolj ali manj zahtevnih tekmovalcev. Med drugim je uspešno prestala preizkušnjo smučarjev za evropski pokal v slalomu in veleslalomu, to nedeljo pa so bile na njej športne igre občinskega sveta zveze sindikata Kranj. — Foto: F. Perdan

Vabimo vas, da obiščete naš informativni prodajni center v hotelu CREINA v Kranju. Nad bogato izbiro tkanin za poletne obleke, bluže, srajce, razne komplete in posteljnino, boste prav gotovo navdušeni.

Aktualni vzorci, modne barve in kvalitetne tkanine so porok za dober nakup.

TEKSTILINDUS
KRAJN

»SEDEM MLADIH«
ponovno v KRAJN

z NOVIM

PROGRAMOM

v ČETRTEK,

17. MARCA

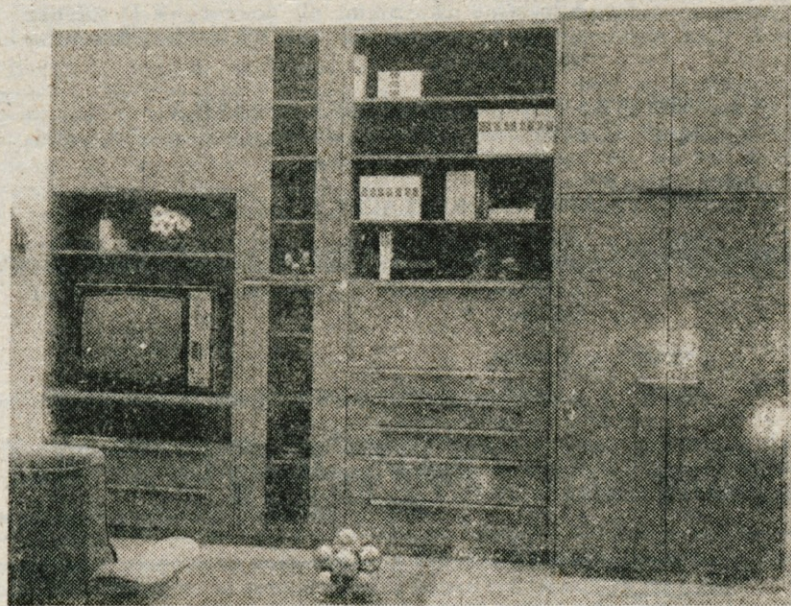
ob 19. uri

v prostorih
Gorenjskega
sejma

Predprodaja vstopnic:
KOMPAS KRAJN
tel.: 28-472, 28-473

Trgovsko podjetje

nama
LJUBLJANA

od 14. 3.

do 9. 4. 1983

UGODEN NAKUP POHIŠTVA
ZNANIH PROIZVAJALCEV:

- mize 40 % popusta
- vitrine, komode 20 % popusta
- stoli 10 % popusta
- regali 5—10 % popusta
- ostalo pohištvo (spalnice, kuhinje, oblažinjeno pohištvo) 5 % popusta

nama

NAMA veleblagovnica Škofja Loka,
blagovnica Cerkno

KOVINSKO PODJETJE KRANJ
KRANJ, Šuceva ulica 27

Razpisna komisija delavskega sveta KOP Kranj razpisuje dela in naloge

1. VODENJE FINANČNO- RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

— organiziranje, koordiniranje in vodenje dela v sektorju

Poleg zakonskih pogojev za sklenitev delovnega razmerja se od kandidata še zahteva:

- visoka izobrazba ekonomske smeri in tri leta delovnih izkušenj na ustreznih in odgovornih delih v računovodstvu,
- višja izobrazba ekonomske smeri in pet let delovnih izkušenj na ustreznih in odgovornih delih v računovodstvu
- moralno politične vrline in izpolnjevanje pogojev po 511. členu ZZD

2. VODENJE SPLOŠNO-KADROVSKEGA SEKTORJA

— organiziranje, koordiniranje in vodenje dela v sektorju

Poleg zakonskih pogojev za sklenitev delovnega razmerja se od kandidata še zahteva:

- visoka izobrazba pravne smeri in tri leta delovnih izkušenj na tem področju dela
- višja izobrazba upravne smeri in pet let delovnih izkušenj na tem področju dela
- moralno politične vrline in izpolnjevanje pogojev po 511. členu ZZD

Delavca pod točko 1. in 2. se imenujeta za dobo štirih let z možnostjo ponovnega kandidiranja. Pri opravljanju del in nalog ima delavec posebna pooblastila in odgovornosti. Poskusno delo traja tri mesece.

Komisija za delovna razmerja KOP Kranj objavlja oglas za opravljanje del in nalog za nedoločen čas

3. OPRAVLJANJE KLJUČAVNIČARSKIH DEL —

3 KV delavce

4. ČIŠČENJE POSLOVNIH PROSTOROV V DO —

1 NK delavka

Kandidati morajo za opravljanje del in nalog poleg splošnih pogojev določenih z zakonom izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod točko 3. da imajo končano poklicno šolo ključavničarske smeri
- pod točko 4. da imajo končano osemletko ali vsaj 6 razredov osemletke.

Poskusno delo pod točko 3. je po pravilniku o razvidu del in nalog.

Prijave z dokazili o izobrazbi in izpolnjevanju drugih pogojev za opravljanje del oziroma nalog pod točko 1. in 2. dostavijo kandidati po pošti v zaprti ovojnici s pripisom »za razpisno komisijo« in kandidati za opravljanje del oziroma nalog pod točko 3. in 4. v zaprti ovojnici brez pripisa za razpisno komisijo na naslov Kovinsko podjetje Kranj, Šuceva ulica 27, 64000 Kranj.

Razpis oziroma oglas velja 15 dni po objavi v časopisu GLAS.

GIP GRADIS
Ljubljana, TOZD Lesno ind. obrat ŠKOFJA LOKA

objavlja prosta dela in naloge

1. ORGANIZIRANJE VZDRŽEVANJA

Pogoj: — dokončana strojna ali elektro fakulteta s 3 letnimi delovnimi izkušnjami ali dokončana I. stopnja strojne ali elektro fakultete s 5 letnimi delovnimi izkušnjami

2. ZAHTEVNA STAVBNO MIZARSKA OPRAVILA

Pogoj: — dokončana poklicna šola lesne stroke s 6 mesečnimi delovnimi izkušnjami

3. UPRAVLJANJE VISOKOTLAČNE KURILNICE

Pogoj: — dokončana poklicna šola kovinske stroke ali elektro stroke s tečajem za upravljanje visokotlačnih kurilniških naprav in 6 mesečnimi delovnimi izkušnjami

4. LETVIČENJE LESA

Pogoj: — dokončana osemletka s tečajem za priučene delavce v primarni predelavi lesa

Delo za vsa navedena dela se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj pošljejo pismene prijave do 26. 3. na naslov GRADIS TOZD LIO Škofja Loka, Kidričeva 56.

ISKRA KIBERNETIKA
Industrija mirilno-regulacijske
in stikalne tehnike KRANJ n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja
TOZD RAZVOJNO TEHNOLOŠKI CENTER
razpisuje prosta dela in naloge
delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJE EKONOMSKO PLANSKEGA ODDELKA

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih pogojev še naslednje posebne pogoje:

- visoka izobrazba ekonomske ali organizacijske smeri,
- 5 letne ustrezne delovne izkušnje, od tega vsaj 3 leta opravljanja odgovornejših del in nalog na področju ekonomike ali planiranja proizvodnje,
- ustrezne organizacijske in vodstvene sposobnosti,
- izpolnjevanje pogojev, ki jih za delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi določa družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj

Mandatna doba za razpisana dela je 4 leta.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, življenjepisom in kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Iskra Kibernetika, Kadrovska služba, Savska loka 4, Kranj, z oznako »razpis RTC«.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 60 dneh po končanem roku za zbiranje prijav.

KOMBINAT *Jugoplastika*
SPLIT-JUGOSLAVIJA a.s.p.a.

RAZPIS

Za opravljanje poslov in delovnih nalog, ki spadajo pod reelekcijo vsake štiri leta (ni reelekcija)

POSLOVODJA PRODAJALNE

Jugoplastika v Kranju (1 delovno mesto)

- Pogoji:** — VKV trgovski poslovodja ali enaka stopnja strokovnega znanja tega ali podobnega poklica z 2 leti delovnih izkušenj v stroki ali
- SS ekonomski tehnik ali KV strokovni delavec, tega ali podobnega poklica z 3 leti delovnih izkušenj v stroki,
 - da ima organizacijske sposobnosti in osebni značaj za sodelovanje,
 - da je politično neoporečen,
 - da ni kaznovan in da ni v kazenskem postopku

Razpisni rok je 15 dni po objavi.

Prošnje pošljite na naslov: Kombinat Jugoplastika Split, RO Trgovska mreža, Put Brodarice 6 (za natječaju komisiju).

lesnina

Proizvodno in trgovsko podjetje
z lesom, lesnimi izdelki, pohištvo in gradbenim materialom
n. sol. o. Ljubljana, Parmova 53

Komisija za delovna razmerja TOZD Notranja trgovina Prodajna mreža Ljubljana, n. sol. o. Ljubljana, Parmova 53

objavlja prosta dela oziroma naloge

SNAŽILKE

za trgovino s pohištvo Lesnina v Kranju

Pogoji: — dokončana ali nedokončana osnovna šola

Za dela snažilke zahtevamo 1 mesečno poskusno delo. Za navedena dela združujemo delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj oddajo svoje ponudbe z dokazilom o izpolnjevanju pogojev oglasa na naslov: Lesnina Ljubljana, Kadrovska splošni sektor, 61000 Ljubljana, Parmova 53, v 8 dneh od dneva objave.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Trgovska in gostinska DO
ŽIVILA KRANJ n. sol. o.
TOZD Veleprodaja Kranj, n. sol. o.

Na podlagi 106. člena Statuta TOZD Veleprodaja, n. sol. o. Kranj, delavski svet TOZD razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — DIREKTORJA TOZD

Za direktorja je lahko imenovana oseba, ki poleg splošnih izpolnjuje še naslednje pogoje:

- visoka strokovna izobrazba komercialne, ekonomske ali organizacijske smeri in 4 leta delovnih izkušenj na odgovornih delih,
- višja strokovna izobrazba komercialne, ekonomske ali organizacijske smeri in 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delih,
- organizacijske sposobnosti za vodenje,
- da ima pravilen odnos do samoupravljanja in družbene lastnine

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev, s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela naj kandidati pošljejo v zaprtih ovojnicah najpozneje v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Trgovska in gostinska DO Živila Kranj, n. sol. o., Naklo 252, z oznako »za razpisno komisijo TOZD Veleprodaja«.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po odločitvi delavskega sveta.

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT
GORENJSKE KRANJ

Delavski svet TOZD Tovarna olja »Olja-ica« Britof v skladu z 41. členom 7. odstavka in v skladu z 49. členom Statuta TOZD razpisuje javno dražbo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. osebni avto LADA 1600,
leto izdelave 1978, izklicna cena 100.397,41 din
2. 3 kom cisterne iz poliestra s podstavkom za pritrditev na kamion,
posamezna cisterna je 1000 litrska. Izklicna cena za komad 18.500,00 din
3. dve Francisovi vodni turbini,
— 1 z močjo 95 KS — izklicna cena 30.000,00 din
— 1 z močjo 65 KS — izklicna cena 30.000,00 din
4. generator znamke Simens — moči 150 KW,
izklicna cena 25.000,00 din

Osnovna sredstva se nahajajo v TOZD Tovarna olja Oljarica Britof. Javna dražba za prodajo osnovnih sredstev bo izvedena 23. 3. 83 ob 12. uri. Ogled osnovnih sredstev je možen uro pred pričetkom javne dražbe, na kraju samem. Osnovna sredstva se prodajajo v stanju, kakršnem so. Varščino v višini 10 % od izklicne cene je potrebno plačati pred pričetkom javne dražbe. Ponudba pri draženju mora biti za 500 din višja od predhodne. Pristojni prometni davek od prodaje osnovnih sredstev plača kupec. Podrobnejše informacije se dobijo v tehnični službi TOZD Tovarna olja Oljarica Britof.

SGP GRADBINEC
n. sol. o. KRANJ n. z. o. o. j. e. v. l. a.

objavlja javno licitacijo

za računalnik firme BUREO-UGS — komplet s pripadajočimi elementi:

- računalnik,
- črtnik magnetnih kartic,
- luknjač traku,
- črtnik papirnatega traku

Izklicna cena 250.000 din.

Licitacija bo v četrtek, 17. marca ob 10. uri na izpostavi SGP Gradbinec, Jesenice Titova 16/II.

Na licitaciji enakopravno nastopa družbeni in privatni sektor. Licitacija se vrši po načelu ogledano — kupljeno. Interesenti morajo pred pričetkom licitacije plačati 10 % kavcije, vse dajatve v zvezi s prodajo bremenijo kupca, kakot tudi demontaža in montaža stroja pri kupcu.

KLJUČAVNIČARSTVO
RADOVLJICA
Gradnikova 111

razpisuje licitacijo

za prodajo
poslovnih
prostorov

v Radovljici, Gorenjska cesta 6, v skupni izmeri 163,47 m².

Izklicna cena 620.495,00 din. K licitaciji lahko pristopijo pravne osebe družbenega sektorja.

Licitacija bo dne 25. 3. ob 9. uri na Gorenjski cesti 6 v Radovljici.

ZVEZA
TELESNOKULTURNIH
ORGANIZACIJ KRANJ

Delovna skupnost,
Odbor za delovna razmerja
razpisuje prosta dela
in naloge:

- VZDRŽEVALCA
TENIŠKIH IGRIŠČ,
- ČISTILKE

Delo se združuje za nedoločen čas.

Pogoj:
— končana osnovna šola

Prijave sprejema odbor 8 dni po objavi.

Osnovna šola
PREŠERNOVE BRIGADE
Železniki

Komisija za delovna razmerja
objavlja prosta dela
in naloge

— KUHARKE
POMOČNICE - ČISTILKE
(1 delavka)

za delo v popoldanskem času
za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoj:
— polkvalificirana kuharica ali priučena kuharica z najmanj 3 leti delovnih izkušenj v obratih družbene prehrane ali v gostinstvu.

Poskusno delo traja 3 mesece.

MALI

OGLASI

tel.: 27-960

PRODAM

Prodam 1000-litrski HLADILNIK LTH in king-pana aparat za pripravo smetane. Informacije po tel. 50-940 vsak dan od 15. ure dalje 2032

Prodam 8 tednov stare rjave JARKI-CE. Helena Dobre, Loka 4, Tržič 2041

Prodam nov časovno krmilni mehanizem za električni števec. Tupaliče 50, Preddvor 2215

Prodam SENO. Zapoge 12, Vodice 2216

Prodam JABOLKA voščenske. Strahinji 62 2217

Prodam 300-litrsko ZAMRZOVALNO SKRINJO »Obodin« in 4 malo rabljene avto gume za Z-101. Strajnsak, Stara c. 14, Kranj 2218

Prodam bakrena KOTLA, 100 in 150 litrska, odprta za zidano peč. Telefon 21-413 2219

Prodam več brejih orjaških ZAJ-KEL. Naklo 3, tel. 47-367 2220

Prodam kombiniran STROJ hobi 79, s štirimi operacijami. Rehberger, Velešovo 12, Cerklje 2221

Prodam črnobel TELEVIZOR, star eno leto, zelo ugodno. Resnik, Ul. 1. avgusta 3, stanovanje 16, Kranj po 14. uri 2222

Prodam traktorsko KOSILNICO za traktor »Tomo Vinkovič«. Begunje 39 2223

Prodam GRADBENO BARAKO za orodje in material, velikost 4,5 x 3 m. Tone Pintar, Mošnje 74 (novo naselje), Radovljica 2224

Prodam OJAČEVALEC sanyo 2 x 50 W in 800 W ZVOČNIKE. Telefon 28-456 popoldan 2225

Prodam 1500 kg REPE. Luže 15, Šenčur 2226

Prodam semenski KROMPIR igor in BANKINE. Velesovo 18, Cerklje 2227

Prodaj BOJLER junkers WR 325, nov, prodam. Mihelič, Benedikova 12, Kranj 2228

Prodaj BETONSKE KVADRE 29 x 29. Telefon 061-322-265 — int. 66. Nataša Alauf, Sp. Duplje 22 2229

Ugodno prodam OBRAČALNIK maraton za kosilnico BCS. Resman, Zg. Otok 10, Radovljica 2230

JARČKE pasme hiseks, odlične nesnice, dobite na kurjereji ob avtocesti Ljubljana-Kranj, ob hidroelektrarni Medvode. Telefon 061-443-247 2231

Prodaj BIKCA za rejo. Letence 1

Prodaj raztegljiv KAVČ. U. Tuga Vidmarja 6, stanovanje št. 25, Kranj 2260

Prodaj večjo količino JABOLK, po 10 din za kg. Crnogrob 2, Žabnica 2261

Prodaj SEDEŽNO GARNITURO. (kavč in dva fotelja). Cveta Jazbec, Lesce, Savska 4 2262

KUPIM

Kupim MOTOR diesel perkinsov ali IMT. Telefon 064-24-970 2232

Kupim vhodna ali balkonska VRATA, višine od 2 do 2,10 m, s stekli, OKNO od 1,20 x 1,20 m, rabljeno. Vodnik, Skokova 9, Kranj 2233

Kupim KANU ali KAJAK. Kelvišar, Titova 85, Jesenice 2263

VOZILA

Prodaj RENAULT 4 TL, letnik 1976, za 3 SM. Ogled vsako popoldne. Friderik Maier, Brezje 15/A, p. Brezje 2079

Poceni prodaj ZASTAVO 101, letnik december 1972, motor je v dobrem stanju. Potrebna je menjava blatnikov. Pozvek, Partizanska 46, Škofja Loka, tel. 61-758 2186

VW — hrošč 1200, letnik 1971, 130.000 km, nujno prodaj. Naslov v oglašnem oddelku 2208

Prodaj KOLESA z gumami in druge dele za Z-750. Škofja Loka, Partizanska 11/A 2234

Poceni prodaj ZASTAVO 750, neregistrirano, v voznem stanju. Informacije po tel. 50-918 2235

Prodaj GSX 1,2, letnik 1977, karamboliran zadnji del. Jože Čizmazijski, Staneta Žagarja 44, Kranj 2236

Kupim desni zadnji BLATNIK za ŠKODO letnik 1974. Telefon 064-65-089 2237

Prodaj MZ 250. Vidic, tel. 74-003 2238

Prodaj avto LADA 1200. Predoslje 150, Kranj 2239

Prodaj MINI MORIS 850, letnik 1976 ali zamenjam za večji avto. Telefon 40-034 2240

Prodaj DIANO. Letence 4, Golnik 2241

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1975. Informacije po tel. 65-120 2242

Kupim diesel MOTOR mercedes 200 ali 220, v voznem ali nevoznem stanju. (cena do 12 SM). Janez Beznik, Gorjše 64, Bohinjska Bistrica 2243

STANOVANJA

V Sarajevu (Ilidža) prodaj triinpol-sobno STANOVANJE s centralno in

večjo GARAŽO, zaseben vhod, cena 350 SM. Telefon 071-622-926 2244

Kupim eno ali dvosobno STANOVANJE v Kranju, Radovljici ali Škofji Loki. Ponudbe pod šifro: Valuta 2245

Iščem SOBO za dva fanta na Kokrici ali v okolici Kranja. Telefon 23-143 2246

Na STANOVANJE vzamem žensko, Gorenjko, srednjih let, z znanjem kuhe (visoko 170 cm). Sem vdovec, upokojen, z lastnim domom. Huje 1, Kranj, zgoraj levo 2247

Zamenjam enosobno STANOVANJE za dvosobno na Planini. Radoica Ščekič, Janeza Puharja 9, Kranj 2248

Dve dijakinji iščeta SOBO v Kranju, po možnosti ogrevano in s kopalnico Katarina Tatarevič, Dijaški dom, Kidričeva 53, Kranj 2249

Zamenjam GARSONJERO v Radovljici za GARSONJERO v Kranju. Telefon 28-198 2250

Nujno rabim SOBO ali GARSONJERO za eno leto na relaciji Jesenice-Radovljica. Plačam v naprej. Ponudbe po telefonu 83-482 do 18. ure 2251

Prodaj DVOSOBNO STANOVANJE s centralnim ogrevanjem v prvem nadstropju dvonadstropnega bloka. Ponudbe poslati pod Etažna lastnina 2264

POSESTI

V starem delu mesta, vzamem v najem PROSTOR za gostinsko dejavnost. Šifra: Najemnik 2252

inles
okna
ali že
varčujete
z energijo?

ZAPOSLITVE

Zaposlim KLJUČAVNIČARJA ali KLEPARJA, KV ali priučenega. Visoko 103/B, Senčur 2115

Iščem delavca za pomoč pri ZIDARSKIH DELIH. Jezerska 78/A, tel. 24-035 2116

Iščem DELAVKO za redno zaposlitev, ročno barvanje. Ponudbe po telefonu 21-895 do 7. do 10. ure 2253

Sprejem delavca. MIZARSTVO — Jože PODJED. Britof 116, Kranj 2254

Elektrotehnik s prakso, več avto-elektrike, popravila gospodinskih strojev, vseh elektro del, sprejme delo v popoldanskem času pri obrtniku na področju Jesenice ali Radovljice. Šifra: Elektrotehnik 2258

OBVESTILA

GRADITELJI in ZDOMCI! Priskrbite si pravočasno kompletne NAČRTE za vse vrste gradenj. Telefon 061-321-809 in 061-322-502 2255

SERVIS za čiščenje preprog, tapiserij in itisoma, za zasebni in družbeni

sektor. Telefon 25-819 od 15. do 20. ure 2256

Vse ljubitelje psov obveščamo, da bo pričetek TEČAJA ŠOLANJA PSOV 17. 3. 1983, ob 16. uri in nato vsak ponedeljek in četrtek na klubskem vežališču v Škofji Loki. VABLJENI! 2257

OSTALO

Iščem INŠTRUKTORJA za poučevanje predmetov od 6. do 8. razreda osnovne šole v Zg. Bitnjo. Naslov v oglašnem oddelku 2259

V varstvo vzamem dva otroka. Miloslavjevič Cveto, Jaka Platiše 1 (Planina II), Kranj, informacije tel. 28-861

NESREČE

TRČIL V PARKIRAN AVTOMOBIL

Tržič — Trije ranjeni in za 250.000 dinarjev gmotne škode so posledica prometne nezgode, ki se je v nedeljo pripetila na Koroški cesti v Tržiču. Voznik osebnega avtomobila Petar Balukčič, star 23 let, doma iz Tržiča, je peljal z Raven proti središču mesta. Zaradi hitre vožnje ga je zaneslo v parkiran avtomobil ob cesti. Silovit trk je porinil parkirano vozilo v drugo. V trčenju so poškodbe utrpeli trije Balukčičevi sopotniki: Jozo Paurevič, Jozo Balukčič in Slavko Babič. Vse tri so odpeljali v jeseniško bolnišnico.

ZADEL HIŠNI VOGAL

Rupa — Voznik osebnega avtomobila Jožef Gajski, star 28 let, iz Virja pri Tržiču, je v soboto peljal z Rupe proti Cesti Koroškega odreda v Kranju. Zaradi prehitre vožnje ga je v desnem nepreglednem ovinku zaneslo, tako da je trčil v hišni vogal. Pri tem je bil voznik huje, njegov sopotnik Stane Kalan pa laže ranjen.

PREVRNIL SE JE PO NASIPU

Kranj — Na Ljubljanski cesti v Kranju se je v nedeljo, 13. marca, zgodila huda prometna nesreča, v kateri je bil voznik hujo ranjen, gmotna škoda pa znaša 400.000 dinarjev.

Voznik Branko Rodeš, star 24 let, doma iz Ljubljane, je peljal iz ljubljanske smeri proti Kranju. V dnu Gašpejskega klanca ga je v ovinku zaneslo v levo, kjer je trčil v drevo. Avto je od tod odbilo na nasip, po katerem se je začel prevračati proti železniški progi. Kakih 50 metrov pred železniško progo ob vznožju nasipa je avto obstal. Hudo ranjenega voznika so odpeljali v Klinični center.

NESREČA ZARADI BREZGLAVE HITROSTI

Bela — Voznik osebnega avtomobila, 25-letni Stane Pfeifer iz Preddvora, je v nedeljo, 13. marca, peljal iz Bašlje proti Beli. V blagem ovinku ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo. Avto se je prevrnil in navsezadnje obstal bočno ob

Prodaja
KŽK
KRANJ —
HRASTJE

inles
okna
kombivak

cesti. Med prevračanjem je Pfeiferjeva sopotnica, 34-letna Marija Brun iz Bašlje, padla iz avtomobila in pri tem utrpela hude poškodbe. D. Ž.

Delavcu stisnilo prste

Škofja Loka — V škofjeloški Termiki na Trati se je v soboto, 12. marca, ponesrečil delavec Matevž Krmelj. S sodelavcem je menjal jekleno vrv na zakladalni liniji. Pred tem sta morala delavca premeriti še kolesa, po katerih teče zakladalni vagonček. Topilničarja, ki upravlja vagonček, nista opozorila, koliko časa bo merjenje trajalo in slednji je vagonček pognal v tek, ko je Krmelj še meril. Vagonček je delavcu zapeljal čez roko in mu zmečkal prst. Ranjenega do odpeljali v Klinični center v Ljubljano.

Požar pri žganjekuhi

Kokrica — Na podstrehi gospodarskega poslopja, last Ane Beton s Kokrice pri Kranju je v nedeljo, 13. marca, izbruhnil požar. Okrog 12. ure je namreč lastničin sorodnik Martin Štern začel z žganjekuho. Iz kurišča v pritličju skozi podstrešje na prosto vodi dimna cev, ki je pri kurišču zidana, naprej pa lesenitna. Cev se je pri kuhi močno segrela, zaradi česar se je vnela slama na podstrešju. Zahvaljujoč hitri pomoči gasilcev so ogenj hitro zadušili, pa tudi škoda je neznatna.

Požar naj bo svarilo vsem, ki se bodo v teh vetrovnih pomladnih dneh lotevali kuhe na oporečnih kuriščih. Preden začno s tem opravilom, kaže pregledati dimnike.

Gozdni požar

Jesenice — V petek, 11. marca, je nastal požar na hribu Mirca nad Jesenicami. Goreti je začelo nad razgledno cesto nad Jesenicami, kjer razen trave raste tudi nizko grmičevje. Od tu se je ogenj raznesel na nasad mladih smrek in v višjem predelu na visoke smreke. Zgorelo je 4 hektarje gozdne površine, pri čemer so zabeležili 8000 dinarjev gmotne škode.

Ko se je vnelo, so iz smeri požara pritekli trije mladeniči. Delavci milice zato utemeljeno sumijo, da so fantje namenoma ali pa iz malomarnosti zanetili gozdni požar. D. Ž.

Sporočamo, da nas je zapustil v 69. letu starosti naš dragi

MILAN KALČIČ
iz Kranja, Šorlijeva 11

Pogreb bo v sredo, 16. marca 1983, ob 15. uri na kranjskem pokopališču.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

Kranj, 13. marca 1983

Prišla je lepa in sončna pomlad,
ti draga mama
pa si zaprla utrujene oči
in nas tiho zapustila

Po kratki bolezni je v 81. letu starosti umrla draga mama, stara mama, sestra in teta

PAVLA ERLAH

roj. ZAVRL — Gračanova Pavla iz
Struževega pri Kranju

Od nje se bomo poslovili v torek, 15. marca 1983, ob 16.30 na kranjskem pokopališču.

ŽALUJOČI: hčerka Nada Rozman s sinovoma Tonetom in Simonom, sin Jože z ženo Doro in hčerko Tatjano, sestra Ana in drugo sorodstvo

Struževo, Duplje, 13. marca 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, ata, starega ata in pradedi

FRANCA ERŽENA

Gotnarjevega ata iz Podlonka

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem za izraze sožalja, poklonjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo kolektivu Zdravstvenega doma Železniki za dolgoletno zdravljenje in g. župniku za lep pogrebni obred.

ŠE ENKRAT VSEM, KI STE NA KAKERŠENKOLI NAČIN POČASTILI SPOMIN POKOJNEGA, ISKRENA HVALA!

VSI NJEGOVI

Podlonk, Železniki, Ljubljana, 9. marca 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, prababice in tete

PAVLE POTOČNIK

p. d. Gorepčarjeve mame iz Bukovščice št. 18

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom iz Bukovščice in Besnice, bivšim borcem-minercem, organizaciji ZB, praporščakom, prijateljem in znanecem, ki so nam v teh trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Posebno pa se zahvaljujemo medicinskim sestram Mojci in Branki, dr. Bavdku iz Kranja ter zdravstvenemu osebju iz Železnikov. Anki Benedikovi za obiske in pomoč na domu, tov. Radu Ferlicu za požrtvovalno pomoč in skrb, govornici Pavli Bernik za poslovilne besede ob odprtem grobu, g. župniku za opravljen pogrebni obred.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

SIN LOJZE Z DRUZINO

Zg. Besnica, Bukovščica

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega moža, sina, brata in strica

ALOJZIJA KOZJEKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znanecem za podarjeno cvetje, izraze sožalja in spremstvo na zadnji poti. Zahvalo smo dolžni za podarjeno cvetje KS in SZDL Kamna gorica, O. Š. Staneta Žagarja Lipnica, Špeceriji in TOZD Klavnica Radovljica ter ŠD Partizan Kamna gorica. Posebej se zahvaljujemo gasilskim društvom za častno spremstvo, govorniku za poslovilne besede, pevcem za žalostinke in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI: žena Marija, mama, bratje in sestre ter drugo sorodstvo

Kamna gorica, 8. marca 1983

Vodovodni stolp praznuje

Kranj — Krajani krajevné skupnosti Vodovodni stolp v Kranju te dni praznujejo svoj krajevni praznik. Svečana proslava bo v petek, 18. marca ob 18. uri v Domu JLA.

Pripravljajo pa tudi vrsto drugih prireditev. Tako bo v soboto, 19. marca ob 8. uri tradicionalni pohod na Poveljske senožeti pod Storžičem (odhod ob 8. uri izpred spomenika na Mali Rupi), ob 9. uri se bodo na kegljišču Triglava pomerile športne ekipe v kegljanju, prav tako ob 9. uri tega dne pa bodo pričeli na strelišču na Hujah s tekmovanjem v streljanju z zračno puško. Ob 9. uri tega dne bo v telovadnici osnovne šole »Simon Jenko« tudi tekmovanje v košarki med osnovnimi šolami, ob istem času pa se bodo v prostorih krajevné skupnosti pomerili šahisti, v prostorih vrtca Janine pa bo ob 9. uri tega dne tekmovanje v GO igri. (dd)

Na latah kozolca — »obešalnika« je polno nahrbtnikov, torej smučarska sezona še ni povsem pri kraju. Toda če bo sonce gredo tako kot minuli teden, bo kmalu pregnalo smučarje — in tudi nahrbtnike... (cz) — Foto: F. Perdan

Znanje in pripravljenost za pomoč

V Kranju je doslej okoli 40 udeleženk opravilo tečaj za nego bolnika na domu — Približno tretjina jih je pripravljena pomagati tudi občanom v stiski

Kranj — Ko so nekako pred tremi leti v Kranju ugotavljali, koliko starejših, onemoglih in bolnih občanov bi potrebovalo občasno sosedsko pomoč, so videli, da v izvenmestnih krajevnih skupnostih takšna pomoč že obstaja. Aktivisti Rdečega križa so namreč ugotovili, da tam sosedje vedno pravočasno zvedo, kdaj je

treba komu priskočiti na pomoč, medtem ko je v gosto naseljenem mestnem področju teže ugotoviti, kdaj je kdo potreben občasne pomoči. Predvsem gre za občane, ki kljub starosti in onemoglosti ne želijo v domove upokojencev in še lahko poskrbijo zase, v primeru bolezní in če so še brez svojcev, pa je seveda drugače.

Občinska organizacija Rdečega križa je zato že pred dvema letoma organizirala tečaje za nego bolnika na domu, kjer se je 37 tečajnic (in tudi en tečajnik) spoznalo z osnovnim ravnanjem, ki ga potrebuje bolnik. Večina je 18-urni tečaj obiskovala zato, da bi znanje uporabila za negovanje sorodnikov, tretjina pa je bila pripravljena pomagati tudi drugim občanom. Med njimi so predvsem mlajše upokojenke, pa tudi študentke in dijakinje, ki po potrebi priskočijo na pomoč. Na občinski odbor Rdečega križa v Kranju se je v zadnjih dveh letih obrnilo že nekaj občanov, ki so potrebovali takšno pomoč, največ iz krajevné skupnosti Center, s Planine ter Zlatega polja. Stroške za takšno pomoč so v večini primerov poravnali občani sami oziroma njihovi svojci, v nekaj primerih pa tudi skupnost socialnega skrbstva, ki je tudi poravnala stroške tečajev. Pri občinskem odboru Rdečega križa Kranj tudi letos pripravljajo takšen tečaj, če bo le dovolj prijavljenih. Predvsem pa bi želeli, da bi takšen tečaj, ki pride zelo prav tudi ob domači negi in ob vseh elementarnih nezgodah, obiskovale tiste, ki bi bile pripravljene kasneje občasno poskrbeti za ljudi v stiski, posebno če so brez svojcev in jim že vsakodnevna pot v trgovino predstavlja velike težave. L. M.

TUDI TO SE ZGODI

»Razumem, da ljudje ob sedanjih zasoljenih cenah vzamejo na smučarstvo malico ali stekleničko.« »močnega.« Čudno pa se mi zdi, da pripeljejo s sabo tudi smeti, odpadke in vse, kar se jim je v tednu ali mesecu nabralo odvečnega v stanovanju,« je tarna možakar, domačin, na smučišču Kobla nad Bohinjsko Bistrico. Kaže, da se nekaterim smučarjem spleča le, če istočasno opravijo še kako »koristno opravilo«. Denimo, da spotoma odložijo (na nezakonito odlagališče — beri: na smučišče!) tudi smeti. In ko bo sneg odlezel, bodo po bočja zacvetela — v vseh oziarih! (cz)

Luč je pogoltnila voda

Tržič — V petek, na predvečer godu sv. Gregorja, ki v ljudskem izročilu še vedno velja za začetnika pomladi, so Tržičani s pomočjo muzeja in na novo ustanovljenega turističnega društva spet obudili lepo staro šego: spuščanje luči po vodi.

Običaj so si pred mnogimi leti izmislili tržiški obrtniki oziroma delavci. Dan je ob sv. Gregorju že toliko dolg, da luči pri delu niso več potrebovali in so jo zato simbolično vrgli v reko. V ta namen so goreče metle, papirnate ladjice ali stare peharje z oblanci spustili po vodi.

Šega ima danes nekoliko drugačno obliko. Osnovnošolci izdelajo hišice iz lepence, običajno posnetke starih tržiških stavb. Tudi letos se jih je nabralo več deset, ki so jih naprej razstavili v izložbah trgovin. V petek, ko se je na mesto že spustila noč, so jih v sprevedu ponesli do brega Tržiške Bistrice pod Cankarjevim domom. Tu je zagorel mogo-

čen kres, otroci pa so hišice, iz katerih je odsevala raznobarna svetloba sveč, položili na vodno gladino.

Najlepše primerke hišic so zadržali na vrvcih, da jih tok ne bi odnesel, nekatere pa so žrtvovali vodi. Tako so se na gladini pred očmi številnih radovednežev pozabavale hišice, ki so jih objemali plameni sveč, dokler niso nekaj metrov niže goreči ostanki potonili. Dogodek, ob katerem so prav gotovo najbolj uživali otroci, je v srečevanju svetlobe s temo ponujal očem izvrstno pašo.

V tržiskem muzeju, ki je bil zadnja leta edini pobudnik ohranitve starega običaja, želijo veselje v čast daljšemu dnevu čim bolj poistovetiti z nekdanjim. Tako naj bi se razsvetljenim hišicam pridružili še goreči peharji, ladjice, metle, karkoli od stare šare, kar bi lahko brez škode odnesla voda.

H. J.

GLASOVA ANKETA

Krajani o svojem kraju

Krajevna skupnost Mojstrana in Gozd Martuljek sodita med prizadevne krajevné skupnosti jeseniške občine. Številni so še problemi, ki tarejo krajané obeh krajevnih skupnosti, od cest do vodovoda in kanalizacije.

Povprašali smo tri krajané obeh krajevnih skupnosti, kaj menijo o svojem kraju in problemih, ki jih najbolj žulijo.

da bomo telefone končno dobili. Trgovina je dobro založena, radi bi le, da bi ob konicah vozil še en avtobus, saj je zdaj precejšnja gneča, še posebej, ker se vozijo tudi dijaki šol.«

Franci Cerkovnik iz Mojstrane: »Zaposlen sem v jeseniški železarni in vsak dan se vozim z avtobusom na delo. Mislim, da bi morali predvsem prevoze z avtobusi bolj urediti, saj je ob konicah velika in prevelika gneča. Zdaj vozita dva avtobusa in prav bi bilo, ko bi poskrbeli še za dodatnega. V Mojstrani imamo žičnico in drsališče, mislim pa, da bi morali predvsem drsališče bolj vzdrževati, saj je med mladimi veliko zanimanja za drsanje.

Joži Robič iz Gozd Martuljka: »V Gozd Martuljku bi si posebno zaposlene žene želele vrtec ali jasli, saj morajo zdaj voziti otroke v Kranjsko goro. Šoloobvezne otroke vozi šolski avtobus, medtem ko morajo najmanjše voziti starši. Tudi delovni čas ni najbolj primeren. V zgornjem koncu Gozd Martuljka si tudi prizadevamo, da bi napeljali telefonsko omrežje ali vsaj dobili javno telefonsko govornico. Zdaj obljublajo, da bomo telefone dobili do 1985. leta in upamo,

Jože Klinar z Belce: »Na Belci si krajané želimo predvsem javne telefonske govornice, obenem pa bi radi, da bi končno rešili problem javne razsvetljave. Belca je dolga okoli tri kilometre in leži ob magistralni cesti, zato so kar precejšnje težave z javno razsvetljavo. Krajané krajevné skupnosti Mojstrana smo se odločili, za krajevni samoprispevek in prav bi bilo, ko bi z denarjem rešili tudi nekatere probleme na Belci.«

D. Sedej

Letos prvič

ženske v armado

Ženske bodo odslej odhajale na prostovoljni vojaški pouk tudi v enote armade — Foto: S. Saje

Do 1985. leta bo v enotah JLA potekalo poskusno vojaško usposabljanje žensk — Šolanje za številne vojaške in oficirske dolžnosti — Prostovoljne prijave za prve obveznice do konca marca

Dolgoleten razkorak med ustavno zajamčenim enakopravnim položajem žensk v naši družbi in njihovimi omejenimi možnostmi za opravljanje dolžnosti v oboroženih silah bo kmalu presežen. Zvezni sekretar za ljudsko obrambo je s svojo odredbo namreč omogočil izvajanje poskusnega vojaškega usposabljanja žensk, ki bo potekalo od letošnjega poletja pa vse do 1985. leta. Tako žensk ne bomo videli v uniformah samo v sestavi civilne zaštite in nekaterih enotah teritorialne obrambe kot doslej, ampak jim bo omogočeno enakopravno vključevanje v strokovno vojaško usposabljanje in prevzemanje odgovornejših nalog tudi v naši armadi.

Takšna odločitev je bila potrebna glede na značilnosti sodobnih vojn, v katerih je velik odstotek žrtev tudi med civilnim prebivalstvom. Zato mora biti na osnovi zamisli splošne ljudske obrambe usposobljenih čimveč občanov za oborožen boj. Ne nazadnje pa je tudi v mirnodobnem delovanju številnih rodov in služb naše armade nemalo takih specialnosti, v katerih lahko ženske s svojo dejavnostjo veliko prispevajo k uresničevanju družbeno načrtovanih obveznosti.

Vojaško usposabljanje žensk za dolžnosti vojakinj in nižjih oficirjev v vseh rodovih armade razen v oklepni enotah bo trajalo tri mesece. Za rezervne oficirje se bodo ženske usposabljale 6 mesecev, od tega bodo polovico šolanja prebile na stažiranju v ustreznih enotah JLA. Prva skupina vojaških obveznic bo začela z usposabljanjem julija letos. Tiste ženske, ki se bodo želele usposobiti za opravljanje nalog v rodov zvez in intendantski službi, bodo sprejeli predvidoma v enote na področju Slovenije, vse druge pa bodo pošiljali v ustrezne enote po drugih republikah naše domovine.

Pri izbiri kandidatke za usposabljanje v določenem rodov oziroma službi armade bodo poleg njihovih želja upoštevali šolsko izobrazbo, zdravstveno sposobnost za vojaško službo, psihofizične sposobnosti in moralno politično primernost. Glede na potrebe jih bodo razporejali na šolanje za številne vojaške in oficirske dolžnosti. Omenimo naj samo, da bodo lahko kot vojakinje opravljale blizu petdeset različnih nalog, kot poveljniški kader pa bodo lahko delovale v 12 različnih specialnostih.

Kandidatke morajo vedeti tudi tole. Za vojaški pouk se lahko prostovoljno prijavijo ženske, ki ni mlajša od 19 in starejša od 27 let; na pouk prav tako ne sprejemajo nosečnice in ženske z otrokom, mlajšim od 7 let. Pred napotitvijo na pouk ugotavljajo zdravstveno sposobnost žensk na zdravniških pregledih, naborna komisija pa jim določi rod oziroma službo, v kateri bodo služile vojaški rok. Ženske na vojaškem pouku v JLA imajo vse pravice in obveznosti, predpisane za vojaške oziroma rezervne oficirje. Ob doseganju ustreznega uspeha pri pouku za vojaške lahko napredujejo v čin razvodnika, deseterja in nižjega vodnika; pri pouku za rezervne oficirje pa v čin podporočnika. Po končanem pouku jih razporeja v enote JLA in teritorialne obrambe na dolžnosti, za katere so usposobljene.

Podrobnejša pojasnila lahko kandidatke dobe v občinskih upravnih organih za ljudsko obrambo, široka akcija za seznanjanje žensk z možnostmi na področju vojaškega usposabljanja pa poteka prek družbeno-političnih organizacij in sredstev javnega obveščanja. Tako v sekretariatu za ljudsko obrambo, tudi na Gorenjskem, že prihajajo prve prijave kandidat. Za skupino, ki bo prva odšla na odslužitev vojaške obveznosti, je čas za prostovoljne prijave vse do konca marca, za poznejše vpoklice pa bo prijavljanje potekalo nepretrgano naprej. S. Saje

Podobno so daljši dan počastili tudi v Kropi. — Foto: F. Perdan

Na predvečer sv. Gregorja so tržiški šolarji obudili obrtniški običaj — našanja luči v vodo.